8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 500 lir
Leto XXXVIII. Št. 257 (11.385)
TRST, torek, 23. novembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ZDA SE ZNOVA OBOROŽUJEJO

Reagan odobril umestitev jedrskih raket «MX»

WASHINGTON — Le nekaj ur pred napovedanim televizijskim govorom je ameriški predsednik Ronald Reagan uradno sporočil kongresu, da je odobril umestitev v Wyomingu prvih sto medcelinskih raket «MX», in sicer po sistemu «dense pack», ki predvideva gosto razporeditev konic drugo ob drugi.

Gre za revolucionaren preobrat v ameriški strategiji proti nevarnosti nenadnih jedrskih napadov, ki jih ZDA nameravajo preprečiti s tem, da ohranijo zadostno število raket za uničujoč protinapad. Doslej so se namreč v ameriškem Pentagonu ogrevali za varianto, ki je predvidevala razpršitev jedrskih «obrambnih raket» po celotnem ozemlju, ne pa za njihovo osredotočenje v enem samem kraju.

V sporočilu za kongres je Reagan poudaril, da bo nov medcelinski raketni sistem odpravil «rastočo ranljivost» ZDA, ki jo povzroča sovjetsko kopičenje orožja. Z umestitvijo «ohranjevalcev miru», kot je Reagan imenoval rakete «MX», smo vzpostavili učinkovito in verodostojno svarilo, podobno onemu, s katerim strateške sile ZDA ščitijo našo državo in svobodni svet, je še napisal šef Bele hiše.

FANFANI JE BAJE NALETEL NA VEČJE TEŽAVE, KOT JE PRIČAKOVAL

POLITIČNA KRIZA SE NEPRIČAKOVANO DALJŠA V ČETRTEK ZOPET SREČANJE PETIH TAJNIKOV

V Rimu govorijo o možnosti štiristrankarske vlade (brez PRI) ali o dvostrankarski vladi PSI-KD z zunanjo podporo treh laičnih strank

RIM — Politična kriza se daljša. Tajniki petih strank se bodo ponovno sestali v četrtek, da razpravljajo o programskem dokumentu, ki jim ga bo mandatar posredoval v sredo, Fanfani, katerega so v začetku vsi pozdravili kot «rešitelja domovine», je naletel na težji odpor, kot je bilo predvideno. Večina je sedaj mnenja, da bo do sestave vlade vendarle prišlo, vendar to ne bo močna vlada, «vlada, ki bo vladala», kot so mnogo govorili v prvih dneh Fanfanijevega mandata.

Včerajšnji dan je beležil dva dogodka: zasedanje vodstev parlamentarnih skupin KD in, popoldne, srečanje Fanfanija s tajniki petih strank. Ne eno ne drugo nista pojasnili programa mandatarja, ki je sestavljen iz štirih tako splošnih točk, da skorajda ne obstajajo. Prva, kontinuiteta v zunanji politiki, je bila namenjena predvsem pomirjenju republikancev, ki so se bali Fanfanijevih nevtralističnih teženj, drugi, kontinuiteta sklepov prejšnje vlade, je prav tako majhno priznanje Spadoliniju. Tretja, reforma inštitucij, je namenjena socialistom, četrta, «narediti in določiti» vse, kar je potrebno za premostitev inflacije, državnega primanjkljaja in brezposelnosti, naj bi bila najpomembnejša, če bi ne bila povsem votla. Torej: Fanfani ne govori o svojih namenih, pridobiva na času, stranke pritiskajo nanj: v marsičem začenja biti podoben Spadoliniju (z edino razliko, da ima za seboj mnogo močnejšo stranko kot je PRI).

Vzrok za to negotovost in počasnost je treba iskati v objektivnih težavah: ni lahko sestaviti gospodarski program, ki bi ustrezal vsem petim strankam. Stanje pa je še mnogo bolj zapleteno zaradi «dvojne igre» skoraj vseh strank. V prvi vrsti KD: De Mita je «dvignil ceno». Hoče «resno» vlado s «strogo» gospodarsko politiko (kar pomeni črtanje najmanj 15 tisoč milijard lir za socialne izdatke, omejitev premične lestvice, pa čeprav z vladno odločitvijo, morebitno izredno obdavčenje) in ponižanje sindikatov. Ta stališča je v nedeljo zagovarjal Il Popolo in so jih včeraj potrdili na zasedanju vodstev parlamentarnih skupin KD. Vendar, ali je res KD stranka take enosmerne «strogosti»? Če bi bilo tako (a tako nikoli ni bilo, kajti KD je bila vedno stranka raznoraznega «podporništva»), ne bi obstajala nobena resna možnost za rešitev vladne krize. KD je enostavno sklenila, da bo podpirala prapor Confindustrie in s tem pogojevala socialista ter uklenila Fanfanija, da bi ga ne začele skominati perspektive za Kvirinal in bi torej ne segel po drugačnem «tržišču», po socialistih in preko njih po komunistih.

Na drugi strani socialisti: jasno je, da se Craxi boji takojšnjih volitev, boji pa se tudi volitev spomladi. Uradno pa je prisiljen zahtevati «začasno» vlado, da pomiri nezadovoljstvo «trdega krila» PSI, to je Formice in De Michelisa. Skratka, socialisti so bolj dvoumni kot običajno: včeraj so se iz njihovih vrst razširili glasovi, da Fanfani soglaša z njimi in da bo nova vlada bolj «levičarska» od prejšnje.

In končno laične stranke, ki so nemirne, ker se bojijo, da bodo odrezane od igre. Republikanci morda ne bodo vstopili v vlado, stalno postavljajo «stroge» pogoje, v upanju, da bodo ohranili čistost zaveznika Confindustrie. Socialdemokrati so čedalje bolj skeptični (čeprav se širijo govorice, da Longo «dela» v korist KD). Liberalci pa, vljudno povedano, niso navdušeni. Iz vseh teh dejstev bi bilo mogoče sklepati, da ni rečeno, da bo Fanfanijeva vlada potstrankarska. Govorijo o štiristrankarski vladi (brez republikancev) ali celo o dvostrankarski vladi KD - PSI, z zunanjo podporo laičnih strank.

R. G.

Jutri protestna stavka industrijskih delavcev

RIM — Jutri bo po vsej državi stavka industrijskih delavcev, ki jo je oklicala enotna sindikalna zveza iz protesta proti prekinitvi pogajanj o delovnih pogodbah in o ceni delovne sile, ki so jo povzročile Confindustria in državna podjetja. Uslužbenci zadrug, obrtniških in malih industrijskih podjetij so stavke oproščeni, ker so se delodajalci, ki zastopajo trgovce (Confcommercio), obrtnike (Confartigianato), veleposestnike (Confagricoltura), male industrijce (Confapi) in nekatera manjša združenja, obnašali na včerajšnjem srečanju z voditelji CGIL, CISL in UIL mnogo bolj odgovorno in se zato pogajanja nadaljujejo.

Volivci iz Caveja nagradili KD

RIM — Na občinskih volitvah v Caveju (5757 volivcev) je KD dosegla 36,4 odstotka glasov, kar je za skoraj sedem odstotkov več kot na prejšnjih volitvah. Rahlo se je povečalo tudi število glasov za komuniste, ki pa niso povečali števila občinskih svetovalcev. Vse ostale stranke, vključno s socialisti, pa so bile v Caveju poražene. Občinski svet v Caveju so razpustili avgusta lani zaradi odstopa desetih svetovalcev, občino pa je do sedaj upravljal izredni komisar.

RIM — Italijani bodo potrošili letos 85.000 milijard lir za živila, od katerih 14.000 milijard lir iz uvoza

VČERAJ POPOLDNE NA SEDEŽU DEŽELNEGA ODBORA F-JK

Pogovor med odbornikom Colonijem in članom IS SR Slovenije Janom

Obravnavala sta razvoj kulturnih in gospodarskih odnosov - Beseda tudi o položaju slovenske manjšine v Italiji in italijanske narodnosti v SFRJ

TRST — Deželni odbornik za načrtovanje in proračun Sergio Coloni se je včeraj popoldne na sedežu deželnega odbora v Trstu več kot dve uri razgovarjal s članom izvršnega sveta SR Slovenije Jernejem Janom. Pogovora sta se udeležila jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič in republiški svetovalec v IS SR Slovenije Uroš Markič.

Na sestanku so govorili o raznih pobudah, ki so povezane z razvojem odnosov med Furlanijo - Julijsko krajino in Slovenijo s posebnim ozirom na kulturne in gospodarske pobude, o katerih sta razpravljala predsednika Comelli in Zemljarič na srečanju pred dvema tednoma v Lipici.

Coloni in Jan sta zlasti govorila o sedanjem stanju na področju obmejnega sodelovanja in pozitivno ocenila usmeritve mešane komisije za izvajanje videmskega sporazuma o malomejnem prometu. Obravnavala sta tudi položaj slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske v Jugoslaviji.

Predstavnika slovenske in deželne vlade sta tudi poudarila pomen današnjega sestanka italijansko - jugoslovanske in jugoslovansko - italijanske trgovinske zbornice v Opatiji ter nadaljnjega razvoja njunega sodelovanja.

Odbornik Coloni in član IS SRS Jan sta nazadnje pozitivno ocenila dosedanje sodelovanje med zvezo trgovinskih zbornic Furlanije - Julijske krajine in gospodarsko zbornico Slovenije, kakor tudi med predstavniki tržaškega in koprskega pristanišča in soglašala glede potrebe po nadaljevanju takih stikov.

Na sliki: Jernej Jan in Sergio Coloni med včerajšnjimi pogovori.

Stane Dolanc na obisku v Rimu

RIM — Jugoslovanski zvezni sekretar za notranje zadeve Stane Dolanc je bil včeraj v Rimu na povabilo notranjega ministra Virginia Rognonija. Na srečanju med ministroma so obravnavali tudi zadnje valutne ukrepe jugoslovanske vlade, o katerih je Dolanc dejal, da so povsem izrednega in začasnega značaja. O teh ukrepih se je Dolanc pogovarjal tudi z italijanskim zunanjim ministrom Emiliom Colombom, ki je opozoril na posledice, ki jih je utrpelo gospodarsko tkivo v obmejnem pasu in izrazil upanje, da bo jugoslovanska stran sprejela ukrepe, da se te posledice omilijo.

Sicer pa je bil večji del Dolančevega obiska v Italiji namenjen vprašanjem varnosti in boja proti kriminalu. Na srečanju z ministrom Rognonijem, ki so mu prisostvovali najvišji predstavniki italijanskih policijskih oblasti, je bila poudarjena potreba po večji povezavi policijskih organov obeh držav, še zlasti kar zadeva izmenjavo informacij o boju proti terorizmu, proti mamilom in proti kriminalu. Govor je bil tudi o beguncih iz vzhodnoevropskih dežel, ki se preko Jugoslavije zatekajo v Italijo. Ob koncu je Dolanc čestital italijanskim policijskim oblastem za zadnje uspehe v boju proti terorizmu in proti organiziranemu kriminalu.

«PRISPEVEK» VLADE K ZAJEZITVI INFLACIJE

Nov val poviškov za javne tarife

Podražitve poštnin, telefona, zavarovalnin, cestnin, elektrike in železniških vozovnic

RIM — V prihodnjih 70 dnevih se obetajo novi vroči časi za žepe italijanskih državljanov: nov val poviškov tarif za javne storitve, ki jih je vlada že odredila ali jih napovedujejo pristojna državna podjetja, kar predstavlja svojevrsten «prispevek» k zatrjevanemu namenu, da se zajezi inflacija. Gre za verigo ukrepov, ki zadevajo poštnine, telefon, zavarovalnine za avtomobile, cestnine na avtocestah, železniške vozovnice in električni tok.

Poštne tarife se bodo po sklepu, ki ga je vlada sprejela že septembra, povišale od 1. februarja prihodnjega leta po naslednjem ključu: za navadno pismo od 350 na 400 lir, za razglednico od 250 na 300 lir, dodatek za priporočeno pošiljko od 700 na 1.000, za ekspresno od 800 na 1.000 lir. Za nakazilo na poštni tekoči račun bo treba odšteti namesto 400 po novem 500 lir, brzojavka do 10 besed pa bo stala 2.700 namesto sedanjih 2.300 lir. Gre za četrti povišek od začetka leta 1981.

Pri telefonskih terifah nas čakajo v prihodnjih 70 dneh kar 3 podražitve. Od prvega februarja se bodo mesečne naročnine povišale za 1.000 lir pri enojnih (simpex) in za 500 lir pri dvojnih (duplex) telefonskih številkah, že od 1. decembra bodo morali naročniki z več kot 400 pogovori v trimesečju plačevati 106 lir na pogovor (doslej 102), medtem ko bodo skrčili čas pogovora po javnih telefonih ob isti vrednosti žetona (100 lir). Za Milan in Rim pa bodo od 1. februarja uvedli plačevanje mestnega pogovora po trajanju, kot je sedaj v veljavi za medmestne in mednarodne pogovore. Od aprila dalje so predvidene nadaljnje podražitve.

Od 1. februarja se bodo povišale tudi zavarovalnine za avtomobile. Pristojni medministrski odbor za cene se sicer še ni izrekel o zahtevi zavarovalnih družb, da jim dovoli povišanje premije za poprečnih 23,7 odstotka in je zato upati, da bo podražitev vsaj omilil. Hkrati se bodo pa zavarovalnine vsekakor povišale za tiste zavarovance, ki so pogodbeno uživali premajhno kritje (5 milijonov za škodo predmetom, 20 milijonov za škodo osebam, največ 50 milijonov skupne škode). To kritje so od avgusta podvojili, tako, da bo ob zapadlosti zavarovalne pogodbe podražitev v poprečju 13-odstotna. Februar bo prinesel avtomobilistom tudi poviške za cestnine, ki jih sicer upravni svet državnega podjetja za ceste ANAS še ni določil, a se bodo po vsej verjetnosti bližali 13 odstotkom.

Po dveh 10-odstotnih poviških avgusta in oktobra se bodo z novim letom brškone ponovno povišale tudi železniške tarife. Državno podjetje je namreč že zahtevalo nadaljnji dve 20-odstotni podražitvi vozovnic od začetka leta 1983 in od prihodnje jeseni. Vlada se sicer še ni izrekla, a je v državnem proračunu in finančnem zakonu izrecno predvidela, da bo treba v prihodnjem letu «ustrezno prilagoditi» vse tarife za javne storitve, kar ne obeta nič dobrega, oziroma naravnost napoveduje nove poviške.

Tudi državno podjetje za elektriko ENEL je že zahtevalo, naj vlada odredi nadaljevanje dvomesečnih poviškov za njegove tarife, čemur je pristojni minister za industrijo Marcora bil pripravljen ugoditi, pa čeprav do največ 13 odst. v prihodnjem letu, kolikor naj bi naraščala tudi inflacija. V kratkem pa se bodo brškone tem pridružili še povišani «termični dodatki» k električnim tarifam, ki naraščajo sorazmerno s podražitvami kurilnega olja, ki poganja elektrarne.

Priprave KPI na kongres

RIM — Danes popoldne se bosta v Ulici Botteghe Oscure v Rimu sestala centralni komite in osrednji nadzorni odbor KPI, da bi razpravljala in odobrila politični dokument, ki bo služil kot osnova za 16. vsedržavni kongres, ki bo februarja v Milanu. Razpravo bo s kratkim uvodnim govorom o vladni krizi odprl Berlinguer.

TRIPOLIS — Poveljnik vrhovnega štaba sovjetskih letalskih sil general Skurikov je včeraj popoldne prispel na uradni obisk v libijsko džamahirijo.

NA VČERAJŠNJEM ZASEDANJU CENTRALNEGA KOMITEJA KP SZ V MOSKVI

Stari Kirilenko podal ostavko Alijev novo ime v politbiroju

Andropov pozval Zahod k politiki popuščanja - V SZ poimenovali po Brežnjevu neko mesto in več mestnih okrajev, ulic ter raznih ustanov

MOSKVA — Včeraj se je sestal v Moskvi na svoji redni jesenski seji CK KPSZ. Seja bi morala biti na sporedu že pred tednom dni, a so jo zaradi smrti Brežnjeva prenesli.

Andrej Kirilenko

Čeprav je dnevni red obsegal le «običajne» točke, t.j. državni proračun za leto 1983 in gospodarski načrt za leto 1983 ter nekaj manj pomembnih postavk je vladalo tako v Sovjetski zvezi, kot tudi drugod, za zasedanje izredno zanimanje, glede na to, da je na njem prvič kot voditelj nastopil Andropov, poleg tega pa bi morala priti na dan tudi nova imena sovjetskega političnega vodstva.

Zasedanje je, vsaj kar se imen tiče, razočaralo tiste, ki so pričakovali senzacionalne novosti. Prišlo je namreč le do dveh vidnejših sprememb, ki pa niti nista posebno nepričakovani. Centralni komite je namreč sprejel ostavko 76-letnega Andreja Kirilenka. Kirilenko, ki je bil dvajset let član politbiroja in 16 let sekretariata CK KPSZ, ter je bil do pred kratkim ocenjen kot eden glavnih kandidatov za naslednika Brežnjeva, je odstopil «iz zdravstvenih razlogov».

Edino novo ime, ki je včeraj prišlo na dan, pa je 59-letni Geidar Alijev, ki je napredoval od kandidata do polnopravnega člana politbiroja. Izhaja iz muslimanske družine v kavkaški republiki Azerbeidžan (njegovo pravo ime je Mirza Aga Ali Ogly). V Azerbeidžanu je bil eden izmed voditeljev politične policije KGB in republiški sekretar partije. V tej vlogi je slovel kot človek železne roke, ki je svojo neizprosnost pokazal zlasti v boju s podkupovanjem, protekcionizmu, nepotizmom, prikrivaštvom in drugimi družbenimi deviacijami. V Azerbejdžanu je vsem političnim funkcionarjem prepovedal, nakup avtomobila ali gradnjo dače in kar 37 odstotkov visokih političnih in upravnih osebnosti je skončalo predčasno v pokoju ali pa celo v zaporu. S pravne fakultete v Bakuju je tudi pognal številne «mamine sinčke», ko je ugotovil, da se je tam zbrala cela kopica sinov raznih političnih in policijskih funkcionarjev in podobne «smetane».

V sekretariat pa so izvolili podpredsednika za državno načrtovanje Nikolaja Rižkova, člani centralnega komiteja pa so postali predsednik državne banke Vladimir Alkimov, partijski funkcionar s Krima Viktor Makarjenko in kolhoznica Nina Pereverzeva.

Kar se tiče samega govora Andropova je ta med drugim pozval Zahod, naj poišče realistična izhodišča za pobude, ki bi prispevale k mednarodnemu popuščanju: «Politika popuščanja nikakor ni stvar preteklosti in bodočnost priprada prav tej politiki,» je dejal Andropov. Med drugim je tudi poudaril svojo privrženost in zvestobo politiki, ki jo je vodil pokojni Brežnjev, kateremu so se v SZ oddolžili včeraj tudi s tem, da so po njem poimenovali mesto Naberežnje Čelni, ki leži 900 km vzhodno od Moskve in je v njem velika tovarna tovornjakov KAMA, ime «Brežnjev» pa bo odslej nosil tudi moskovski okraj Čerjomuški, ki leži za univerzo, neki okraj njegovega rojstnega mesta Dnjeprodržžinska, več ulic in cest, ladje, šole, dve vojaški akademiji in vrsta kolhozov.

RIM — Za parlamentarno komisijo o zadevi P2 se odpira teden napornega in pomembnega dela. Danes se bodo komisarji spoprijeli z afero o «Bancu Ambrosianu», še posebej pa bodo obravnavali poslovne odnose med Calvijevo banko in vatikanskim IOR. V prihodnjih dneh pa bodo predsednica Anselmijeva in ostali komisarji zaslišali bivšega poveljnika finančnih straž Raffaela Giudicea, glavnega pobudnika «petrolejskega škandala».

Neodvisna levica predlaga referendum o raketah v Comisu

RIM — Senatorji neodvisne levice so na posebni tiskovni konferenci predstavili osnutek ustavnega zakona za razpis izrednega ljudskega referenduma, na katerem bi se moralo prebivalstvo izreči o tem, ali se strinja z umestitvijo jedrskih raket v Comisu in drugih delih državnega ozemlja. Pobudniki referenduma namreč menijo, da takšen sklep nujno potrebuje podporo čimširšega dela prebivalstva.

Stambolić obiskal Vzhodno Nemčijo

BERLIN — Predsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić je včeraj na povabilo predsednika državnega sveta NDR Ericha Honeckerja dopotoval na uradni in prijateljski obisk v Nemško demokratično republiko. Na berlinskem letališču je predsednika Stambolića in člane njegovega spremstva pozdravil vzhodnonemški voditelj Honecker.

Po prihodu v Berlin je predsednik predsedstva SFRJ položil venec k spomeniku žrtvam fašizma.

Včeraj popoldne so se začeli tudi uradni jugoslovansko - vzhodnonemški pogovori, v katerih z jugoslovanske strani poleg Petra Stambolića sodeluje še član ZIS Mito Pejovski, namestnik sekretarja za zunanje zadeve Mirko Ostojić in drugi. (dd)

Na sliki (telefoto AP): Stambolić in Honecker na berlinskem letališču.

Padula sprožil vprašanje mučenja teroristov

RIM — Prisotnost pred osmimi dnevi aretiranega rdečega brigadista Alessandra Padula je na včerajšnji razpravi procesa Moro do skrajnosti razburila ozračje, saj je ponovno butnilo na dan vprašanje mučenja aretiranih teroristov in kršenja zakonskih pristojnosti policijskih in preiskovalnih organov.

Kot prvi je zagnal kamen v sršenje gnezdo Gallinari, ki je iz kletke «neomajnih» opozoril, da je Padula v sodni dvorani šele osem dni po aretaciji, «ker je bil prej v rokah Digosovih mučiteljev, medtem ko se je proces nadaljeval». Gallinari je obenem obtožil javnega tožilca in sodni zbor, da so bili seznanjeni z aretacijo že 14. novembra, a niso ukrepali. Ko se je glasnik militarističnega krila rdečih brigad spustil v pravo razpravo o vlogi mučenja v italijanskem preiskovalnem sistemu, mu je predsednik Santiapichi odvzel besedo.

Gallinarijeve besede je v še bolj pestri obliki ponovil Padula, ki je povedal, da so se nad njim policijski agenti znašali, da je moral med drugim popiti precejšnje količine slane vode. Obenem je Padula odločno poudaril, da je Digos takoj po aretaciji vedela za njegovo ime. S prstom je kazal na lica, kjer bi se morale poznati podpludbe od udarcev in na roke, ki naj bi mu jih z vrvjo stiskali.

Santiapichi je odločno prekinil Padula in napovedal, da bo o domnevnem mučenju obvestil državno pravdništvo. Glede vprašanja, ali je policija kršila zakonska določila, ko ni sodstvo obvestila, da je aretirala Padula, je bil odgovor težavnejši. Med drugim je tudi Padulov odvetnik zahteval, naj razveljavijo razprave 15., 16. in 17. novembra. Po krajšem posvetu je sodni zbor zavrnil to zahtevo, na podlagi policijskega zapisnika, ki je šele 17. novembra sporočil, da so preiskovalci končno ugotovili, da je aretirani: rdeči brigadist Alessandro Padula. **Na sliki (telefoto AP): Alessandro Padula.**

DANES ZAČETEK 26. ZASEDANJA V OPATIJI

Mešani zbornici za razvoj gospodarskega sodelovanja

Uvodna govora predsednikov Zuccolija in Valentića in poglobitev v petih delovnih komisijah

OPATIJA — Spodbujati nov zagon gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, iskati najprimernejše načrte za uresničevanje ustreznih infrastruktur, u smerjati se k pobudam v podporo prizadevanjem manjših podjetij: to so glavni smotri 26. skupnega zasedanja italijansko-jugoslovanske in jugoslovansko - italijanske gospodarske zbornice, ki bo potekalo od danes do četrtka v Opatiji.

Zasedanje bosta odprla z uvodnima govoroma predsednika obeh mešanih zbornic, inž. Enrico Zuccoli in dr. Frane Valentić, nakar bo potekalo v bistvu v petih delovnih komisijah, ki bodo obravnavale vprašanja trgovinskih izmenjav, srednje in dolgoročnega tehnično-gospodarskega sodelovanja, obmejnih izmenjav, finančna vprašanja in sodelovanja na področju turizma. V tem okviru si bosta mešani zbornici prizadevali «ugotoviti preveriti in razvijati» možnost dogovorov o komercializaciji, koprodukciji in ustanavljanju mešanih podjetij tudi v tretjih državah.

Vodstvo beograjske jugoslovansko-italijanske gospodarske zbornice je priredilo včeraj popoldne v Opatiji sprejem voditeljem sorodne mešane zbornice iz Milana, katerega so se udeležili tudi vidni predstavniki gospodarskih in družbenopolitičnih organizacij iz SR Slovenije, Hrvatske in Srbije. Ob tej priložnosti so naglasili željo, da bo skupno zasedanje znalo primerno spodbujati, tudi v tem občutljivem trenutku, nadaljnji razvoj gospodarskih izmenjav med obema državama, ki bodo letos presegle vrednost 2 milijard dolarjev. (e.o.)

BEOGRAD — Jugoslovanska organizacija združenega dela INA in japonsko velepodjetje Mitsubishi sta sklenila sporazum o industrijskem sodelovanju za izgradnjo kemijske tovarne v SZ z naložbo več kot 10 milijonov dolarjev.

RIM — Medministrski odbor za cene bo danes verjetno odredil ponovno podražitev utekočinjenega petrolejskega plina za ogrevanje in za avtomobilski pogon. Povišek naj bi znašal 75 lir pri kilogramu, medtem ko naj bi gnojila podražili v povprečju za 16,9 odstotka. Hkrati naj bi določili ceno «božičnega masla» (s prispevkom EGS) na 5.350 lir kilogram.

NA VČERAJŠNJI TISKOVNI KONFERENCI

Sindikati izrazili zaskrbljenost nad usmeritvami Tržaškega Lloyda

V ospredju morebitne spremembe na progi proti Vzhodni Afriki

Pokrajinsko vodstvo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL je včeraj sklicalo tiskovno konferenco, katere osnovna točka je bila položaj plovne družbe «Lloyd Triestino», še posebno v zvezi z namenom družbe, da spremeni direktno progo v vzhodno Afriko. Sprememba proge naj bi sovpadala z novim sodelovanjem z družbo «Ignazio Messina», ki tudi prevaža tovore v vzhodno Afriko, vendar njene ladje odplujejo iz Ancone. Sodelovanje naj bi bilo v tem, da bi Lloyd zmanjšal potovanja v Afriko, družba «Messina» pa bi si zagotovila pot do Rdečega morja, kamor plujejo ladje Lloyda. Z omenjeno pogodbo bi seveda del tovora za vzhodno Afriko ne odplul več iz Trsta.

Pokrajinski tajnik sindikalne zveze Gialuz je izrazil nasprotovanje sindikatov do Lloydoih namenov in odprl celotno vprašanje plovne družbe, ki beleži zaskrbljujoče deficite. Gialuz se je izrazil proti težnjam, da se favorizirajo zasebne družbe, zahteval je več jasnosti o samem položaju Lloyda in v tem smislu pozval k čimprejšnjemu sestanku z vodstvom, da bi se razjasnili tudi določeni tehnični problemi, zaradi katerih je družba zašla v krizo. Od političnih sil in vlade (ki je sicer sedaj ni) pa je zahteval, naj povedo, kaj mislijo o vlogi državne družbe Finmare, katere del je tudi tržaški Lloyd. V imenu sindikata pomorščakov je spregovoril Nastasi, ki je postavil v dvom gospodarsko učinkovitost na progi proti vzhodni Afriki, oziroma pogodbe z družbo «Messina», ki bi del tovorov preusmerila na Tirensko morje. Zaskrbljenost je izrazil tudi predstavnik pristaniških delavcev Marenzano.

Na včerajšnji tiskovni konferenci sta bila prisotna poslanca Tombesi in Grbčeva, telegram je poslal posl. Cuffaro, prisoten je bil tudi deželni odbornik za prevoze Rinaldi. Tombesi je poudaril, da se ne sme ustvarjati prevelikih alarmizmov, ampak da je treba zadeve reševati s treznostjo. Odbornik Rinaldi je med drugim omenil problem pomanjkanja financ. Grbčeva pa je dejala, da je vprašanje financ resnično, da pa so možne tudi izbire, skratka to, kako in kam država usmerja razpoložljiva sredstva.

Daljši poseg je na tiskovni konferenci imel tudi generalni ravnatelj Lloyda Viezzoli, ki je dejal, da pogodba z družbo «Messina» še ni sklenjena in da ostaja vrsta odprtih vprašanj. Pri tem pa je poudaril hudo krizo, ki je na svetovnem merilu zajela plovne družbe. S krizo se je izostrila tudi konkurenca, ki ji je Lloyd večkrat težko kos. Če družba noče poglobiti pasive in če želi ostati produktiven dejavnik tržaškega gospodarstva, je nadaljeval Viezzoli, se mora soočati s stvarnostjo. Proga proti vzhodni Afriki je pasivna, ker je vzhodna Afrika dežela, ki malo uvaža in izvaža zaradi tamkajšnje hude gospodarske krize. Sodelovanje z družbo «Messina» bi Lloydu omogočilo zmanjšanje potovanj v Afriko, hkrati pa bi ohranilo določene donosne poti. Viezzoli se je torej zavzel za določeno «racionalizacijo», ki naj pomaga uspehu Lloyda na področju, ki postaja vedno težje.

● **V okviru pobud** za pripravo sekcijskega kongresa, bo sekcija KPI «Montagnana» od Sv. Ane priredila danes ob 20. uri na sedežu v Stari istrski ulici 66, predkongresni aktiv na temo «Stranka, njene strukture in naloge»; govoril bo član tajništva Paolo Geri.

Sestanek med deželnima vodstvoma KPI in PSI

Na sedežu deželnega sveta sta se včeraj sestali delegaciji deželnih vodstev KPI in PSI. V komunističnem odposlanstvu so bili deželni tajnik Giorgio Rossetti in člani deželnega tajništva Renzo Toschi, Isaia Gasparotto in Arturo Calabria, v socialističnem pa deželni tajnik Gianni Bravo, član vodstva stranke Franco De Carli, deželni odbornik Piero Zanfagnini ter Ferruccio Nilia in Patrizia Tiberi.

Delegaciji sta se dotaknili nekaterih najbolj aktualnih vprašanj deželnih razsežnosti in skupnega interesa. Med temi sta obravnavali položaj na tržaški občini in pokrajini, pobude za prebroditev krize na Goriškem, problem izkoriščenja sredstev, ki jih predvideva zakon 546/bis, pa še politične razmere v nekaterih krajevnih ustanovah, kjer bi bile mogoče levičarske uprave. Posebno pozornost sta delegaciji posvetili sedanjemu spopadu med Confindustrio in sindikati ter stališčih KPI in PSI do jutrišnje stavke v industriji; izrecno o tem bosta stranki izdali tiskovno sporočilo danes.

V SKLOPU VSEDRŽAVNE PROTESTNE AKCIJE

Jutri 4-urna stavka delavcev v industriji

Sindikalni predstavniki zaprosili za sestanek s političnimi silami v deželnem svetu

Delavci, zaposleni v industrijskih podjetjih in obratih bodo jutri v vsej Italiji za štiri ure prekrižali roke zaradi stavke, ki jo je oklicala vsedržavna sindikalna organizacija CGIL, CISL, UIL v protest proti izredno ostremu in nasprotujočemu zadržanju Confindustrie in Intersinda do vprašanj obnovitve delovnih pogodb in reforme cene dela. Stavka ima v naši deželi še poseben pomen glede izredno hude krize, ki že preveč časa pesti industrijske kroge v nekaterih predelih dežele (v prvi vrsti Goriško, Tržaško in južni del Furlanije) in ki se je po uvedbi znanih varčevalnih ukrepov v Jugoslaviji kar čez noč razširila tudi na trgovinski sektor.

Deželno vodstvo sindikalne federacije CGIL, CISL, UIL je že pred dvema tednoma opozorilo in protestiralo proti takemu stanju z deželno stavko zaposlenih v industriji in trgovini. Jutrišnja stavka predstavlja zato ponovno priložnost za nadaljnje iskanje izhoda iz slepe ulice, v katero je zašlo gospodarstvo naše dežele. Deželno vodstvo sindikatov je namreč zaprosilo za jutri za sestanek s političnimi silami v deželnem svetu, s katerimi na bi pregledali najbolj pereče probleme tukajšnjega industrijskega sektorja in drugih kriznih situacij. V prvi vrsti naj bi na sestanku razpravljali o upadanju zaposlovanja in proizvodnje v deželi (sindikati so v tej zvezi že predstavili deželnemu odboru svoje predloge) in o političnem pomenu prekinitve pogajanj za obnovitev delovnih pogodb zaradi odklonilnih stališč Zveze industrijcev in Intersinda.

Delavci v industriji bodo priredili jutri v vseh štirih pokrajinah naše dežele protestne manifestacije. V Trstu se bodo zbrali ob 9. uri na treh zbornih mestih, od koder bodo odšli v sprevodu po mestnih ulicah proti sedežu Zveze industrijcev na Trgu Škorklje.

Sporazum med občino in občinskimi uslužbenci

V nedeljo dopoldne so se pozitivno zaključila pogajanja med tržaško občinsko upravo in sindikalnimi predstavniki občinskih uslužbencev, ki so vpisani v sindikata CGIL in UIL. Podpisani sporazum predvideva, da bo občinska uprava do 30. januarja prihodnjega leta uredila mezde uslužbencev, v februarju pa bi morali prizadeti prejeti zaostale dohodke. Nadalje je bilo sklenjeno, da se «premično mezdo» razširi tudi na tiste uslužbence, ki so ostali doslej pomotoma brez nje. Občinska uprava je tudi zagotovila, da bo nudila zaposlenim v smetarski službi zahtevana oblačila.

● **Občinsko podjetje ACEGA** sporoča da bodo jutri uradi blagajne in porabnikov zaprti občinstvu zaradi stavke za obnovo delovnih pogodb občinskih delavcev v plinarnah in na vodovodih.

ODPRTJE RAZSTAVE BO V ČETRTEK, 25. NOVEMBRA

V Galeriji Tržaška knjigarna bo razstavljal Klavdij Palčič

V četrtek, 25. novembra, bo v galerijo Tržaške knjigarne vstopil s svojimi deli umetnik, ki je v tej knjigarni pravzaprav razstavni prostor pridobil, ga izoblikoval in ga tudi značilno zaznamoval: to bo Klavdij Palčič.

Ob napovedi njegove razstave v tem prostoru bi bilo skoraj odveč poudarjati, da se bomo tu srečali z enim od naših najbolj postavnih umetnikov, edinstvenim pa v tem, da se mu tako rekoč od same abecede vse sprevrača v na novo oblikovano dejstvo, saj nam je celo na dizajnerskem področju ustvaril vrsto nezamenljivih «predznakov», v katerih smo se miselno sešteli in jih ponosno prisvojili.

Klavdij Palčič pa izstopa v tržaškem ustvarjalnem okolju tudi kot umetnik, ki je na glavo postavil vsakršno obvezujoče obredno oblačilo, se pravi vsakršno dogmatično narekovanost ali sezonski imperativ. Zdi se namreč, da je umetnik v svoji ustvarjalni eruptivnosti posekal vse kanonske člene in v figurativnem pogledu izbrisal ustaljene meje med «klasičnimi» izraznimi mediji. V svojih delih Palčič dokaj prepričljivo dopoveduje, da je pač vse neverjetno izrazljivo in da se umetnik prav s tem spopada in se bistveno uresničuje kot «oblikovalec» in spremljevalec človeka z najglobljo človeško sporočilnostjo.

V razstavo ne bo mogel, seveda, Palčič zgnetiti česa v decimalnem merilu večjega, izbor del bo pa vendarle tak, da nas bo z njim umetnik seznanil z najpomembnejšimi ustvarjalnimi podatki zadnjih let, pravzaprav tudi zadnjih dni, ko v svojih delih znova, a povsem v drugačni razsežnosti in perspektivi pretresa vprašanja, ki so ga vznemirjala že v prvem obdobju njegovega snovanja, in ki bodo, kot kaže, ostala pač bistvena Palčičeva vsebina: kajti v središču vsega dogajanja je za Palčiča samo človek, in ta nikakor ne more z življenjskega odra. Prav zato se Palčič kdaj pa kdaj oglaša kot zagovornik Baconove slikarske «variante» in kaže biti v našem prostoru (med slovenskimi in neslovenskimi, med tržaškimi in netržaškimi umetniki) eden od redkih, ki odklanja idilično odmaknjenost pod psevdonimom lirike, in tudi literarnosti, pač pa vztraja kot scenograf na odru človeškega dogajanja: pri tem pa si menda lahko priznamo, da so njegove življenjske in umetniške sekvence v našem prostoru vznemirljivo naše in ne samo naše.

Milko Rener

● **Avtobusne abonmajske izkaznice** za manj premožne sloje bodo za mesec december razdeljevali v dneh 26., 29. in 30. novembra, ter 1. in 2. decembra v občinskih izpostavah s sledečim urnikom: na zahodnem in vzhodnem Krasu, na Kolonji - Škorklji, pri Sv. Ivanu in v Škednju - Čarboli od 8. do 12. ure; v Rojanu - Greti Barkovlje, Novo mesto - Nova mitnica, Sv. Vid - Staro Mesto, Stara mitnica, Kjadin - Rocol, Sv. Jakob, Sv. Ana - Naselje sv. Sergija od 16. ure do 18.30.

GLEDE OBVEZ, KI JIH JE SPREJEL NA ZADNJEM SKUPNEM SREČANJU

Kdaj ponovni sestanek z deželnim odbornikom Rinaldijem za podpis okvirnega sporazuma?

KGS si prizadeva, da bi do tega novega srečanja prišlo v najkrajšem času

Neposredno zainteresirani razlaščenci kot ožje in širša skupnost ter organizacije in ustanove, ki ščitijo interese prizadetih, v teh dneh pričakujejo sestanek z deželnim odbornikom Rinaldijem; pred približno dvema tednoma se je namreč na skupnem sestanku obvezal, da bo v tem roku prišlo do podpisa dokumenta, s katerim se bo dežela točno obvezala kako in katerim zahtevam, ki so jih postavili posamezniki ter ožja in širša skupnost za poravnavo škode, ki jo bodo utrpeli zaradi izgradnje nove avtoceste, namerava dejansko zadostiti.

Do sestanka z odbornikom Rinaldijem, ki je za reševanje tega problema pooblaščen od predsednika deželne vlade Comellija, bi zato moralo priti že v teh dneh. Kot nam je včeraj povedal predsednik Kraške gorske skupnosti Budin, ki nekako koordinira delovanje zainteresiranih krajevnih uprav ter organizacij v njihovih prizadevanjih, da bi bile upoštevane postavljene zahteve, je bil deželni odbornik v teh dneh zelo zaposlen, tako da še ni bilo mogoče določiti datuma sestanka; včeraj je bil namreč odbornik izven Trsta, danes dopoldne se bo v Opatiji udeležil zasedanja italijansko - jugoslovanske mešane zbornice, v popoldanskih urah pa je na sporedu tudi redna tedenska seja deželnega odbora. Vsekakor pa si bo KGS prizadevala, da bi do tega sestanka prišlo čimprej.

Naj še dodamo, da se je odbornik Rinaldi v imenu odbora na zadnjem skupnem sestanku obvezal, da bodo razlaščenci pošteno in takoj izplačani, da bo deželna uprava s posebnimi ukrepi finansirala razne posege za omilitev objektivne škode, to je, da bo prispevala za takoimenovane protivrednosti, da bo zagotovila podpore za razvoj tržaškega kmetijstva ter da bo posredovala za ureditev vseh starih «grehov» in ostalih novih problemov.

11. in 12. decembra pokrajinski kongres SSk

Redni pokrajinski kongres Slovenske skupnosti se bo odvijal v soboto, 11., in v nedeljo, 12. decembra, na strankinem sedežu v Ul. Machiavelli 22. Na dnevnem redu zasedanja, ki se bo pričelo 11. decembra ob 16. uri, je razprava o dosedanjem delovanju in izvolitev novih vodstvenih organov stranke.

Srečanje KPI z zastopstvom industrijcev

Predstavniki tržaške federacije KPI imajo v teh dneh vrsto srečanj z družbenimi in gospodarskimi organizacijami, da bi jim predstavili svoj program zahtev v osmih točkah za preporod tržaškega gospodarstva. Gre za vrsto zahtev, naslovljenih na vlado in na deželno upravo, izhajajoč iz že veljavnega zakona o rekonstrukciji Furlanije in iz gospodarskih pobud v zvezi z osimskim sporazumom, ki so v fazi dokončne odobritve.

Delegacija KPI, ki so jo sestavljali pokrajinski tajnik Tonel, član deželnega tajništva Martone in odgovoren za vprašanja gospodarstva in dela pri tržaški federaciji Poli, se je v ta namen sestala s predstavništvom tržaške Zveze industrijcev, v kateri so bili predsednik De Riu, podpredsednika Cogoi in Vidali, predsednik gospodarske komisije Torresella in ravnatelj Ferretti. V tiskovnem poročilu, ki ga je po srečanju izdala tržaška federacija KPI, je med drugim rečeno, da so predstavniki industrijcev z zanimanjem poslušali komunistične predloge ter da so nato obravnavali še druge predloge KPI, ki se nanašajo na današnjo kritično situacijo v našem mestu tudi v zvezi z nedavnimi omejevalnimi ukrepi jugoslovanske zvezne vlade.

Delegaciji sta se vsekakor strinjali o potrebi čim širšega soglasja glede programskih smernic, osnovanih na jasnih prioritetnih lestvicah, da bi imeli predlogi mesta v odnosu z vsedržavno in deželno vlado čim večjo težo.

● **V predoru pod Montebellom** bodo prenovili zračne naprave. Zaradi tega bo od 23. ure jutri do 5. ure dne 25. novembra in od 23. ure dne 25. novembra, do 5. ure, dne 26. novembra predor zaprt prometu.

V SOBOTO ZVEČER V GREGORČIČEVI DVORANI

NAGRAJEVANJA NATEČAJA SKUPINE «FOTO TRST 80»

Prvo mesto je osvojil fotoamater Maurizio Stagni

Kot smo že poročali, je v soboto zvečer slovenski fotoamaterski krožek «Foto Trst 80» s prisrčno slovesnostjo v Gregorčičevi dvorani razglasil izid svojega prvega dia natečaja in ob tej priložnosti tudi prikazal občinstvu najboljše diapozitive. O lepem uspehu natečaja priča že dejstvo, da se ga je udeležilo kar 85 fotoamaterjev iz naše dežele, ki so predložili kar 364 diapozitivov, tema natečaja pa je bila, kot znano, prosta. Ocenjevalna komisija je izbrala šest najboljših udeležencev natečaja, ki so prejeli lepe nagrade. Prvo mesto je osvojil Maurizio Stagni, drugo Gianni Giarpiana, tretje Giorgio Lanza, četrto Fulvio Grisoni, peto Antek Seražin, na šesto mesto pa se je uvrstila Roberta Petronio. Žirija, ki so jo sestavljali umetnostni kritik Milko Renner, slikar Klavdij Palčič in predstavnik zveze italijanskih fotoamaterjev Soverchi, je posebna priznanja podelila tudi Fulviu Merlaku, Fulviu Grisoniju ter Zdenku Vogriču.

Ob rojstvu drugorojenca

MARTINA

čestita svojemu odborniku Darku in soprogi Kseniji, malemu Martinu pa želi mnogo sreče v življenju

ŠD Zarja

Solidarnost z bojem osebja službe za mladoletne

Operaterji službe za mentalno zdravje pri KZE so izrazili svojo popolno solidarnost s protestnim gibanjem osebja pokrajinske službe za mladoletne, ki se je mobiliziralo zaradi nevzdržnega stanja in brezbrižnosti odgovornih organov, da bi izboljšali družbeno tako pomembno službo. Pri tem poudarjajo, da je služba za mladoletne lahko učinkovita le, če je usmerjena v boj proti zapiranju mladoletnih v zavode, v prid alternativnim rešitvam na teritoriju. Le s preventivnimi posegi se lahko prekine že ustaljena praksa, da končajo prizadeti otroci, ko dopolnijo 18. leto starosti, v centrih za mentalno zdravje. KZE, pokrajino in občinske uprave pozivajo k čimprejšnji rešitvi zahtev, ki jih je osebje pokrajinske službe za mladoletne postavilo in napovedujejo, da se bodo v nasprotnem primeru tudi sami mobilizirali na najbolj ustrezen način.

Bibliografski seznam publikacij in esejev o naši skupnosti

V Padovi je založniška hiša «Quaderni del Lombardo - Veneto» izdala brošuro «Bibliografia sulla minoranza slovena in Italia (1970-1980)», v kateri so zbrani naslovi raznih publikacij in esejev, ki obravnavajo problematiko naše skupnosti in so izšli v omenjenem desetletju v italijanščini, oziroma so dvojezični.

Čestitke

Danes praznuje 8. rojstni dan PIERO GIGANTE iz Boljunca. Vse najboljše mu želijo nona, nono, teta ter bratranca Katja in Ivan.

Šolske vesti

Zavodski svet srednje šole Simon Gregorčič - Dolina vabi starše in učence na srečanje, ki bo na šoli jutri, 24. novembra, ob 19.30. Srečanje ima namen podrobno seznaniti starše z delovanjem šole in s potekom volitev v razredne svete, ki bodo 28. in 29. novembra.

Prispevki

Ob deveti obletnici smrti Gigija Bogatca darujeta mama Netka ter sestra Rada z družino 10.000 lir za moški zbor Vesna.

V spomin na sestro Elzo daruje Franc Malalan z ženo Cvetko 20.000 za časopis Delo in 10.000 lir za SKD Tabor.

V počastitev spomina Franca Perica daruje Pepi Žerjul 20.000 lir za Šentjakobsko kulturno društvo.

Namesto cvetja na grob Mare Zidarič darujeta Bogomila in Berto Doljak 30.000 lir za dekliški zbor Igo Gruden.

Namesto cvetja na grob Franca Perica daruje družina Gregorič 10.000 lir za Dijaški dom.

V počastitev spomina Angela Kanteta darujeta Anica in Drago Štoka 15.000 lir z Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V počastitev spomina Karla Besednjaka daruje Olga Pangerc 10.000 lir za barkovljansko osnovno šolo F. S. Finžgar.

V spomin na Antona Smotlaka daruje sestra Marija 10.000 za KD Primorsko, 10.000 za Zvezo žena Mačkolje in 10.000 lir za VZPI-ANPI Dolina, Mačkolje, Prebeneg.

KD Primorsko in Zveza žena Mačkolje izrekata Karmeli Zobin iskreno sožalje ob izgubi brata.

VČERAJ SLOVESNA PODELITEV V LJUBLJANI

Ladu Premruju Trubarjevo priznanje za uspehe pri širjenju bralne kulture

V Klubu delegatov v Ljubljani so včeraj slovesno podelili Trubarjeve plakete in diplome, ki jih Zveza kulturnih organizacij Slovenije podeljuje posameznikom, kulturnim društvom in organizacijam za uspešno prizadevanje pri razvijanju bralne kulture. Med letošnjimi nagrajenci za izjemno uspešno delo na področju knjižne dejavnosti je tudi predstavnik iz tržaškega zamejstva Vladimir Premru. V utemeljitvi priznanja, ki so jo med včerajšnjo slovesnostjo podelitve Trubarjeve diplome prebrali, je rečeno:

«Vladimir Premru se je rodil v Novem mestu 12. julija 1912. Živel na Razdrtem pri Postojni, kjer je dokončal le nekaj razredov osnovne šole. Kot samouk se je pričel zanimati za slovensko književnost zlasti, ko se je preselil v Trst v predvojnih letih in kljub nevarnosti začel z zbiranjem slovenskih knjig. Po vojni je zbral nekaj tisoč knjig, najdragocenejšo slovensko zasebno knjižnico v zamejstvu. Zbral je predvsem originale — od Dalmatinove biblije do Prešernovih prvih izdaj, od pridig Svetokriškega do Čbelic, Ljubljanskega zvona, moderne. Dosegel je globoko poznanje slovenske literature, ki ga je predvsem po upokojitvi posredoval zamejski javnosti v številnih člankih na Primorskem dnevniku in v Jadranskem koledarju. Gre za poljudne članke, polne anekdot iz življenja in pisanja velikih pa tudi manjših in že skoro pozabljenih slovenskih avtorjev. Poznanje slovenske književnosti je tudi posredoval mlajšim generacijam s predavanji v osnovnih šolah, številni osnovnošolski razredi pa prihajajo na dom, si ogledat zakladnico slovenske literature».

Poleg Premruja so priznanja, ki jih je izročil sekretar Zveze kulturnih organizacij Slovenije Marjan Belina, prejeli še Marta Sila, Lenka Kovačič, Jaro Dolar, Marko Golar in Andrej Kokot z avstrijske Koroške. Ob tej priložnosti so prejeli knjižne nagrade tudi učenci in dijaki slovenskih osnovnih ter srednjih šol, ki so se ob Mesecu knjige 82 udeležili nagradnega razpisa SKOS in Zavoda SRS za šolstvo.

Letošnjemu dobitniku Trubarjevega priznanja Ladu Premruju ob pomembnem priznanju iskreno čestitamo.

TEŽAVE KMEČKE ZADRUGE «MONTE SAN PANTALEONE»

Načelna zagotovila ne zadostujejo

Javna skupščina v kinu Ariston - Pokrajina naj poskrbi za uporabo sredstev iz sklada EGS

Za reševanje problemov kmečke zadruge «Monte san Pantaleone» je treba preiti od načelnih izjav in obljub h konkretnim dejanjem, je bilo poudarjeno na včerajšnji javni skupščini — tiskovni konferenci v kinodvorani Ariston. Kot smo že obširno pisali v sobotni številki našega dnevnika, predstavlja omenjena zadruga dragocen instrument za vključevanje handikapiranih in drugih tako ali drugače emarginiranih oseb v svet dela. Zadruga deluje že štiri leta in je dosegla nekaj razveseljivih rezultatov, vendar obstajajo hude težave, ki ovirajo njeno delovanje in bi ga utegnile celo popolnoma ustaviti.

Zahteva zadruge, da bi ji poverili vzdrževanje polj in vrtov v komprenzoriju bivše psihiatrične bolnice, ni naletela na gluha ušesa, kot je na včerajšnji skupščini potrdil pokrajinski odbornik za kmetijstvo Čok. Dejansko se tu že nekaj premika, zastoji pa so v zvezi z uporabo sredstev iz sklada EGS za vključevanje handikapiranih v delovno okolje. Denar EGS je sicer na razpolago, potrebni pa so upravni akti pokrajine, da bodo te vsote (okrog 400 milijonov lir) uporabljive še pred koncem leta, kajti drugače bodo ostale neizkoriščene. Tu pa je zgovorno dejstvo, da se včerajšnjega sestanka ni udeležila pristojna pokrajinska odbornica Paludettova, ki očitno ne kaže — kot je bilo z več strani poudarjeno — ustreznega razumevanja za tovrstne probleme.

Tudi občina, v okviru svojih sicer omejenih pristojnosti na tem področju, je pripravljena storiti vse, kar bo potrebno, kot je zagotovil občinski odbornik Seghene. V okviru tržaške krajevne zdravstvene enote so že konkretno priskočili na pomoč, manjka pa še jasna politična volja, kar se je pokazalo tudi na skupščini, ko sta bila prisotna samo predstavnika opozicije znotraj KZE, komunista Pessato kot član upravnega odbora in Pacorjeva kot predsednica tretje komisije, predstavnikov «nove večine» pa ni bilo na spregled.

Skratka, določena dobra volja obstaja, vendar ne zadostuje. Predsednica konzorcija Monte San Pantaleone Lorena Vanello ob koncu včerajšnje skupščine ni prikrila svojega razočaranja: upali smo, je dejala, da bomo s to skupščino dosegli kaj več kot gola zagotovila o pripravljenosti. Boj predstavnikov zadruge in vseh ostalih, ki se ukvarjajo s perečim problemom vključevanja handikapiranih in emarginiranih v svetu dela in v družbo se torej nadaljuje in ne bo nič lažji.

Danes seja deželnega sveta

Deželni svet Furlanije - Julijske krajine se bo ponovno sestal danes dopoldne. Prvi del seje bo kot običajno posvečen odgovorom na vprašanja in interpelacije. Dnevni red seje predvideva še razpravo o raznih zakonskih osnutkih, od katerih se prvi nanaša na ponovno porazdelitev finančnih nakazil, ki jih država nudi za poslovno leto 1982 - 1984 ter na delno uporabo finančnega ostanka iz leta 1981. Ukrep je povezan z večletnim proračunom za obdobje 1982-84 in s proračunom za finančno leto 1982. V bistvu gre za spremembe proračunskih instrumentov v tekočem finančnem letu.

Prireja jo Confcoltivatori

Tudi Kmečka zveza na današnji manifestaciji v Vidmu

V Vidmu bo danes dopoldne velika manifestacija deželnega značaja, ki jo prireja Confcoltivatori. Udeležila se je bo tudi delegacija Kmečke zveze, ki jo bo vodil tajnik Bukavec; glavni govor bo na njej imel član vsedržavnega izvršnega odbora Confcoltivatori Emo Canestrelli.

Manifestacijo bo sindikalna organizacija priredila zato, da bi ponovno podčrtala nujno potrebo po konkretnih posegih in primerni politiki za razmah kmetijskih dejavnosti; manifestacija hoče nadalje ponovno dokazati pravilnost in učinkovitost prispevka, ki ga nudi kmetijstvo v boju proti inflaciji, za ohranitev in povišanje števila delovnih mest, za teritorialno in sektorialno uravnovešenje ter za zaščito potrošnikov.

Z manifestacijo nameravajo kmetje nadalje opozoriti na vlado, naj v ti splošni krizi nikakor ne krči tudi tistih finančnih sredstev, ki so namenjena kmetijskemu sektorju in jo vabijo, naj se nanj spomni tudi ob drugih priložnostih, da bi mu bila zagotovljena tista vloga, ki mu pripada.

RANILI SO SE V NESREČAH, DO KATERIH JE PRIŠLO PRED ČASOM

Kljub intenzivnemu zdravljenju 3 ranjenci podlegli poškodbam

Za posledicami prometnih nesreč, do katerih je prišlo pred časom, so podlegli včeraj in predvčerajšnjim kar trije ranjenci. Na nevrokirurškem oddelku sta umrla 62-letni Giuseppe Izzinošo iz Ul. Lorenzetti 22 in 74-letna Giovanna Clai vd. Bandel iz Ul. Vero 8. Slednjo je povozil avtomobil 27. septembra, ko je hotela čez Ul. F. Severo. Bila je hudo ranjena, saj so jo sprejeli s pridržano prognozo. Tudi Izzinosa je zbil avtomobil, in sicer pred 12 dnevi, ko je prečkal Ul. Orlandini. Na ortopedskem oddelku pa je umrl 72-letni Giuseppe Krecic iz Ul. Baiamonti 35. S prognozo okrevanja v treh mesecih so ga v bolnici sprejeli konec avgusta. Ranil se je v trčenju, do katerega je prišlo pri Izoli, ko je njegova 62-letna žena Tranquilla nenadoma izgubila nadzorstvo nad avtomobilom.

Delavcu je težka plošča zlomila palec na nogi

Na ortopedskem oddelku so včeraj okrog 13. ure sprejeli 58-letnega elektrikarja Angela Sissovicha iz Ul. Cologna 42, ki se je ranil med delom v mehanični delavnici «Vidali» v Ul. Frigeri 2. Težka železna plošča, ki mu je padla na nogo, mu je zlomila palec. Okreval bo v 30 dneh.

Jutri javni sestanek o openskem pokopališču

Slovensko kulturno društvo Tabor prireja jutri, ob 20. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah, javni sestanek o problemu openskega pokopališča, na katerega je vabljen tudi tržaški župan. Domačini, kot znano, preko raznih vaških organizacij in političnih sil opozarjajo tržaško občinsko upravo na ta problem že celo vrsto let; kazalo je, da se je celotna zadeva po februarskem sestanku z izrednim komisarjem Siclarijem, ki je takrat upravljal občino, končno le premaknila z mrtve točke, vendar pa je rešitev celotne zadeve z novo upravo ponovno obtičala.

ODKRIT RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM KROŽKA «ISTRIA»

«Nič več jetniki zastarelih predsodkov»

Deželni inštitut za zgodovino odporništva je pred dvema letoma izdal obširno knjigo «Storia di un esodo», ki je v tržaški javnosti naletela na velik odmev ter sprožila zelo nasprotujoče si reakcije in komentarje. Mimo ocen, ali je študija z zgodovinskim pristopom v celoti osvetlila vzroke množičneizselitve Istranov v Italijo v povojnem času, predstavlja ta knjiga pomemben mejnik za spoznavanje in preučevanje dogodkov, ki so tako travmatično vplivali na zgodovino teh krajev in tudi na odnose med tukaj živečima narodoma. Po skoraj tridesetih letih apriorističnih gledanj na ta vprašanja, se je vendarle tudi iz vrst naprednih krogov in levice dvignil glas, ki ni bil običajni črno-bel prikaz dogodkov, ki so nam ga toliko let ponujali nam dobro znani krogi ter organizacije. Te zamude bo sicer zelo težko in po vsej verjetnosti nemogoče nadoknaditi, nove razmere v mednarodnih in tudi meddržavnih odnosih pa so lahko kolikor toliko solidno jamstvo, da je lahko razprava trezna in kar se da tudi objektivna. Škoda torej, da bi krajevna skupnost (italijanska in slovenska), ki gleda v prihodnost in v sožitje, spet zamudila priložnost, ki nam jo ponuja čas.

Istrsko-beneški kulturni krožek «Istria» s sedežem v občini Devin - Nabrežina lahko imamo za simbol nekega novega odnosa do tistih dogodkov, nekega drugačnega pristopa do problematike, ki je hočeš nočeš stalno leitmotiv v življenju povojnega Trsta in tudi marsikatere naše kraške vasi. «Naš krožek se je rodil s prvenstvenim namenom, da razbije tisto vizijo o Istranih, ki smo je bili vajeni v vsem povojnem času,» nam je povedal predsednik prof. Giorgio Depangher, «ne glede na ideološko ali politično pripadnost naših članov. Nismo hoteli še dalje ostati zasvojeni od neke preteklosti in zlasti od gledanja nad njo, ki je tako močno zastrupilo človeške odnose v teh krajih. Istrani so prinesli v te kraje tudi neko kulturno dediščino in neke svoje tradicije, politične štrumenta lizacije okrog te izselitve pa so probleme beguncev postavile na čisto drugačne temelje.»

«Ustanovitev našega krožka je naletela na velik odpor v tradicionalnih organizacijah Istranov, čeprav se je to nasprotovanje sprva odražalo le v obliki brezbrižnosti, ki pa je kmalu preraslo v osebne napade,» je še dejal prof. Depangher. «Glasilo nekega krajevnega političnega gibanja nam je v zadnjem času namenilo več puščic, ime našega krožka pa so prekrstili v «pcircolo». Za to hlinjeno ironijo, pa se skriva jeza teh krogov, ki nam očitajo, da vzdržujemo plodne stike z Unijo Italijanov za Istro in Reko in da dosledno zagovarjamo nujnost, da pride do sodelovanja in do spoznavanja med Istrani z obeh strani meje. Znano pa je, da so za mnoge tukaj v Trstu, Italijani, ki živijo v Istri, ostali le izdajalci . . .»

Tem krogom je tudi trn v peti dejstvo, da je krožek «Istria» odprt do odkritega in enakopravnega soočanja s Slovenci, ki je prišlo do izraza na okrogli mizi o vzrokih množičnega odhoda Istranov iz rodnih krajev. Na srečanju o tistem argumentu je sodeloval tudi slovenski časnikar, kar je morda prvič v povojnem času. In vendar se še najdejo ljudje, ki izrabljajo preteklost za svoje politične igre in pozabljajo, da se je kolesje zgodovine tudi v Trstu vsaj za malo premaknilo naprej. Poglejmo samo primer tržaškega parlamentarca, ki skuša vsem vetrovom dopovedati, da bi bilo povsem zgrešeno dati Slovencem zaščitni zakon, ko ostajajo še nerešena vprašanja vrnitve dobrin, ki so jih begunci zapustili v Istri (seveda ne v Jugoslaviji! op.ur.). «Postaviti ta vprašanja na isto raven je kratkomalo absurd,» je pripomnil prof. Depangher, «v bistvu pa gre zgolj za pravo štrumentalizacijo, torej za politično izsiljevanje, ki ga mi odločno odklanjamo.»

Nenadoma nas je zapustila

MARIJA MILIČ por. DANEU

Pogreb bo v petek, 26. t.m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo: mož Mario, hči Vanka, sinova Lucio in Franco, snahi, vnuki ter drugo sorodstvo

Trst, 23. novembra 1982

(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

23. 11. 1981 23. 11. 1982

Ob prvi obletnici smrti

ANTONA KALCA

se ga spominjajo

žena, sin Miro, Sandra in Ana z družinami.

Bazovica, Trst, Koper, Izola, 23. novembra 1982

VAŽNO OBVESTILO KMEČKE ZVEZE VINOGRADNIKOM IN OSMIČARJEM

Kmečka zveza opozarja vse vinogradnike, da morajo prijaviti pridelek vina v letošnjem letu najkasneje do 29. novembra 1982. Prijave vina sprejemajo za vsako občino pristojni občinski uradi, in sicer:

miljska občina: vsak dan, od 9. do 11. ure;

repentabrska občina: vsak dan, od 8. do 14. ure;

zgoniška občina: vsak dan, od 8. do 14. ure;

devinsko-nabrežinska občina: vsak dan od 9. do 13. ure, na županstvu v sobi štev 2;

dolinska občina: vsak dan od 8. do 11. ure, na županstvu v sobi štev. 5;

tržaška občina: vsak dan, od 9. do 11. ure, v uradih na Trgu Largo Granatieri 2, 3. nadstropje, soba štev. 273 ter v občinskih izpostavah na Općinah, Proseku in v Križu.

Vinogradniki se lahko prijavijo tudi za osmice za leto 1982-83.

Dolinska občina bo v sodelovanju s Kmečko zvezo izpolnjevala prijave vina tudi v občinskih hišah v naslednjih krajih:

Ricmanje: danes, 23., od 17. do 19. ure;

Prebeneg: jutri, 24., od 17.30 do 19. ure;

Mačkolje: v petek, 26., od 17.30 do 19. ure.

Kmečka zveza bo tudi letos v devinsko - nabrežinski občini organizirala službo izpolnjevanja prijav vina po vaseh; za to službo bo na razpolago.

v Mavhinjah: v četrtek, 25., v prostorih občinske izpostave, od 8. do 19. ure;

Gledališča

SSG Trst. Danes, 23. novembra, ob 20. uri v Sežani Victor Lanoux - **Odpirač.**

* * *

VERDI

V četrtek (red F/A) sedma predstava opere «Il Campiello». Dirigent Janos Acs, režija: Vera Bertinetti.

Jutri, 24. t.m., ob 20. uri (red A za parter, C za galerije) bo na sporedu premiera Donizettijeve opere «Maria Stuart». Opero bo dirigiral Guerrino Gruber, ki bo zaradi nepredvidenih razlogov zamenjal dirigenta Paola Olmija. Režija Filippo Crivelli.

ROSSETTI

Od jutri, 24. t.m., ob 20.30 gostuje gledališče iz Rima s Testonijevem delom «Il cardinale Lambertini». V glavni vlogi Enrico Tedeschi. V abonmaju odrezek št. 2. Rezervacije za ponovitve do 28. t. m. pri osrednji blagajni.

AVDITORIJ

Gledališče za šole: ob 11. uri «Resnična zgodba doktorja Frankesteina» z gledališko skupino «il Canovaccio». Rezervacije po telefonu 567201/02/03.

Gledališka sezona 1982/83: na razpolago so novi abonmaji. Popusti za mladino, študente, delavce in upokojence.

CANKARJEV DOM (Ljubljana)

Sprejemna dvorana

Še danes, 23. t.m., razstava Celovec se predstavlja.

Velika dvorana

Danes, 23. t.m., ob 20. uri: Večer partizanskega pevskega zbora.

V četrtek, 25. t.m., ob 20. uri: Simfonični večer, proslava dneva republike.

Srednja dvorana

Danes, 23. t.m., ob 19.30: Večer jazza v Cankarjevem domu.

Okrogla dvorana

Jutri, 24. t.m., ob 20. uri: Večer s slovenskimi ljudskimi pevci in godci.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu vsak dan, razen nedelje, od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure oziroma do začetka predstave v soboto od 9. do 13. ure

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 23. novembra

KLEMEN

Sonce vzide ob 7.15 in zatone ob 16.28 — Dolžina dneva 9.13 — Luna vzide ob 13.10 in zatone ob 23.15

Jutri, SREDA, 24. novembra

JANEZ

Vreme včeraj: najvišja temperatura 12.2 stopinje, najnižja 8.8, ob 18. uri 11.8 stopinje, zračni tlak 1030 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 77-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 14,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicholas Milacci, Caterina Cigui, Davide Primosi, Marco Brotto.

UMRLI SO: 83-letna Alessandra Faschinka, 50-letni Silvio Medos, 83-letni Ermanno Dimini, 68-letni Giulio Zobin, 67-letni Bruno Radivo, 67-letni Emilio Micheli, 84-letni Giorgio Scolz, 84-letna Giovanna Claj vd. Bandel, 88-letna Argia Rustia vd. Natali, 88-letna Giuseppina Lipusich vd. Marenzi, 85-letni Iginio Rossignoli, 59-letna Anna Benich pr. Smokovic, 56-letni Valerio Gaspard, 77-letna Bruna Viezzoli vd. Pouch, 79-letna Ines Della Costa, 83-letna Giovanna Maraston vd. Arbulla, 76-letni Bruno Porcorato, 61-letni Giuseppe Izzinoso, 86-letni Antonio Druzina, 70-letna Giovanna Gerdevic vd. Rossi, 96-letna Teresa Zelesnikar vd. Svardis, 80-letna Miranda Magris vd. Cossutta, 76-letna Francesca Scabich vd. Cerboni, 72-letna Anna Visintin vd. Dulhovic, 84-letna Rosa Bertogna vd. Rainoldi, 72-letni Guglielmo Krecic.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Općine, Milje - Drevored Mazzini 1.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2, Općine, Milje - Drevored Mazzini 1.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226 165; Općine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197;

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

Kino

Cappella Underground Zaprto.

Ariston 16.00 «La notte di San Lorenzo». Omero Antonutti, M. Lozzano.

Eden 15.30 «Una commedia sexy in una notte di mezza estate». W. Allen. Film za vsakogar.

Nazionale 16.30 «Odisex, l'impero dei piaceri sessuali». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00—22.15 «La ragazza di Trieste». Ornella Muti in Ben Gazzara. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.30 «Delitto sull'autostrada». Tomas Milian. Film za vsakogar.

Fenice Danes zaprto. Jutri ob 16.00 «Blade - Runner». Harrison Ford.

Mignon 16.00 «I predatori dell'arca perduta». Harrison Ford, Karen Allen.

Filodrammatico 15.00 «Le sexy goditrici». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Il sommergibile più pazzo del mondo». A. Rizzoli.

Capitol 17.00 «Missing». Jack Lemmon.

Cristallo 16.30 «Vestito per uccidere». Michel Coine, A. Dickinson. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 «I cacciatori del cobra d'oro».

Radio 15.30 «Helga e le calde compagne». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.00 «I seduttori della domenica». Ugo Tognazzi, R. Moore.

Lumiere 15.30 «Il matrimonio di Maria Broun». F. Binder.

Koncerti

Glasbena matica Trst, Sezona 1982/83 3. abonmajski koncert v petek, 26. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu Giovanni Umberto Battel, klavir. Na sporedu: L. von Beethoven, R. Schumann, I. Stravinski. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Otroški pevski zbor Kraški slavček iz Nabrežine ima pevske vaje vsak torek ob 15.30 na šoli Glasbene matice v Nabrežini.

KD Slavec priredi v petek, 26. novembra, ob 20. uri «Literarni večer». Sodelujeta Irena Žerjal in Aleksij Pregarc. Kritika: prof. Josip Tavčar in prof. Pavle Merkù; glasbeniki Dina Slama, Miloš Pahor, Erika Slama, Irena Pahor. Vabljeni!

Vodstvo TPPZ Pinko Tomažič naproša tovariše in tovarišice tostran in onstran meje, ki so na koncertni turneji «Bratstva» napravili posnetke s svojimi fotoaparati, da najlepše slike z negativi pošljejo na Fotosekcijo TPPZ — Bazovica, Kosovelova št. 1.

KD F. Venturini vabi na predvajanje diapozitivov Maria Magajne o potovanju po Južni Ameriki v soboto, 27. novembra, ob 20. uri v prostorih gostilne «Sonja» pri Domju.

KD Primorsko - Mačkolje vabi na predvajanje barvnih diapozitivov, ki jih bo prikazal Mario Magajna v dvorani Srenjske hiše jutri, 24. novembra, ob 20. uri na temo «Potovanje po Braziliji». Vljudno vabljeni.

KD F. Prešeren obvešča, da bo informativni sestanek o plesnem tečaju danes, 23. novembra, ob 20. uri v društvenih prostorih gledališča v Boljuncu.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

22. 11. 1982

Ameriški dolar	1.458.—
Kanadski dolar	1.190.—
Švicarski frank	668.—
Danska krona	157.—
Norveška krona	198.—
Švedska krona	190.—
Holandski florint	524.—
Francoski frank	201.—
Belgijski frank	25.—
Funt šterling	2.300.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	574.—
Avstrijski šiling	81,50
Portugalski escudo	14.—
Pezeta	11,50
Jen	5.—
Avstralski dolar	1.280.—
Drahma	16.—
Debeli dinar	20,20
Srednji dinar	19,20

MENJALNICA
vseh tujih valut

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

V petek, 26. novembra, ob 20.30 v gledališču «France Prešeren» v Boljuncu

VICTOR LANOUX
ODPIRAČ

V nedeljo, 28. novembra, ob 17. uri v društveni dvorani v Saležu

DANIEL L. COBURN
PARTIJA REMIJA

SLOVENSKI KLUB V TRSTU
Ul. sv. Frančiška 20/2

vabi na torkov večer danes, 23. novembra, ob 20.30 z naslovom

PISATI, PISATI, PISATI

Kot gosta bosta prisotna literarna ustvarjalca Franček Rudolf in Vinko Möderndorfer. Tema večera je zelo široka, gosta bosta seveda na razpolago za razgovor, če bo večer zanimiv je pa odvisno od prisotnih, med katerimi bo dovolj domačih literarnih ustvarjalcev.

Kot uvod v literarni večer bo kitarist Igor Starc izvajal preludije Ville Lobosa.

ROK ZA PLAČILO DODATNIH KMEČKIH PRISPEVKOV ODLOŽEN NA 10. DECEMBER

Poslanska zbornica in senat sta sprejela sklep, da je rok za poravnavo dodatnih kmečkih prispevkov za zdravstveno oskrbo in pokojninski sklad posticipiran za mesec dni, torej na 10. december. Ta ukrep je bil potreben, ker je začel SCAU z zamudo odpošiljati zadevne položnice. Kmetovalci imajo tako tudi nekaj več časa, da si preskrbijo katastrske liste kjer lahko razberemo višino agrarnega dohodka, ki je osnova za izračun dodatnega prispevka.

Poslovanje trgovin v mesecu decembru

Tržaška občina obvešča, da bodo trgovine na našem območju v prihodnjem decembru poslovale po naslednjem urniku:

V nedeljo, 5. decembra — vse trgovine bodo dopoldne odprte.

V nedeljo, 19. decembra — vse trgovine — razen trgovin s prehrano — bodo poslovale dopoldne in popoldne.

V ponedeljek, 22. decembra — vse trgovine bodo popoldne zaprte.

V ponedeljek, 3. januarja — vse trgovine bodo zaprte, razen trgovin s prehrano, ki bodo poslovale po običajnem urniku.

TK Galerija
Ul. sv. Frančiška 20

VABI

v četrtek, 25. t.m., ob 18. uri na otvoritev razstave

KLAVDIJA PALČIČA

Mali oglasi
telefon (040) 79 46 72

IŠČEMO hišno pomočnico dvakrat tedensko. Telefonirati na št. 040/224-407 od 19. do 20.30.

PRODAM CAMPER fiat 238/E s pridvižno streho, opremljen za zimsko kampiranje. Vozilo registrirano tudi za prevoz oseb in tovora. Telefonirati ob urah kosila ali večerje na št. 040/213-651.

TVRDKA Serena nudi redno ali pa tudi samo honorarno zaposlitev. Pogoji: starost od 18 do 50 let in lasten avtomobil. Za informacije telefonirati na št. 040/200150 od 9. do 12. ure razen ob sobotah.

UGODNO prodam rulotko laica letnik (april) 1978, dolgo 4.90 m s pokrito verando in CAMPER gran solei 460, motor ford diesel 160, letnik 1980, kompletno opremljen. Telefonirati med delovnim časom na št. 040/826759.

PRODAM avto fiat 1500 berlina. Za podrobnejša pojasnila telefonirati med delovnim časom na št. (0481) 84-295.

PRODAM fiat panda 30 — doba šest mesecev, prevoženih 3000 km. Telefon 0481/78100.

PRODAM prašiče pitane in za pitanje raznih tež. Grudina Cipriano, Rupa - Štradalta, tel. 0481 391063.

PRODAM A 112 junior letnik 1980. Telefonirati ob delovnem času na št. 040/211465 izven delovnega časa pa na št. 040/211688

ZOBOZDRAVNIK dr. Ivo Petkovšek ordinira za otroke in odrasle v Ul. Canova št. 2 vsak popoldan od 15. do 19. ure.

FIAT poverjeni predstavnik
GRGIČ
PADRIČE - Trst - Tel. 226-161
Prodaja novih avtomobilov in servis

NAČRT SO PREDSTAVILI JAVNOSTI PRED NEKAJ DNEVI

Ureditev kraškega griča nad Tržičem v načrtih tamkajšnje občinske uprave

V celoti nameravajo porabiti 1.300 milijonov lir, prihodnje leto naj bi razpolagali s 300 milijoni - Sporazumni načrt z doberdobsko občino

Pred časom smo v našem časopisu pisali o načrtih doberdobske občinske uprave, da bi uredili okolici Doberdobskega in Sabliškega jezera, s tem da bi v prvi fazi uredili steze ter opazovališča in še nekaj manjših parkirnih prostorov. Načrt, ki ga je izdelala tržaška zadružna družba Naturstudio, so župan dr. Lavrenčič in sodelavci orisali na javnem zborovanju v Doberdobu. Podoben in seveda bolj razširjen načrt pa so pripravili tudi v sosednem Tržiču. Načrt je pripravila ista družba Naturstudio. Tako v Tržiču kot v Doberdobu upajo, da jim bo deželna uprava priskočila na pomoč z obilnimi dotacijami denarja. V Doberdob naj bi prihodnje leto prišlo 70 milijonov lir, v Tržič pa 300. To so vsaj upi občinskih upraviteljev.

Medtem ko smo o načrtih za ureditev Krasa na Doberdobskem že obširno pisali, imamo danes v mislih ureditev Krasa nad Tržičem. To potem, ko so v soboto predstavili širši javnosti ta načrt. Predavanje je priredil kulturni krožek Il Punto, v razpravo je segel občinski odbornik za urbanistiko Saccavini, orisal pa ga je dr. Giuliano Stano od družbe Naturstudio. V Tržiču nameravajo v celoti porabiti 1.300.000.000 lir v več letih (seveda upoštevajoč sedanje cene). V prvi fazi naj bi porabili 300 milijonov lir. S tem denarjem bi uredili prostor na griču La Rocca, ki je dosegljiv tudi z avtomobili in kjer pelje asfaltirana cesta na langobardsko utrdbo vrh griča, v kateri je tudi speleološki muzej. Na tem prostoru so že bili v zadnjih letih poletni prazniki. Uredili bi pač veselični prostor, steze, opazovališča in počivališča na vsem tem prostoru, ki bi lahko potem služil za izlete, piknike, poletne praznike itd.

V drugi fazi bi uredili del Sabliškega jezera, ki spada v njihovo občinsko pristojnost, potem še dva zabaviščna prostora za mladino na že prej omenjenem griču La Rocca, prvega v smeri Trsta, drugega v smeri Ronk. Istočasno pa bi uredili celo vrsto stez in poti za športnike in naturaliste ter opazovališča na vsem griču, tja do Ronk. Gre seveda, kot smo že omenili, za večletno fazo izvajanja del, tudi v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

V Tržiču se ta načrt pripravlja že dve leti. Zastopniki občine ter tržaške družbe Naturstudio so imeli veliko kontaktov z raznimi društvi v tem kraju, še posebej s tistimi, ki so najbolj zavzeti za takšno ureditev.

Podražitev plina v Tržiču

Kubični meter zemeljskega plina bo v Tržiču odslej za približno deset odstotkov dražji. Namesto dosedanjih 318,6 lire, bodo uporabniki (v gospodinjstvu seveda) plačevali 349,6 lire. Nova cena je torej za 31 lir višja od dosedanje.

Ob tem velja zabeležiti tudi, da je nova cena pravzaprav že v veljavi in jo bodo upoštevali pri obračunavanju porabe za tromesečje oktober - december 1982.

Prilagoditev tarif je v mejah, ki jih je nedavno odobril medministrski odbor za cene.

Ukrep bo zaenkrat neposredno zadeval samo kakih dva tisoč gospodinjstev, kajti plinsko omrežje v Tržiču je šele v gradnji in je zato na omrežje priključeno le razmeroma manjše število gospodinjstev v središču mesta.

Nevarnost okužbe za čebele

V zvezi s primerom varoze v nekem panju v Ul. Campi 42 v Gorici je župan izdal določbo z vrsto varnostnih ukrepov, ki naj bi preprečili širjenje te čebelje bolezni. Obvezen je pregled vseh panjev v občini, prepovedana je prodaja panjev in prodaja čebel, medtem ko je za prodajo voska potrebna sterilizacija. Potrebno je uničiti omenjenega in morebitne druge okužene panje ter bolne čebele, ostale panje in zemljišča, na katerih stojijo okuženi panji, pa je treba primerno razkužiti.

NUJNI HIDROGEOLOŠKI POSEGI

OBVAROVATI PRED NAPREDUJOČO EROZIJO LEVI BREG SOČE

Ob zadnji povodnji je voda odnesla kakih 2 tisoč kvadratnih metrov zemljišča - Struga za 10 do 15 metrov bliže Sovodnjam

Že nekaj let Soča močno izpodjeda levi breg, v bližini mosta avtocestnega odseka pri Sovodnjah. Glavni tok se je namreč z desnega brega pomaknil docela v levo, na sovodenjsko stran. Erozija je močna že ob običajnem stanju vode, saj vodni tok stalno odnaša gramoz, pesek in zemljo. Tako se je struga v zadnjih letih že pomaknila za nekaj deset metrov proti Sovodnjam. Pravo razdejanje pa povzroča narasla voda. Tako so te dni, po zadnji povodnji, predstavniki občine ugotovili, da je narasla Soča v dveh, treh dneh, odplavila kakih 10 do 15 metrov širok in okrog 150 metrov dolg pas zemljišča.

Če se bo erozija nadaljevala v taki obliki tudi v prihodnje, bo Soča že v par letih dosegla bližnje njive.

O nastalem položaju je na zadnji seji razpravljal občinski odbor, ki je razpravljal tudi o drugih potrebnih ukrepih za preprečevanje poplav. Žal občina nima na tem področju pristojnosti, še manj pa ustreznih denarnih sredstev. Zaradi tega je o nastalem položaju takoj pismeno obvestila državni tehnični urad (Genio Civile), prefekturo in goriško pokrajinsko upravo. Prav slednja naj bi, v smislu novih pristojnosti, ki naj bi jih imela na področju načrtovanja posegov na teritoriju prevzela vlogo koordinacije. Ob tem velja zapisati tudi, da je sovodenjska občinska uprava že pred dvema letoma pismeno opozorila državni tehnični urad o eroziji levega soškega brega. Pojav naj bi omejili z zgraditvijo in utrditvijo nasipov više od ogroženega mesta. Dejansko pa so od takrat storili bore malo in je voda ima tako še naprej povsem prosto pot. Da bi se glavni tok spet sam od sebe premaknil proti desnemu bregu, je malo verjetno. Toliko bolj, ker je voda v zadnjih letih tu nanesla ogromne količine naplavin, ki bi jih bilo treba umetno odstraniti.

Sicer pa je Soča v spodnjem toku tudi v prejšnjih desetletjih stalno spreminjala svojo strugo zlasti na levi strani. Desni breg je namreč v bližini Majnice in Fare iz precej trdega konglomerata, ki ga voda le s težavo izpira in odnaša. Zato pa se s toliko večjo silo zaganja ob levi breg, ki ga je treba zato čimprej ustrezno zavarovati.

V posušeni strugi kanala De Dottori se množijo podgane

Na bregovih namakalnega kanala De Dottori opravljajo te dni obsežnejša vzdrževalna dela, očistiti pa morajo tudi kupe smeti in druge navlake, ki so jo v desetletjih v kanal nametali ljudje.

Najbrž pa bo treba vzdolž kanala, ki so ga povsem izsušili, opraviti tudi temeljito akcijo za deratizacijo. V razritem dnu in bregovih so namreč našle primerno življenjsko okolje podgane, ki se nemoteno množijo, tudi zaradi prisotnosti najrazličnejših odpadkov in smeti. Na to nadlogo opozarjajo zlasti občani, ki imajo domove v neposredni bližini kanala, ki ima zajetje, kakor znano, v Zagraju.

Zanfagnini orisal zakona o popotresni obnovi in Osimu

Na skupščini članov socialistične sekcije v Gorici je deželni odbornik za finance Zanfagnini orisal najnovejše zakonske predpise o popotresni obnovi, s pomočjo katerih bo moč pristopiti k ojačenju gospodarstva tudi v nekaterih, sicer odročnih, predelih Goriške pokrajine. Govoreč o novem zakonu, ki naj finansira infrastrukture predvidene v osimskem sporazumu na Goriškem in Tržaškem, za katere so že pripravljeni načrti, je odbornik dejal tudi, da bi bilo treba pomisliti na istočasno finansiranje gospodarskih objektov, ki so sedaj v težavah. Treba je namreč misliti na gradnjo takih industrijskih in obrtnih naprav, ki bodo lahko zaposlile tisto delovno silo, ki je sedaj na Goriškem brezposelna.

V razpravo na tej skupščini je segel tudi predsednik pokrajine Cumpeta, ki je poudaril nujo, da bi dežela dala pokrajinskim upravam nove pristojnosti. Le na tak način bi lahko hitro ukrepali tam kjer pride do težav.

V Ronkah so pokopali Marijo Boneto-Vižintin

V Ronkah so, ob navzočnosti svojcev in znancev, pokopali Marijo Boneta vd. Vižintin. Rodila se je v Dolu v začetku leta 1897. Med prvo svetovno vojno se je kot sirota z bratom in sestro zatekla v begunstvo v Avstrijo. Najprej so živeli v taborišču, z drugimi begunci, potem pa v neki avstrijski družini. Takratno življenje ni bilo lahko, mladi begunci pa so upali v vrnitev v domači kraj. Ob vrnitvi so dobili doma vse razdejano. Takrat jim je umrl tudi oče. Nekaj let pozneje se je Marija Boneta poročila z domačinom Štefanom Vižintinom. Mož je delal v kamnolomu v Dolu, žena pa je doma skrbela za družino. Kot mnogi drugi na našem Krasu se je vključila v narodnoosvobodilno gibanje in še od leta 1942 sodelovala z Osvobodilno fronto, tako kot kurirka in tudi kot terenka.

Po vojni se je njih družina izselila s Krasa v Laško, v Selce. Tudi tam niso imeli lahkega življenja. Pokojna Marija je bila dobrega značaja, rada je prebirala slovensko časopisje, še posebej naš dnevnik, in poslušala tudi slovenske radijske oddaje ter obiskovala, ko ji je bilo to mogoče, slovenske prireditve.

V Vipavski dolini so posejali 440 hektarjev s pšenico

V Vipavski dolini so končali jesensko žetev pšenice. Predsodkov do te poljščine skoraj ni več, ker je letošnji pridelek dokazal, da žita lahko dobro uspevajo tudi na plodnih površinah v tej naši znani dolini, in to ob sadju, povrtninah in vinski trti. Naj spomnimo, da so pšenico v prejšnji sezoni posejali na 300 hektarih polj, pridelek je znašal približno 1600 ton in hektarski donos je dosegel raven, ki je značilna za jugoslovansko žitnico Vojvodino. To jesen pa so pšenico posejali na skupaj 440 hektarih polj, pri čemer je odpadlo na privatni sektor 340 hektarov in na Kmetijski kombinat Vipava (to je na družbeni lastninski sektor) 100 ha.

Kmetijski strokovnjak, ki sodeluje pri izvajanju programa za kmetijsko preobrazbo Vipavske doline magister Jože Osvald je poudaril, da je bilo za setev zelo dobro preskrbljeno. Na voljo je bilo na primer dovolj mehanizacije, goriva zanjo, gnojil in semen. Po opravljenih strokovnih poizkusih glede najbolj primernih sort in tudi upoštevajoč prejšnji obilen pridelek so v Vipavski dolini posejali naslednje sorte pšenice: novosadska rana dve, dika, partizanka in nova zlatna pšenica. Posejali pa so tudi nekaj poizkusnih sort pšenice, namreč sorte Balkan, hizija, Jugoslavija, kragujevačka 56 in sorto mačvanka.

Strokovnjaki menijo, da bodo na Vipavskem prihodnje leto, to je ob novi žetvi, lahko pridelali od 4.500 do 5 tisoč kilogramov pšenice na hektar površine, s čimer bi ponovili rekordne prinose iz preteklega obdobja ter se približali tistim območjem v Jugoslaviji, ki dosegajo vrhunske pridelke pšenice na enoto površine. Ob tem pa je treba poudariti, da bodo v Vipavski dolini prihodnje leta lahko zelo povečali površine posejane s pšenico in drugimi žiti. V teku so namreč obsežna dela za osušitev in ureditev skupaj okoli 2 tisoč ha njivskih površin, ki jih združujejo oziroma usposabljajo za veliko in moderno pridelavo skladno s projektom za kmetijsko preobrazbo Vipavske doline. Večji del tako pripravljenih površin bodo posejali s pšenico.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana
S. R. L.
GORICA · VIA D. D'AOSTA 180 · TEL. 84-845, 85-400
Prevzemamo prevoz vsakovrstnega blaga

PRVI KONCERT ABONMAJSKE SEZONE

BAROK IN KLASIKA Z GORIŠKIM ORKESTROM

V Kulturnem domu skupno z ansamblom še klarinet (Urdan) in flavta (Marcossi)

Za nami je prvi letošnji abonmajski koncert, ki je bil v četrtek, 18. novembra v dvorani Kulturnega doma. Tudi letos so prireditelji dali na začetek sezone domačo komorno skupino. S tem so hoteli med drugim pokazati, da ima tudi domača poustvarjalnost svoje mesto v našem koncertnem delovanju.

V četrtek zvečer je torej nastopil Goriški komorni orkester s sodelovanjem klarinetista Lina Urdana in flavtista Giorgia Marcossija. Gre pri vsem tem tudi za skupino goriških glasbenikov, ki so že dobro znani naši publiki. Njih skupina tudi prireja vsako poletje (v juniju) teden koncertov na goriškem gradu, kamor vabi razne priznane glasbenike in soliste. V koncertnem programu so sedaj imeli dela baročnih in klasičnih avtorjev, kot so F. Geminiani, J. Stamitz, S. Mercadante in A. Corelli. Že zato lahko rečemo, da je bil koncert sam po sebi umetniško in vsebinsko zaokrožen in enovit.

Goriški komorni orkester sestavlja deset glasbenikov in bi ga po sestavi lahko označili tudi za godalni orkester, saj je sestavljen samo iz inštrumentov te družine. Prav zato pa se lepo usklajajo z njim pihala oz. trobila, ko nastopajo v koncertantnem dialogu z orkestrom. Prva točka sporeda je bil Concerto grosso v h-molu F. Geminianija. V tem za barok tipičnem delu se je skupina pravzaprav uvedla v svojo igro. Sledil je Koncert za klarinet in godala J. Stamitza. Tu je kot solist nastopil klarinetist Lino Urdan. Stamitzeva glasba odraža že klasicistične težnje in v tem delu daje solistu veliko možnosti za virtuozistično igro. Reči moramo, da je solist Urdan v veliki meri izrabil tipične izrazne možnosti klarineta, ki v mehkem in obenem včasih rezkem zvoku potrjujejo izredno markantnost tega inštrumenta.

V drugem delu četrtkovega koncerta je bil na sporedu najprej Koncert za flavto in godalni orkester v e-molu skladatelja S. Mercadanteja. Ta glasbenik se časovno uvršča skoraj v romantično šolo, čeprav ima še veliko klasičnih primesi. Kot solist je tu nastopil flavtist Giorgio Marcossi. Mercadantejev Koncert je pravzaprav delo z nekam težavno vsebino, zlasti v prvem stavku, se pa kasneje sprosti, posebej še v tretjem stavku (Rondò russo), kjer zajema že iz tipične folklorne melodike. Solist Marcossi je z gotovostjo in dokajšnjo sproščenostjo poustvaril to sicer malo znano glasbeno delo, vsaj kar zadeva publiko in koncertne programe. Tudi tu je flavta lepo in občuteno zaživela, posebej v liričnih pasažah (npr. vmesni largo), zablestela pa tudi v bravurnih delih.

Goriški komorni orkester je nato svoj spored zaključil z znano in mehko baročno skladbo skladatelja Arcangela Corellija; zaigral je njegov Concerto grosso št. 8 (imenovan Božični). V njem so še kot solisti nastopili violinista Alfredo Marcosig (tudi umetniški vodja ansambla), F. Frank in E. Cossovel (čelo). V solistični in v skupni igri so goriški glasbeniki pokazali, da so precej vlit ansambel s potrebnim smislom za komorno muzikalno igro. Izven programa so nato ob velikem aplavzu dodali še znano Schubertovo skladbo.

Publika je koncertu sledila z živim zanimanjem in je izvajalce toplo nagradila z odobravanjem. Vsekakor menimo, da bi se tega prvega koncerta lahko udeležilo večje število ljudi. Abonmajska sezona je gotovo nastala prav zato, da razširja zlasti inštrumentalno glasbo med našo občinstvo. Menimo zato, da bi bil odmev na to vabilo prirediteljev lahko nedvomno lepši in večji. Le tako bomo namreč dokazali, da znamo ceniti napore organizatorjev, posebej pa še umetnikov - izvajalcev, ki gotovo zaslužijo tudi našo širšo pozornost.

ab

Razna obvestila

Sovodenjska občinska uprava namerava v začetku prihodnjega leta zaposliti pomožnega uradnika v anagrafskem uradu. Zaposlitev je časovno omejena (največ tri mesece). Interesenti naj do 30. t.m. predložijo prošnjo (na navadnem papirju) v tajništvu, z navedbo osnovnih podatkov in opisom morebitnih delovnih izkušenj. Za omenjeno delovno mesto se zahteva srednješolska izobrazba, kandidati pa morajo obvladati slovenščino in italijanščino, po možnosti pa tudi strojepisje. Občinska uprava bo sestavila prednostno lestvico, po predhodnem kolokviju s kandidati in praktičnem preizkusu znanja.

Razpisan je javni natečaj za šest mest uradnika v službi italijanskega avtomobilskega kluba. Omenjena delovna meta so predvidena v obmejnih krajih naše dežele. Prošnje (na kolkovanem papirju) je treba do 30. t.m. dostaviti na naslov Automobile Club d'Italia, Servizio Personale e Affari Generali, via Marsala 8, Rim.

Na goriški finančni intendanci in v vseh državnih uradih so občinstvu na razpolago, ob delavnikih, od 10. do 12. ure, funkcionarji, ki bodo obrazložili vse, kar je v zvezi s sedanjimi davčnimi prijavami, ki zapadejo konec novembra.

Društvo slovenskih upokojencev na Goriškem sporoča svojim članom, ki so se vpisali, da bodo hodili k telovadbi, da bo prva vaja jutri od 15.30 do 16.30 v telovadnici Kulturnega doma.

Devetnajst zborov je pelo na letošnji cecilijanki

Katoliški dom je bil v soboto in nedeljo središče zborovskega petja. V organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete in pod pokroviteljstvom goriške pokrajinske uprave se je namreč odvijala revija pevskih zborov cecilijanka, ki je tudi na letošnji izdaji privabila veliko ljubiteljev glasbe. Prireditve se je udeležilo devetnajst zborov iz Slovenije, Koroške in zamejstva.

Manifestacija, kot sta v pozdravnih nagovorih poudarila tudi predsednik ZSKP dr. Kazimir Humar in podpredsednica Franka Žgavec, ni tekmovalnega značaja, pač pa preverjanje pred lastno voljo, pred neprisiljeno izbiro za napredovanje, za kvalitetnejšo rast, za lastno zadoščenje in ne nazadnje, za posredovanje glasbenih biserov širšemu občinstvu.

V prvem večeru se je na oder Katoliškega doma predstavilo osem skupin, in sicer mešani zbor Jakob Gallus - Petelin iz Koroške (zbor je vodil Janez Tratar), Soški oktet (Flavio Quali), mešani zbor Pod lipo iz Benečije (Nino Specogna), mešani zbor iz Podgore (Mirko Špacapan), Sovodenjski nonet (Zdravko Petejan), moški zbor Fantje izpod Grmade (Ivo Kralj), mešani zbor Triglav iz Bukovice in Volčje drage (Jožef Lovec) ter moški zbor Mirko Filej iz Gorice (Zdravko Klanjšček).

Naslednjega dne pa so bili na vrsti mešani zbor Hrast iz Doberdoba (Karlo Lavrenčič), mladinski zbor iz Bilj, Mirna in Orehovlja (Andrej Budin), dekliški zbor Danica z Vrha (Magda Devetak), mešani zbor Rečan iz Ljes (Antonio Qualizza), dekliški zbor iz Devina (Herman Antonič), mešani zbor iz Štandreža (Mirko Špacapan), mešani zbor Sedej iz Števerjana (Herman Srebernič), moški zbor iz Štmavra (Gabrijel Devetak), mešani zbor Rupa-Peč (Zdravko Klanjšček), mladinski zbor Ojsternik iz Ukev (Osvald Errath) ter mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice (Stanko Jericijo).

Naj dodamo, da je letošnja cecilijanka bila posvečena trem osebnostim, s katerimi je povezan del glasbenega in pevskega izročila na Goriškem. To so Lojze Bratuž, Vinko Vodopivec ter Mirko Filej.

Predavanja o novi industrijski tehnologiji

Center za politične, gospodarske in socialne pobude «Sen. A. Rizzatti» prireja v dvorani trgovinske zbornice v Ul. Crispi ciklus treh predavanj o spremembah, ki jih uvajanje nove tehnologije vnaša v industrijsko proizvodnjo. Prvo predavanje bo na sporedu v sredo, 1. decembra ob 18.30. Profesor na tržaški ekonomski fakulteti Gian Battista Bozzola bo govoril na temo «Razvoj industrijskega gospodarstva v okviru nove tehnologije». Naslednji predavanji bosta v četrtek, 9., in petek, 17. decembra.

Kino

Gorica

CORSO 18.00—22.00 «Sogni mostruosamente proibiti». P. Villaggio, J. Agreen. Barvni film.

VERDI 18.00—22.00 «Delitto sull'autostrada». T. Milian, V. Valentini. Barvni film.

VITTORIA 17.30—22.00 «Super sex super». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00 — 22.00 «Herbie sbarca in Messico».

PRINCIPE 18.00 — 22.00 «Porky's questi pazzi pazzi porcellini».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 «Poštar vedno dvakrat zvoni». Ameriški film.

SVOBODA 18.00—20.00 «Baj-baj Brazil». Brazilski glasbeni film.

DESKLE 19.30 «Ryanova hči». Ameriška drama.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, telefon 84-124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

San Nicolò, Ul. 1. maja 94, tel. 738328.

POGREBI

Ob 13.40 Alva Ceccutti vd. Sinicco iz splošne bolnišnice v Foljan.

TV - nadaljevanka «Marco Polo» je nared tudi za Italijo. Na sliki vidimo Kena Marshala, ki igra Marca Pola, na obisku v Benetkah ob predstavitvi dela v italijanskem svetu. Ob njem njegovo dekle

«KOBARIŠKA REPUBLIKA» SPADA V ZGODOVINO NAŠEGA VELIKEGA BOJA

Kar dvainpetdeset dni «prve svobode» na površini 400 kvadratnih kilometrov

Hude izgube štaba Goriške divizije že v jeseni 1943 - Nastanek italijanske partizanske brigade Garibaldi-Friuli - Čeprav kratkotrajen je obstoj «Kobariške republike» zapustil neizbrisne spomine in sledove v nadaljnjem razvoju

IV.

Goriško divizijo so takrat vodili poveljnik Albert Jakopič - Kajtimir, politkomisar Rudi Mahnič - Brkinc, namestnik politkomisarja Vasja Kogej, ki ga je že 24. oktobra zamenjal Darko Marušič - Blaž in načelnik štaba Radivoj Ignjatović - Grujica. Naj pri tej priložnosti omenimo, da je štab te divizije kmalu utrpel hude izgube: politkomisar Rudi Mahnič - Brkinc je padel v borbi pri Topolovem nad Klodičem v Beneški Sloveniji že 19. novembra 1943, istega dne pa je padel pri Brnasu v Beneški Sloveniji tudi načelnik štaba divizije Radivoj Ignjatović - Grujica.

Na tem osvobojenem ozemlju je bilo tudi nekaj že omenjenih italijanskih bataljonov. Slovensko osvobodilno gibanje jim je dajalo vso pomoč in gostoljubje. Bataljon «Garibaldi» je bil navzoč celo na slovesnosti ob ustanovitvi Soške brigade na Koradi. V oktobru so iz treh bataljonov v zahodni Beneški Sloveniji sestavili italijansko brigado «Garibaldi - Friuli», ki je bila razporejena severno in vzhodno od Tarčenta in ki naj bi napadala pontebsko železnico. Ker je poleg brenerske bila pontebska železniška proga najvažnejša in jo je nemški okupator najbolj uporabljal za zvezo med rajhom in Italijo, so višji štabi NOV v Slovenskem primorju želeli, naj bi se ta brigada vsaj z enim bataljonom premaknila zahodno od te železniške proge v Karnijo, dva njena bataljona pa naj bi bila severozahodno od Čedada, to je v predelu Videm - Neme - Tarčent - Humin - Osoppo - Tomba - Videm. Toda brigada se je raje zadrževala v beneškoslovenskih in briških vaseh, vzhodno od Nadiže.

Na vseh važnejših dohodih na to osvobojeno ozemlje, ki ga je sredi oktobra branilo štirinajst partizanskih bataljonov, so se občasno razvnemali hudi boji. Prva Soška brigada, ki je branila jugovzhodni del Beneške Slovenije in Goriška Brda ter imela sredi oktobra 1066 borcev in bork, razporejenih v štiri bataljone, je onemogočala sovražnikove vdore na jugu in jugozahodu. Hkrati je napadala manjše sovražnikove postojanke v dolini Soče, 6. oktobra Ajbo, 10. oktobra pa Plave in Ložice pri Anhovem. Seveda so ti napadi bili še nespretni, zato niso uspeli. V brigadi je namreč bilo le 43 partizanov, ki so vstopili v NOV pred kapitulacijo Italije in med njimi le devet članov Komunistične partije.

Osnovna naloga 2. Soške brigade, ki je sredi oktobra imela okoli 770 borcev in bork, razporejenih v pet bataljonov, je bila zapora prometne zveze Videm - Čedad - Kobarid - Bovec - Trbiž, okoli katere so se razvnemali boji pri sankvirinskih mostovih, južno od Št. Petra Slovenov, pri Žagi v dolini Soče, jugozahodno od Bovca in severozahodno od Tolmina. Tako so 6. oktobra 1943 oddelki 162. «Turkestanske» divizije prodirali iz Čedada ob Nadiži in v bližnje beneškoslovenske doline, hkrati pa so enote SS bataljona gorskih lovcev iz Bovca skušale pri Žagi prodreti čez porušeni most na drugi breg Učeje in dalje proti Kobaridu.

Bataljoni 1. in 2. Soške brigade in Briško-beneškega odreda so se pri sankvirinških mostovih napadalcem odločno uprli. To je bila ljudska vojska, ki so jo sestavljali Brici, Tolminci in Beneški Slovenci, bivši interniranci in vojni ujetniki iz vse Jugoslavije ter tudi okrog 70 vojakov britanske vojske, ki so bili v italijanskem ujetništvu in so se po pobegu iz ujetniških taborišč pridružili slovenskim partizanom. Napadalci so se morali umakniti, partizani pa so zaplenili nekaj orožja ter mnogo streliva in vojaške opreme. Tu pri mostu čez Učejo so odbili napadajoče nemške oddelke. Borci so med protinapadom celo presenetili nemško topovsko baterijo na položajih in pregnali njeno moštvo. Manjši prodor je bil tudi na tolminski smeri.

Sovražnik je znova poskušal vdirati z manjšimi silami. 14. oktobra pa so njegova letala bombardirala enote NOV na položajih in nezavarovane vasi. Mlade enote NOV so še ves oktober uspešno branile osvobojeno ozemlje «Kobariške republike», na katerem so demokratično izvoljeni narodnoosvobodilni odbori že urejali civilno življenje. Starejši prebivalci Kobarida in okolice se še danes živo spominjajo velikega ljudskega zborovanja 10. oktobra 1943 v Kobaridu, na katerem je ob vlogi in pomenu narodnoosvobodilne ljudske oblasti govoril Franc Leskošek - Luka, sekretar slovenskih komunistov in vojaški referent izvršnega odbora Osvobodilne fronte.

Pa še zanimivost iz časa «Kobariške republike»: štab XXVII. divizije «Goriške» NOV in POS je 25. oktobra 1943 s svojim ukazom postavil za verskega referenta divizije Avguština Černetiča. V navedenem ukazu je rečeno, da «naj to imenovanje prečitajo vsi komandirji pred zborom in naj gredo tovarišu vsestransko na roko, kadar pride v brigade zaradi vršenja verskih obredov».

V drugi polovici oktobra je najprej nastopilo kratko zatišje. Sovražnik je očitno zbiral močnejše sile za splošni napad, ki naj bi mu končno omogočil prosto pot čez Kobarid v Avstrijo. Postojanke okoli osvobojenega ozemlja je močno okrepil. Hkrati pa je štab Goriške divizije načrtoval napad na Tolmin.

Dne 26. oktobra zjutraj so oddelki nemske 71. divizije, 236. topniškega polka 162. «Turkestanske» divizije, SS bataljona alpskih lovcev z okrepitvami in tudi enote hrvaškega domobranskega polka «Riva» začeli iz več smeri osredotočeno napadati proti Kobaridu. Prodirajoč z delom sil po dolinah, z glavnino pa po bližnjih grebenih so po petih dnevih hudih bojev le zavzeli Kobarid.

Drugi in 3. bataljon 18. brigade NOV in POS sta se pod poveljstvom komandanta brigade Toneta Bavca - Ceneta umaknila na planino Kuhinja in Zaslap pod Krnom, štab brigade s 1. in 4. bataljonom pa na območje Breginj - Borjana, zahodno od Kobarida. Sedemnajsta in 20. brigada NOV pa sta ostali celoviti, ker ju ofenziva ni zajela. 18. brigada, kasnejša udarna brigada «Bazoviška», pa je izgubila okrog 15 padlih, 30 ranjenih in 150 pogrešanih, slednji so večinoma odšli na svoje domove.

Obstoj «Kobariške republike» jeseni 1943 je zapustil neizbrisne sledove v nadaljnjem narodnoosvobodilnem boju tega predela Slovenskega primorja.

JOŽE OBLAK

Umrl je Angel Sigulin

Danes bodo na škocjanskem pokopališču pri Kopru položili k zadnjemu počitku brkinskega rojaka, antifašističnega borca in družbenopolitičnega delavca Angela Sigulina, o katerem smo obširneje pisali v začetku septembra, ko je pokojnik slavil svoj 75. rojstni dan.

Pokojni Angel Sigulin je izhajal iz zavedne in napredne družine Sigulinovih iz Slop, kjer se je rodil 1. septembra 1907. Že v zgodnjih, rekli bi še deških letih je prišel v stik z naprednim gibanjem, saj sta bila tako usmerjena tudi njegova brata Franc in Janez.

V istem času se je rad ukvarjal s političnimi in sociološkimi problemi. Nato je prišla doba vojaščine in ko so ga poklicali k bersaljerjem in je prišel služit vojaški rok v Gradiško, se je vključil v polkovno godbo na pihala. Po končani vojaščini, se je zaposlil pri tržaškem vodovodu in nato pri nekem gradbenem podjetju, a mu to delo ni dalo zadoščenja. Rad bi bil odšel v Sovjetsko zvezo. Pa ni šlo in je zato 1935 pobegnil z bratoma v Jugoslavijo.

V Sloveniji in sicer v Ljubljani in Mariboru se je kmalu vključil v organizirano politično delo in postal 1936 član komunistične partije. Kot komunist se je odzval pozivu partije in se javil za v Španijo proti Francu, proti fašizmu, a so ga na avstrijski meji avstrijski žandarji ujeli ter ga strpali v zapor. Čez dva meseca so ga izročili italijanskim fašističnim oblastem.

Ko se je tako vrnil domov, je našel stik z drugimi antifašističnimi borci, z domačimi komunisti, ki so se od časa do časa sestajali tudi na njegovem domu v Slopah. Ko je Italija 10. junija stopila v vojno, je moral Angel Sigulin na Reko, kjer pa so ga v septembru 1940 skupno z bratoma aretirali. Nekaj mesecev so ga vodili iz zapora v zapor, dokler ga niso sredi poletja 1941 poslali v internacijo v Pisticci. Zaradi bolezni, hude malarije, so ga nato poslali s Sassoferrato pri Anconi, kjer je ostal do zloma italijanske vojske. Takoj se je vrnil domov in se vključil v osvobodilno gibanje. Postal je član rajonskega komiteja KPS Materija, nato član okrožnega komiteja za Brkine. Po osvoboditvi je deloval v številnih gospodarskih organizacijah in bil nato referent za promet pri okrožnem ljudskem odboru vse do upokojitve.

Trideset let taborniškega odreda Srebrnih krtov

IDRIJA — Taborniški odred Srebrnih krtov v Idriji, ki združuje okrog 200 taborникov, je bil ustanovljen leta 1952 in od tedaj deluje neprekinjeno 30 let. Za svoje uspešno delo so idrijski taborniki prejeli že številna priznanja in odlikovanja, med katerimi so tudi najvišje slovensko taborniško priznanje «Plaketa dr. Jožeta Potrča» (leta 1970), najvišje jugoslovansko taborniško odlikovanje «Javorov les» z zlatimi žarki (leta 1976), kar osemkrat pa je bil odred proglašen za partizanski odred.

Vsa našteta visoka priznanja si je odred prislužil z uspešnim delom in vsakoletno udeležbo na taborniških tekmovanjih, tako v občinskem, kakor tudi na področnem, republiškem in zveznem merilu. Sam taborniški odred je tudi pripravljal številna srečanja, tekmovanja na občinski in področni ravni.

Odred posveča veliko pozornost negovanju in ohranjanju revolucionarnih tradicij narodnoosvobodilne borbe in zato vsako leto pripravi ter izpelje številne pohode, akcije in taborjenja. Ob 30-letnici delovanja, ki so jo idrijski taborniki praznovali te dni, so organizirali slavnostno skupščino in spregovorili o svojem uspešnem delu. Številna priznanja iz svoje 30-letne aktivnosti pa so predstavili na razstavi v izložbi trgovine «Idrijske čipke».

SILVO KOVAČ

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

9.30 - 19.30 in 11.45 - 12.30 Svetovno prvenstvo v smučanju - Bormio: Ženski veleslalom
12.30 Šola in vzgoja
13.00 Italijanske kronike
13.30 Dnevnik 1
14.00 «I Nicotera» - 7. epizoda
14.30 Danes v parlamentu
14.40 Posebna oddaja dnevnika 1
15.00 Šola in vzgoja
15.30 «Tempi d'amore» - TV film iz serije «Piccole donne»
16.15 Risanka
16.25 Cirkusi sveta - 1. del «Cirkuške olimpiade»
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Risanka
18.00 «La preda» - TV film iz serije «Dick Turpin»
18.50 «Happy magic» - vmes TV film iz serije «Fonzie»
19.45 Almanah - vremenska slika
20.00 Dnevnik
20.30 «Idealna žena» - komedija
21.45 Politična tribuna
22.45 Dnevnik
22.55 «Mister Fantasy» - glasbeni program
23.45 Šola in vzgoja
00.15 Dnevnik - Zadnje vesti - Danes v parlamentu in Vremenska napoved

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program
13.00 Dnevnik ob 13. uri
14.00 Popoldanski program
13.30 Šola in vzgoja
14.05 «Videogames»
14.20 Risanka
15.00 Čudno je: program o zanimivostih
15.30 Risanka
15.50 V studiu
16.00 Šola in vzgoja
16.30 Garaža - vmes 11. epizoda iz serije «Čarovnik Merlin»
17.30 Dnevnik 2 - Flash
17.35 Iz parlamenta
17.40 Set: srečanje s kinematografijo
18.40 Dnevnik 2 - Šport
18.50 «Enigmi dello scorpione» - TV film iz serije «Codice rosso fuoco»
19.45 Dnevnik 2
20.30 «La finestra sul luna park» - film
22.00 Dnevnik 2
22.10 Srečanje s kinematografijo: Najnovejši filmi
22.20 Novi dnevniki - informacijska oddaja
23.15 Dnevnik - zadnje vesti

Tretji kanal

16.55 «L'improvvisazione forzata ovvero tutti avvelenati» - TV priredba
18.30 Glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.30 Deželni dnevnik
20.05 Šola in vzgoja
20.40 Simfonični koncert. Na programu so skladbe Dvořaka, Smetane in Schumanna
21.50 «Contro la catastrofe» - današnja oddaja ima naslov «Come difendersi dal terremoto»

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

8.35 in 10.35 TV v šoli
15.45 Šolska TV

Kadar gledamo naše vrhunske košarkarje, nili ne pomislimo, da je potrebno za tako znanje vaditi tudi refleksе. S tem lahko začnemo že v osnovni šoli. Učitelj najde v tej oddaji zanimiv zgled.

Računalništvo: Kadar morajo odrasli rešiti zelo težke naloge, sestavijo skupino strokovnjakov. Od ubogega učenca pa zahtevajo, da mora vse naloge rešiti sam. No, revež bo odrasel in tudi on bo smel delati v skupini ali v «teamu» kot tudi pravijo. Morda ne veste, da tudi računalnike lahko sestavijo v skupino, ki ve več in bolje dela kot en sam računalnik. Taki skupini pravijo «računalniška mreža»

Fizika: Molekularna zgradba snovi: Ladja lahko plava po vodi, ne pa po vodni pari. Hodimo lahko po ledu, ne pa po vodi. Zakaj ne? Zaradi tega, ker ima snov svojo molekularno zgradbo, ta pa ima tri agregatna stanja, kot temu pravijo: plinasto, tekoče in trdno

17.15 Poročila
17.20 Mišje prigode, poljska risana serija
17.30 Pustolovščina, otroška oddaja TV Beograd
18.00 Praznični dnevi slovenske folklore: Pesem današnjega dne, 2. oddaja
18.25 Ljubljanski obzornik
18.40 Mostovi Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost
18.55 Knjiga
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.20 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Odprto za ustvarjalnost
20.45 A. Döblin: Berlin - Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevanka
21.45 V znamenju

Koper

13.30 in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenskem jeziku
17.00 Z nami pred kamero - oddaja v živo - Vodi Roberto Battelli
17.05 TV šola
17.30 TVD novice
18.00 Mladi policaji - serijski film
19.00 Aktualna tema
19.30 TVD stičišče - Turistični vodič - V sodelovanju s Kompasom Jugoslavija - Jazz na ekranu
20.15 Cristine Keeler - celovečerni film - Igrajo: Yvonne Buckingham, Mel Welles - Režija: Robert Spafford
21.35 TVD danes
21.40 Festival gorskih filmov «San Vito di Cadore» - TVD danes

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila, 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.15 - 14.00 Poldnevniški razgledi; 11.30 Beležka; 12.00 Od Milj do Devina; 12.40 Revija Zveze cerkvenih pevskih zborov 1981; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Roman v nadalj.: V. Levstik: «Zapiski Tine Gramontove»; 14.30 Kam, Peter Pan?; 15.30 Evergreeni; 16.00 Almanah: Arhitektura in arheologija v luči najnovejših odkritij; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba: Z besedo o glasbeni umetnosti. Pripravlja T. Simčič; 18.00 Klasik tromesečja: J. W. Goethe: «Herman in Doroteja».

• • •

V sklopu dramskega niza «klasik tromesečja ali velikani z gore» je danes ob 18. uri na sporedu epsko-idilična besnitev nemškega velikana Johanna Wolfganga Goetheja «Herman in Dorotea». Igra sodi v čas tako imenovanega «klasičnega desetletja», to je izjemnega osebnega in ustvarjalnega sožitja med Goethejem in drugim velikim nemškim «velikanom z gore» F. Schillerjem. Pisalo se je leto 1794 in to prijateljstvo je pomladilo razviharjenega Goetheja, ga rešilo osamljenosti, v katero se je zaprl in ga v pravem romantičnem zanosu navdihnilo s pomembnimi deli, kot sta na priliko «Učna leta Wilhelma Meistra» in «Faust». «Hermana in Doroteo» je prevedel Branko Žužek, s člani Radijskega odra pa jo je režijsko realiziral Mirč Kragelj.

KOPER
(Slovenski program)

6.00, 6.30, 7.15, 13.00, 14.00, 16.00 Poročila; 6.45 Cestne razmere, 7.00 Nasvet Radia Koper, 7.05 Filmski spored; 7.30 Val 202; 13.00 Na valu radia Koper - Glasbena zavesa; 13.15 Kinospored; 13.30 Zanimivosti; 13.45 Nasvet Radia Koper; 14.10 Predstavitev oddaj in glasbene želje poslušalcev; 14.30 Iz zborovskega arhiva; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.15 Aktualna tema; 16.30 Zabavna glasba.

KOPER
(Italijanski program)

6.30, 7.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Pesem tedna; 9.00 Lovske informacije; 9.15 Radijska nadaljevanka; 9.32 Lucianovi dopisi, 10.00 Glasbeni program; 10.10 Šola in vzgoja; 10.20 Zig-zag; 10.32 Glasbeni kotiček; 10.40 Mozaik; 11.00 Kim; 11.32 Pesem tedna; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Glasbeni program; 15.00 Interviju z Richard Clayderman, 16.00 Glasovi našega časa, 16.45 Poje zbor «C. A. Seghizzi» iz Gorice; 17.00 Jugoslovanska pop glasba; 17.32 Poje grupa «La Bottega dell'Arte»; 17.45 Radijska nadaljevanka; 18.15 Rock party; 18.45 Zaključek oddaj.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Glasbena oddaja 9.02 Radio 1 in jaz; 9.58 Zeleni val; 10.30 Pesem v času; 11.10 Glasbeno-govorni program; 11.34 «I vinti» radijska nadaljevanka; 12.03 Glasbeno govorilni program; 12.58 Zeleni val; 13.35 Master; 14.28 «Marcondirondirondella»; 15.03 Tedenski program o ekonomiji, 16.00 «Il paginone»; 18.05 Festival Salzburg 1982; 18.38 Tuji pevci v Italiji; 19.30 Jazz glasba; 20.00 Italijansko gledališče; 20.44 Italijanska glasba; 21.03 Šport; 21.30 F. Schubert, 21.55 Radijska zgodba radijska priredba; 22.27 Audiobox; 22.50 Danes v parlamentu; 23.00 Zadnje vesti; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 19.30, 22.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Jutranji spored; 10.30 Radio 2 «3131» - nenosredno iz studia; 12.48 Glasbena oddaja; 13.41 Glasba in kino; 15.00 «Doktor Antonio» - radijska priredba; 16.32 Festival; 17.32 Glasbeni program; 18.32 Znanstveni program; 19.50 Kronika, glasba in folklora; 20.50 Večerno srečanje z melodramo; 21.30 Poezije in proza.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 6.10 Prometne razmere; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.25 Iz naših sporedov; 7.30 Z radiom na poti; 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; 8.35 Iz glasbenih šol; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate - slovitega violinista Izaka Perlmana?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 V korak z mladimi; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Sotočja; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Bojana Adamiča; 20.00 Koroške ljudska pesem; 20.30 S solisti in ansambli JRT; 21.05 Od premiere do premiere; 22.15 Informativna oddaja; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Filmska glasba.

KAJ PRAVIJO PRIMERJALNE ŠTEVILKE

Je Italija zares dežela invalidov?

Ko se je pred leti v Italiji sprožila ostra razprava o tako imenovanem «asenteismu», to se pravi o izostajanju z dela, je nekdo nič kaj okusno zatrdil, da je italijanski narod najbolj bolehen narod na svetu. Čeprav gre za dokaj neokusen izraz, je bil to verjetno le izbruh ogorčenja nad nekaterimi dogodki, na primer nad dejstvom, da je na dan nogometne tekme med Italijo in Veliko Britanijo v neki avtomobilski tovarni na italijanskem Jugu nenadoma «zbolelo» kar 29 odstotkov delavcev in nameščencev. Bilo je v času, ko so celo sodišča začela obravnavati to zadevo in sicer kot kaznivo dejanje goljufanja države, saj so se po Rimu širile šale, da razni ministrski funkcionarčki iščejo po ministrstvih svoje pisarne in svoje pisalne mize, ker da so do tedaj na «svotih» ministrstvih poznali le blagajno, kamor so prihajali 27. v mesecu po plačo.

Toda pustimo šale ob stran in se lotimo problema, ki je bil do pred nedavnim aktualen in bo šel ob sedanji vladni krizi nekoliko v pozabo, a ga bodo kaj kmalu spet obudili, ker menijo, da gre za «resno zadevo». V mislih imamo «afero» neupravičenih invalidnin.

Italija je dežela upokojencev. Statistično je bilo ugotovljeno, da je ni na svetu države, ki bi imela toliko upokojencev kot jih ima Italija, seveda v razmerju z ljudmi, ki so še v delovnem odnosu.

Morda je to na nek način tudi nekaj pozitivnega, ker skuša družba priskočiti na pomoč tistim državljanom, ki so dočakali starost brez socialnega zavarovanja in bi bili na stara leta prepuščeni sami sebi, to se pravi siromaštvu, celo bedi. Toda nkrati se s tem daje tudi možnost posameznikom, da to «razpoloženje» v odgovornih krogih izkoristijo in si na račun pomanjkljivih zakonskih predpisov zagotovijo tudi neupravičene dohodke. Nekaj primerov je glede tega že tako kričečih, da so pritegnili pozornost tudi za take zadeve malo občutljive rimske kroge. V Italiji je v delovnem odnosu nekaj nad 19 milijonov ljudi, upokojencev pri raznih skladih pa je nekaj nad 14 milijonov. Toda med temi upokojenci je kar obilnih 5 milijonov invalidsko upokojenih ljudi. Ker je tega bilo nekoliko preveč in ker to veliko stane, so se v Rimu odločili, naj se napravi majhna «čistka» in državni zavod za socialno skrbstvo INPS je dobil nalogo, da pregleda vse primere invalidske upokojitve, ki stanejo njeno blagajno nič manj kot 18 tisoč milijard lir. Ker pa bi bilo skoraj nemogoče pregledati dokumentacijo petih milijonov invalidsko upokojenih ljudi, so določili, naj INPS pregleda le tiste primere, kjer so bili invalidsko upokojeni ljudje pred petdesetim letom starosti.

Nobena tajnost ni, da so tovrstne upokojitve služile kot izhodi iz sile, da so namreč nekoga invalidsko upokojili, ker bi mu sicer ne mogli zagotoviti vsaj kolikor toliko dostojne «pokojnine» oziroma kolikor toliko dostojnih dohodkov za stara leta. Toda... če pogledamo zemljevid Italije, na katerem so nakazani odstotki invalidskih upokojitev, bomo videli, da so ponekod hudo, zelo hudo pretiravali. Če bi nas pot pripeljala na primer v Isernio, bi se morali zgroziti nad tolikšnim številom invalidov. Sicer je res, da se invalidnost ne kaže vedno na zunaj, toda v Iserniji je skoraj vsak četrti občan invalidski upokojenec. Res je, da Isernia nosi državni (in verjetno svetovni) rekord, namreč 22 odstotkov vsega prebivalstva toda zelo blizu Iserniji so Benevento, kjer je 21,5 odst. meščanov invalidskih upokojencev, v pokrajini Potenza jih je 21 odst., nad 20 odst. jih je še v Oristanu, Viterbu, Aquili, Pesaru in še kje drugje.

Ker so se omejili le na tiste invalidske upokojence, ki so stari manj kot 50 let, jih pride na rešeto okoli 400 tisoč, to se pravi niti deset odstotkov vseh invalidsko upokojenih Italijanov, kajti pri INPS štejejo invalidsko upokojenih 5 milijonov 142 tisoč ljudi, pri drugih skladih pa je invalidsko upokojenih 345 tisoč ljudi.

Seveda so to absolutne številke, ki pa jih moramo ocenjevati le, če imamo neko primerjavo. Absolutne primerjave ni, vendar drži, da na primer Francija, ki šteje 52 milijonov prebivalcev, vtem ko jih ima Italija 56, ne šteje niti dva milijona invalidskih upokojencev, torej komaj ali bolje niti 40 odstotkov italijanskih, nekaj podobnega je tudi z Zahodno Nemčijo, ki šteje 60 milijonov ljudi, nekaj več milijonov ljudi v delovnem odnosu in manj kot dva milijona invalidskih upokojencev.

Sedaj, kot smo rekli, bodo pri INPS morali pregledati vso dokumentacijo prezgodaj invalidsko upokojenih in bodo morda našli tudi potvorjeno dokumentacijo tistega invalida iz Chietija, ki je bil upokojen, ker da je na delu oslepel, a mu kljub «slepoti» obnavljajo vozniško dovoljenje in mož mirno vozi svoj avtomobil, kot bi ne bil invalid, kar v bistvu tudi ni.

Kar se pa tiče bodočnosti, imajo v rimskem parlamentu že od leta 1978 nov zakonski predlog, ki naj prepreči takšno izigravanje pozitivnega zakona, zakonski predlog, ki naj služi tistim, ki so na delu zares postali invalidi in torej invalidno pokojnino zaslužijo, ne pa da iz sicer vedno skromnejših sredstev na veliko zajemajo tisti, ki te pravice nimajo, a si po navadi privoščijo največ.

Na knjižni polici

Literarni leksikon XVI. in XVII. zvezek

Anton Ocvirk:

Pesniška podoba

V študijah, ki izhajajo pod skupnim naslovom Literarni leksikon pri Državni založbi Slovenije, izdaja pa jih sicer Slovenska akademija znanosti in umetnosti, je izšla razprava pok. univerzitetnega profesorja Antona Ocvirka Pesniška podoba. V tej študiji, ki je bila napisana kot podlaga za cikel predavanj na oddelku za primerjalno književnost, pomeni naslov podoba pojem za vse različne pojave oblike poezije od komparacije in identifikacije do metafore. Študija je tako hotela zajeti vse od preprostih variant, ki se v literarnem delu komaj opazno pojavljajo, do zapletenih, ki določajo ustroj celotnega besedila in konstuirajo samostojne literarne zvrsti. Besedilo je za objavo priredila Majda Stanovnik.

Dimitrij Rupel:

Literarna sociologija

Osemnajsti zvezek Literarnega leksikona prinaša študijo docenta na fakulteti za sociologijo Dimitrija Rupla o literarni sociologiji. Danes je sociologija močno aktualna veda. In avtor nas v svoji študiji seznanja s sociologijo literature. Obravnava zgodovino sociologije literature, njen značaj, metode, pomen, posebej pa še njene poglavitne predstavnike. Pri tem se dotika domače, slovenske literature in obravnava nekatere slovenske kritike, pisatelje in kulturne delavce, ki so skušali literaturo razumeti na sociološki način.

Kajzelj in Drofenik:

Naš alpinizem

Pred petdesetimi leti, točno leta 1932 je v Ljubljani izšla knjiga Naš alpinizem, ki jo je s pomočjo tovarišev iz alpinističnega kluba Skala uredil Mirko Kajzelj, zemljevide in risbe zanjo pa narisal Herbert Drojenik. Knjiga je imela na prvem mestu Albina Torellija ideološki članek o alpinizmu. Drugi prispevek je bil Mirka Kajzelja pregled zgodovine slovenskega alpinizma in predstavitev predstavnika alpinizma, planinske fotografije, planinskega slikarstva.

V drugem delu knjige je vodnik za ture in izlete po slovenskih planinah s podrobnimi zemljevidi in risbami.

Ta zanimiva in pomembna knjiga je zdaj izšla v ponatisu pri Državni založbi Slovenije. Uvodno besedo je napisal Tine Orel, ki predvsem opozarja na pomen te knjige pred petdesetimi leti, obenem pa ponovno apelira na nujnost pisanja zgodovine našega alpinizma. Tudi nekdanji urednik Mirko Kajzelj je dodal svojo besedo, v kateri prav tako opozarja na nujnost obdelave ogromnega alpinističnega gradiva. Ker je slovenski alpinizem, izšel iz narodnega preporoda, je knjiga, ki vendarle prikazuje delček našega alpinističnega razvoja do leta 1932, tudi danes pomembna, zlasti, ker opozarja na nujnost, da dobimo zaokroženo knjigo o slovenskem alpinizmu. Podrobni opisi planinskih tur po naših gorah so skoraj v celoti še vedno uporabni. Tako je knjiga ne samo spominska, temveč opozorilna, ima pa tudi praktičen pomen.

Manuel Scorza:

Bobni za Rancas

Manuel Scorza je eden vodilnih predstavnikov sodobne perujske književnosti. Je tudi napredni pisatelj in je zaradi preganjanj nekaj časa živel v Mehiki. Sprva je pisal pesmi, nato pa je izdal roman Bobni za Rancas, prvi od petih romanov cikla Balada, ki jim je skupna tema preganjanja in pobijanje kmetov, in to v centralnih Andih med leti 1950-1962.

Roman Bobni za Rancas, ki je zdaj izšel v prevodu Nine Kovič, se dogaja v indijanskih vasicah, kjer se neka kapitalistična družba, ki ima v rokah rudno bogastvo, začne polaščati zemlje kmetov. Ogroženi ljudje se začno upirati, v vasici Rancas pa pride do oboroženega upora, ki ga republikanska vojska zatre s tem, da pobije vse prebivalce.

Vzporedno s tem socialnim problemom zemlje in izkoriščanja domačinov, pa se odvija še druga zgodba o zatiranju Indijancev, ki jih izrinjajo belci, ki jih vodi sodnik Montenegro. To je druga zgodba, bolj vedra od prve, ki se prepleta s prvo in daje romanu tudi drugo socialno noto. Pri tem pisatelj uporablja elemente ljudskih verovanj in jih vključuje v pripoved kot integralne dele. Tako se njegov roman prepleta med stvarnostjo in sanjami ter predstavlja orožje naprednega pisatelja za razbijanje neke nepravične in samovoljne moči. Napetost med stvarnostjo in fantazijo torej ni odvečna, temveč je pomembna za razumevanje celotne Scorzove ustvarjalnosti.

Sl. Ru.

dogodki v slikah - dogodki v slikah - dogodki v slikah - dogodki v slikah - dogodki v slikah - dogodki

V dvorani KD Ivan Grbec v Škednju je na sobotnem večeru škedenjskih Slovencev nastopila tudi folklorna skupina najmlajših

Nastop tržaške folklorne skupine Stu Ledi

V petek zvečer je v Boljuncu nastopila kabaretna skupina s srečanjem «Vse manj je dobrih osmic»

Pod vodstvom Marte Werk je zapel ženski zbor KD Ivan Grbec

Nastop mešanega zbora iz Škednja, ki ga vodi Dušan Jakomin

V soboto zvečer je bila v Gregorčičevi dvorani nagraditev prvega natečaja «Foto Trst 80»

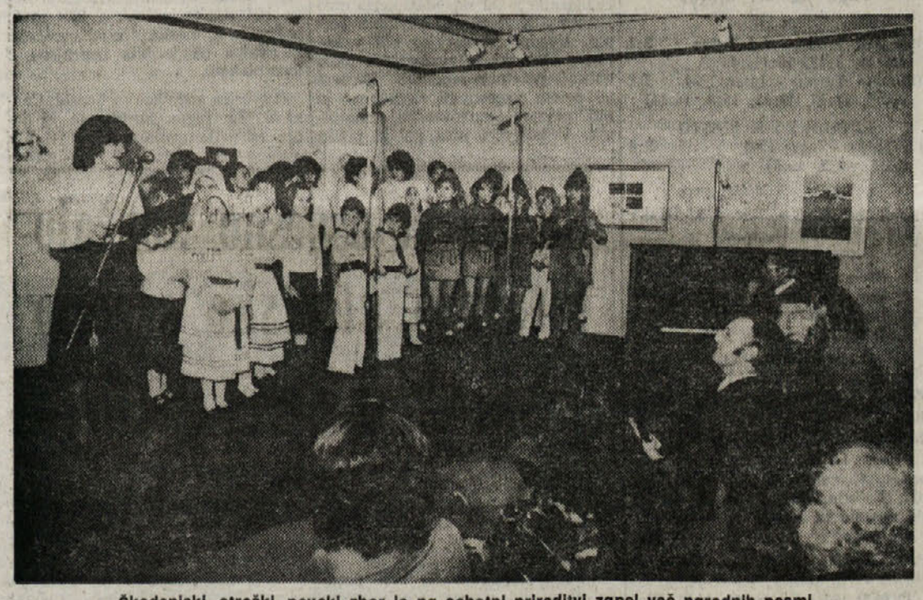

Škedenjski otroški pevski zbor je na sobotni prireditvi zapel več narodnih pesmi

V Finžgarjevem domu na Opčinah je v nedeljo nastopil ansambel Galebi

V Finžgarjevem domu je nastopil tudi otroški pevski zbor Vesela pomlad

Skupina vinogradnikov, ki so razstavljali letošnja vina na razstavi v Babni hiši v Ricmanjih

V mali dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu je bil v soboto zvečer kongres doline:ke sekcije Slovenske skupnosti

Pretekli teden je bil v KD Rapotec v Prebenegu informativni sestanek med gasilskim društvom Breg in vodstvom tržaških gasilcev

Predsednik KD Slavec Sergij Vatovec je vsem razstavljalcem podelil priložnostno grafiko Marjana Kravosa

Pretekli teden je bilo v dvorani gledališča F. Prešeren sestanek Boljunčanov, ki ga je sklicala doline:ska občina

V Kosovelovi knjižnici v Sežani je na proslavi 100-letnice Gregorčičevih poezij nastopil tudi Stane Raztresen

NOGOMET — V 1. ITALIJANSKI LIGI

ROMA SAMA V VODSTVU DERBI KOLA JUVENTUSU

Udinese zasluženo izgubil v Ceseni - Napoli razočaral

Po desetem kolu prvoligaškega prvenstva se je Roma otresla Verone in je sama na vrhu lestvice. V nedeljo je premagala Fiorentino predvsem po zaslugi Contija, ki se vrača v najboljšo kondicijo. Fiorentina pa je s tem porazom verjetno opustila vse upe na končno zmago. Veroni tokrat ni uspelo zmagati. Čeprav je bila dvakrat v vodstvu, je Cagliariju uspelo priti do neodločenega izida. Tokrat se je v vrstah Cagliarija končno izkazal Peruanec Uribe, ki je bil verjetno najboljši na igrišču.

Največ zanimanja pa je bilo za turinski mestni derbi med Torinom in Juventusom. Zmagali so državni prvaki z golom Platinija. S to zmago je Juventus dokazal, da je verjetno dokončno premostil začetne težave in je pripravljen na naskok na državni naslov.

Čeprav z veliko težavo je Interju uspelo premagati Genoo in je ostal v skupini vodilnih.

Na dnu lestvice pa je vedno zelo zaskrbljujoč položaj Napolija, ki je tudi tokrat razočaral svoje navijače. Udinese pa je tokrat naletel na slab dan in je povsem zasluženo izgubil v Ceseni.

IZIDI 10. KOLA

Cesena - Udinese	1:0
Inter - Genoa	2:1
Juventus - Torino	1:0
Napoli - Ascoli	0:0
Pisa - Catanzaro	0:0
Roma - Fiorentina	3:1
Sampdoria - Avellino	0:0
Verona - Cagliari	2:2

LESTVICA

Roma 15; Verona, Juventus 14; Inter 13; Sampdoria 12; Torino 11; Udinese 10; Fiorentina, Pisa, Cesena, Avellino 9; Genoa 8; Ascoli, Napoli, Cagliari 7; Catanzaro 6.

PRIHODNJE KOLO (28. 11.)

Ascoli - Juventus, Avellino - Inter, Cagliari - Napoli, Catanzaro - Roma, Fiorentina - Verona, Genoa - Sampdoria, Torino - Cesena, Udinese - Pisa.

Danes uraden start smučarske sezone

BORMIO — Danes bo v tem kraju tudi uraden start letošnje svetovne smučarske sezone. Smučarji so med poletjem trenirali in zdaj bodo preskusili svoje moči tudi na uradnih tekmovanjih, v pričakovanju začetka tekmovanj za svetovni pokal, ki je predviden za 4. december.

Danes se v Bormiu začenja tekmovanje za «svetovno serijo», kjer bodo nastopili vsi najboljši z izjemo bratov Mahre in tudi nastop Stenmarka je v dvomu. Sicer pa bo tekmovanje zelo kakovostno in po njem bo mogoče narediti prvi obračun o favoritih za letošnji SP, katerega pravilnik je ostal brez sprememb. Seveda bodo nastopili tudi najboljši jugoslovanski smučarji in smučarke.

Koledar «svetovne serije» je sestavljen takole: danes je na vrsti ženski veleslalom, jutri se bodo pomerili moški v super veleslalomu, v četrtek bo prost dan, v petek pa bo na sporedu slalom za ženske, medtem ko se bodo moški pomerili v slalomu v soboto. V nedeljo pa bo paralelni slalom za ženske in moške. Jugoslovanski reprezentanti bodo ostali v Bormiu tudi še vse do začetka «Kriterijuma prvega snega».

HOKEJ NA LEDU

Prvi poraz Jugoslavije

OLTEN — Hokejska reprezentanca Jugoslavije je izgubila prvo tekmo v letošnji sezoni. V prvi prijateljski tekmi s Švicarji, s katerimi se bodo «modri» marca na svetovnem prvenstvu skupine B v Tokiu bojevali za točke, so morali priznati premoč gostiteljev. Tekma se je končala s 4:2 (2:1, 0:0, 2:1) v korist Švicarjev.

Dinamo iz Minska prvak SZ

MOSKVA — Nogometaši Dinama so v 45. prvenstvu SZ prvič osvojili naslov prvaka SZ. Samo prvenstvo je bilo izredno razburljivo, nogometaši iz Minska pa so si zagotovili naslov šele potem ko so v zadnjem kolu sredi Moskve premagali ekipo Spartaka s 4:3. V gosteh je bil uspešen tudi Dinamo iz Kijeva, toda Kijevčani so s točko manj zasedli le drugo mesto na končni lestvici.

KOŠARKA — V PRVENSTVU C-1 LIGE

Kljub zmagi jadranovci le šesti

Pri vrhu lestvice je stanje izredno izenačeno - Najdaljše gostovanje

Kljub temu da so jadranovci v soboto premagali moštvo Pachere iz San Bonifacia, vseeno niso napravili znatnega «koraka» proti vrhu lestvice. Vse Jadranovi neposredni tekmeci za vrh lestvice so namreč uspešno igrali in tako je stanje na prvih pozicijah še izredno izenačeno ter zapleteno.

Na vrhu lestvice sta pordenonski Cis in Vicenza, sledijo z dvema točkama zaostanka kar tri moštva, na šestem mestu pa so jadranovci skupno z videmskim Eurocarom.

Že po osmem kolu je torej jasno, da bo letošnje prvenstvo izredno izenačeno in da bo zato Jadranova pot do «play-offs» tudi izredno težka.

Jadranovce pa čaka že ta teden najdaljše gostovanje. Naši košarkarji bodo namreč v nedeljo gostovali v Teramu. Moštvo iz Terama je doslej zbralo le šest točk in zato imajo jadranovci možnost, da osvojijo novi, predragoceni točki.

IZIDI 8. KOLA

Castelfranco - Caveja	66:76
Stefanel - Castiglione	84:80
Eurocar - Teramo	91:69
Jadran - San Bonifacio	88:72
Canella - Pino	97:71
Vicenza - Portorecanati	86:84
Budrio - CIS	87:102
Maltinti - Sysdata	n.o.

LESTVICA

CIS in Vicenza 14; Caveja, Canella in Castelfranco 12; **Jadran** in Eurocar 10; Teramo, Maltinti, Sysdata, Stefanel, Budrio 6; San Bonifacio in Pino 4; Portorecanati in Castiglione 2.

PRIHODNJE KOLO (28.11.)

Sysdata - Castelfranco; Caveja - Eurocar; Pino - Budrio; Portorecanati - Maltinti; Stefanel - Vicenza; Castiglione - Canella; CIS - San Bonifacio; Teramo - Jadran (17.30 v Teramu).

Posnetek s sobotnega srečanja Jadran - Pachera

PRVENSTVO A-2 LIGE

Sav iz Bergama sam v vodstvu

Vodilni Sav iz Bergama je drugič v letošnjem prvenstvu ostal praznih rok. Ta poraz sredi Reggio Emilie je skrbno izkoristil Seleco iz Neaplja, ki je na odličnem drugem mestu. Neposredni obračun med kandidatoma za visoko uvrstitev, med ekipama Bartolini in Brillante se je končal v korist domačinov, a šele po enem podaljšku. Korak proti boljšim zastopnikom A-2 lige je napravil tudi Indesit iz Caserte, ki je že v soboto v gosteh premagal skromni Farrow's iz Firenc. Spet sta bila odlična graditelj igre Slavnić in strelec Oscar. Za igralce in samega trenerja Tanjevića je bila ta zmaga izredno dobrodošla.

IZIDI 12. KOLA

Bartolini - Brillante	104:101
Sacramora - Italcable	76:95
Rapident - Eagle	91:90
AP Udinese - Sapori	97:90
Benetton - Coverjeans	94:82
Mangiaebevi - Seleco	75:78
Riunite - Sav Bergamo	85:81
Farrow's - Indesit	80:83

LESTVICA

Sav Bergamo 20; Seleco Neapelj 18; Eagle Vigevano, Bartolini Brindisi in Brillante Forlì 14; Sapori Siena, Rapident Livorno, Indesit Caserta in AP Udinese 12; Benetton Treviso in Sacramora Rimini 10; Italcable Perugia, Mangiaebevi Ferrara 8; Coverjeans Roseto 6; Farrow's Firence 2.

PRIHODNJE KOLO (Jutri, 24.11.)

Brillante - Mangiaebevi, Indesit - Riunite, Rapident - Benetton, Sapori - Bartolini, Eagle - Sacramora, Sav - Farrow's, Italcable - AP Udine, Coverjeans - Seleco.

Braxton obranil naslov

ATLANTIC CITY — Ameriški profesionalni boksar Muhamad Gavi, bolje znan kot Dwight Braxton, je obranil naslov svetovnega prvaka v poltežki kategoriji WBC z zmago s tehničnim k.o. v 11 rundi nad izzivalcem, rojakom Eddijem Davisom.

Prve kolajne za Kitajce

NEW DELHI — Devete azijske igre, na katerih sodeluje več kot 5 tisoč športnikov in športnic, so v znamenju zmag japonskih in kitajskih reprezentantov, ki so osvojili prve kolajne in postavili nekaj novih rekordov iger.

KRASNODAR RORA ZA NAŠE ČITATELJE

Derbi v Splitu brez zmagovalca

Po dveh zmagah jugoslovanskih reprezentanc v Bolgariji za «evropske točke» («under 21» in člani) je bilo pričakovati, da se bodo ljubitelji nogometa v Jugoslaviji spet ogreli za najbolj popularno panogo. Pa ni bilo tako. Skoraj na vseh stadionih je bila slika dokaj žalostna, to je skoraj docela prazne tribune.

To se je pripetilo tudi na velikem derbiju v Splitu, med Hajdukom in Crveno zvezdo, kjer se je zbralo le 25.000 gledalcev. Hajdukovci so sicer imeli več od igre, vseeno pa se je srečanje končalo brez zmagovalca in povrhu še brez zadetkov.

Beograjski Partizan pa je izkoristil delni spodrsljaj zagrebškega Dinama v Osijeku in je tako dohitel Zagrebčane na vrhu lestvice. Obnavlja se torej mrtvi tek med tema ekipama. Na tretje mesto pa se je «prerinil» presenetljivi niškši Radnički, ki je osvojil predragoceni točki v Novem Sadu.

V ostalih srečanjih ni prišlo do presenečenj. Mostarski Velež je zanesljivo doma odpravil titograjsko Budućnost, skopljanski Vardar pa je potrdil, da lahko nudi svojim privržencem učinkovit nogomet, saj je Dinamu iz Vinkovcev nasul kar štiri zadetke. Velja tudi omeniti, da sta bili obe sarajevski moštvi uspešni. Sarajevo je namreč brez Šušića in Pašića premagalo ljubljansko Olimpijo, Željezničar pa je kar v gosteh odpravil Rijeko.

Ljubljančani in Rečani torej, ki so tako uspešno startali, so trenutno kar na 16., oz. 15. mestu in v izredno nevarnih vodah.

IZIDI 15. KOLA

Hajduk - Crvena zvezda	0:0
Osijek - Dinamo Zagreb	2:2
Partizan - Sloboda	1:0
Velež - Budućnost	3:1
Vardar - Dinamo (V)	4:3
Vojvodina - Radnički	0:1
Galenika - Beograd	2:2
Sarajevo - Olimpija	2:0
Rijeka - Željezničar	0:1

LESTVICA

Dinamo Zagreb in Partizan 22; Radnički 18; Hajduk in Budućnost 17; Sarajevo in Željezničar 16; Vardar in Crvena zvezda 15; Velež in Osijek 14; Sloboda, Dinamo Vinkovci in Vojvodina 13; Rijeka in Olimpija 12; Beograd 11; Galenika 10.

PRIHODNJE KOLO (28.11.)

Radnički - Galenika; Dinamo (V) - Vojvodina; Željezničar - Vardar; Olimpija - Rijeka; Budućnost - Osijek; Partizan - Hajduk; 27.11.: C. zvezda - Velež; Sloboda - Beograd; 29.11.: Dinamo (Z) - Sarajevo.

ODBOJKA — V NEDELJO NA TURNIRJU V ORGANIZACIJI ŠZ BOR

Olympia Terpin zasluženo osvojila prvo mesto

V velikem finalu je premagala ekipo Bora JIK Banke - Turnir zelo dobro uspel

Predprvenstveni moški odbojkarski turnir, ki ga je pripravila odbojkarska sekcija pri ŠZ Bor za «Pokal JIK Banke» je bil izredno dobrodošel za vse štiri nastopajoče šesterke in je tudi odlično uspel. To je bilo obenem tudi zadnje preverjanje moči in sposobnosti pred skorajšnjim pričetkom boja za točke. Tudi konkurenca je bila primerna in izenačena, tako da je prišla realna moč vsake ekipe do izraza in tudi učinka. Goriška Olympia Terpin je povsem zasluženo odnesla lično lovoriko, saj je v sklepnem srečanju premagala zastopnike Bora JIK Banke samo po treh setih igre.

Ne glede na končni izkupiček in uvrstitev, so odhajali vsi štirje trenerji in tudi igralci iz stadiona «1. maj» zadovoljni, ker so preživeli nedeljo, kot je poudaril predsednik sekcije Livij Valenčič — v športni dvorani, na igrišču in ne pred televizijskim sprejemnikom ob želji po viteškem boju, spoznavanju in navezavanju novih prijateljskih stikov. Tudi glede tega je turnir odlično uspel in Inter 1904 je že izrazil željo po organizaciji podobnega, komaj bodo prvenstvene obveznosti to dovolile.

Končni zmagovalci, zastopniki Olympie Terpin iz Gorice so imeli precej težav, preden so strli žilav odpor okrnjene ekipe Interja 1904. Pri Tržačanih sta tokrat manjkala brata Longo, pri Goričanih pa Mirko Spacapan, ki je bil v dopoldanskih urah v službi. Končna odločitev je padla šele v zadnjem, petem nizu in za nameček šele po izredno ogorčenem boju na razliko.

Nekoliko lažjo pot do finala pa so imeli odbojkarji Bora JIK Banke v srečanju z dobro poznanim nasprotnikom La Talpo. Tudi ta tekma je pri borovcih pokazala veliko nihanja v igri, saj so drugi niz izgubili samo s 3 osvojenimi točkami. Potej nekoliko zmedeni predstavi so borovci uredili vrste in ostala dva niza osvojili ter s tem spravili na varno končni izid in tudi nastop v finalu.

Finalni tekmi pa nista bili tako izenačeni. Nekoliko potrti odbojkarji Interja 1904 v malem finalu niso igrali več tako prizadevno kot opoldan z Olympio Terpin, kar je bil obenem tudi glavni vzrok za poraz in neenakovredno igro proti nasprotniku, ki se nikoli ne preda. Šesterka La Talpa je povsem zasluženo osvojila 3. mesto in s tem najbolje dokazala, da bo med glavnimi tekmeci v D ligi za napredovanje v višjo ligo.

Sklepno srečanje za «Pokal JIK Banke» pa je bil slovenski derbi med Borom JIK Banko in Olympio Terpin. Uvodni razpleti so bili v korist gostov, ki so razmeroma hitro nabrali pet točk prednosti. Borovci so potem vzpostavili ravnotežje in bili povsem enakovreden nasprotnik. V končnici niza pa je prišla do izraza večja izkušenost Goričanov. V drugem setu so bili Plesničar in tovariši razen na začetku stalno v vodstvu, a niti prednost 13:10 ni zadostovala za končni delni uspeh. S tem pa je bilo praktično tudi tekme konec in Goričani so povsem zasluženo osvojili ličen pokal.

Po končanem turnirju je bila v prostorih stadiona zakuska s podelitvijo pokalov. Po kratkem nagovoru predsednika sekcije Livija Valenčiča je predsednik ŠZ Bor Mitja Race podelil zmagovalcu «Pokal JIK Banke», sponsorja tržaške moške ekipe, pokal sta dobila tudi ekipi Bora JIK Banke in Interja 1904 za 2. oziroma 4. mesto, tretja uvrščena La Talpa pa je bila nagrajena z lepo plakéto.

Četverica sodnikov — Secchi, Cannavo, Zacchigna in Manzin je dobro opravila svojo nalogo. (G. F.)

Tako na «1. maju»

IZIDI

Bor JIK Banka - La Talpa (15:10, 3:15, 15:13, 15:7)	3:1
Olympia Terpin - Inter 1904 (15:3, 13:15, 12:15, 15:0, 16:14)	3:2

FINALE ZA 3. MESTO

La Talpa - Inter 1904 (15:8, 15:9, 15:5)	3:0

FINALE ZA 1. MESTO

Olympia Terpin - Bor JIK Banka 3:0 (15:13, 15:13, 15:10)

KONČNI VRSTNI RED

1. Olympia Terpin Gorica
2. Bor JIK Banka
3. La Talpa
4. Inter 1904

POSTAVE EKIP

BOR JIK BANKA TRST: Plesničar, Stančič, De Walderstein, Marušič, Bitežnik, Budin, Pečenko, Gombač, Sgubin, Korbo, Batič in Krebel.

OLYMPIA TERPIN GORICA: Neubauer, Spacapan, D., S. in A. Terpin, Kuštrin, Dornik, M. in S. Cotič, Černic in Kosič.

LA TALPA: Peselt, G. in S. Gasparo, Scriniar, Zubin, Grasso, Iesu, Bruno, Murari in Scrimali.

INTER 1904: Sason, Garbelli, Blocher, Chicco, G. in F. Grassi, Klobas in Vitiello.

ODBOJKA — NA MEDNARODNEM TURNIRJU V DOLINSKI TELOVADNICI

Dobra priprava za naše šesterke v C-2 ligi

Turnir, ki je bil neuradnega značaja, je osvojil Breg - Izjave vseh naših trenerjev - Nastopil tudi Partizan Vič - V soboto start prvenstva

«Turnir smo priredili zato, da damo ekipam, ki bodo nastopale v odbojkarski C-2 ligi priložnost, da preverijo svojo formo in čim bolje uigrajo svoja moštva, saj se bodo že v soboto začeli prvenstveni spopadi. Mislim, da je bila prireditev turnirja koristna. Poleg Bora, Kontovela Electronic Shopa in seveda Brega smo povabili tudi Partizan Vič iz Ljubljane, ki nastopa v slovenski ligi. S tem društvom imamo pri Bregu dobre stike, že večkrat smo sodelovali skupaj na turnirjih, poleg tega pa trenira z njimi tudi ena naša odbojkarica, ki je na študiju v Ljubljani. Tako nam je dejal v nedeljo načelnik odbojkarske sekcije ŠD Breg Walter Mocor pred začetkom mednarodnega odbojkarskega turnirja v dolinski telovadnici.

In res, turnir, ki je bil sicer neuraden, se je izkazal za zelo koristnega, saj so naše tri ženske odbojkarske šesterke, ki nastopajo v C-2 ligi, preverile svoje moči in ugotovile, katere napake bo treba do sobote še odpraviti. Breg, Kontovel Electronic Shop in Bor pričakujejo prvenstvo z različnimi občutki in ambicijami, ki so seveda podrejene prikazani igri. O igri sami pa moramo reči, da je najbolj zrelo igral Breg, ki bo v prvenstvu nastopil z mladim, vendar izkušenim in talentiranim moštvom, medtem ko je igra Kontovela v nekakšni evoluciji, čeprav se boljša iz tekme v tekmo. Glede Bora gre povedati, da ne bo mogel odigrati vidnejše vloge, brez dvoma pa bo prvenstvo priložnost, da se predvsem mlajše igralke izkažajo. O tem nam je povedala sledeče tudi trenerka in še vedno dobra igralka Sonja Furlanič: «Ta turnir v Dolini je brez dvoma dosegel svoj namen. Borovke smo malo trenirale, enkrat tedensko in to se nam pozna predvsem pri vzdržljivosti in razporeditvi odbojkaric na igrišču, kajti ekipa je slabo uigrana. Vendar je bilo tudi tu opaziti, da smo igrale iz tekme v tekmo bolje in nam je manjkalo predvsem takih nastopov. V prvenstvu C-2 lige bo Bor nastopil predvsem zaradi tega, da daje možnost mlajšim igralkam, da si pridobijo izkušnje.»

Za kroniko naj povemo, da je turnir osvojila šesterka Brega, ki je igrala zelo solidno, čeprav je bilo v igri opaziti precej vrzeli. Resnici na ljubo je treba tudi povedati, da ima Breg v prvenstvu velike možnosti. O tem je spregovoril tudi trener ekipe iz dolinske občine Rado Gruden: «Z igro svojih varovank nisem posebej zadovoljen, predvsem kar zadeva prvo tekmo ne. V drugem nastopu je bilo najbrž bolje, čeprav smo igrali z drugačno postavo. Preveč pa je v igri nihanj in pavz, kar seveda nasprotnik s pridom izkoristi. Turnir nam je prišel zelo prav, ker so to zadnji nastopi pred prvenstvom in imamo tudi mi težave z uigranostjo ekipe. Ena naša pomembna igralka namreč študira v Ljubljani in ne trenira z ostalimi, tako da so v igri objektivni problemi. Glede nastopa v prvenstvu pa moram reči, da je naš cilj uvrstitev med prve tri ekipe v prvem delu tekmovanja, kar nam bi zagotovilo nastop v skupini za napredovanje.» Menimo, da so te izjave objektivne in da bi moral Breg doseči svoj cilj.

V nedeljo smo gledali tudi nekaj kakovostnih, ali vsaj napetih tekem. To velja predvsem za tekme Kontovel Electronic Shop - Partizan Vič, Kontovel El. Shop - Breg in Breg - Partizan Vič, medtem ko so bile igre Bora preveč podvržene nihanjem in trenutni «inspiraciji» igralk. Sicer so gostinje iz Ljubljane nastopile v dokaj okrnjeni postavi, s samo dvema standardnima igralkama, kljub temu pa je ekipa zapustila dostojen vtis. Kar zadeva Kontovel Electronic Shop pa menimo, da še največ pove izjava trenerja Elija Kralja: «Letos smo vnesli v našo igro nekaj novosti, tako da smo precej spremenili sistem igre same. Zaradi tega igralke še dojemajo in osvajajo te nove elemente, čeprav moram reči, da smo v prijateljskih tekmah stalno stopnjevali formo. Glede prvenstva lahko rečem, da je žoga okrogla in se zna vse zgoditi, naš osnovni cilj pa je obstanek v ligi.»

Tako torej o ekipah, ki bodo nastopale v C-2 ligi. Dolinski turnir v organizaciji ŠD Breg je bil nadvse koristen in upati je, da bodo šesterke, ki so svojo formo stopnjevale na samem turnirju, tudi v prvenstvu dostojno zastopale našo odbojko.

Tako v Dolini

IZIDI

Kontovel Electronic Shop - Bor (15:11, 15:2)	**2:0**
Breg - Bor	**2:0 (15:4, 15:13)**
Partizan Vič - Kontovel El. Shop (15:10, 20:18)	**2:0**
Partizan Vič - Bor	**2:0 (15:11, 15:3)**
Breg - Kontovel Electronic Shop (15:10, 15:6)	**2:0**
Breg - Partizan Vič	**2:0 (20:18, 15:13)**

LESTVICA

Breg	3	3	0	6:0	6
Partizan Vič	3	2	1	4:2	4
Kontovel El. Shop	3	1	2	2:4	2
Bor	3	0	0	0:6	0

POSTAVE EKIP

BREG: Trenta, D. Kocjančič, K. Slavec, Stepančič, K. Kocjančič, Sancin, Olenik, S. Slavec, Bandi; trener: Rado Gruden.

PARTIZAN VIČ: Hudoklin, Šiško, Srdoč, Novak, Žitnik, Škoflek, Čosič; trener: Železnov.

KONTOVEL Electronic Shop: Ban, B. Prašelj, Regent, Maver, Černjava, E. Prašelj, Daneu, Garbini; trener: Elio Kralj.

BOR: Furlanič, Kufersin, Godina, Čač, Vigini, Vodopivec, Montanari, Jazbec, K. Tomšič, J. Tomšič; trener: Sonja Furlanič.

SODNIKI: Boris Žerjal, Igor Može, Rado Gruden in Walter Mocor.

Turnbullova odlična

BRISBANE — Avstralka Turnbull je zmagovalka velikega teniškega turnirja za Grand Prix. V finalu je premagala Američanko Shriver s 6:3, 6:1.

ŠD Adria uspešno končalo letošnjo atletsko sezono

Tudi za adrievce se je končala letošnja sezona. V nedeljo se je namreč pri Valmauri odvijalo še zadnje tekmovanje v teku in hoji za moške v vseh kategorijah. Tekmovanje, katerega je organiziral tržaški klub S. Giacomo, je veljalo kot tretja in zadnja preizkušnja «Palio dei Rioni», ki upošteva rezultate tekem pri Sv. Jakobu, Škednju ter Valmauri.

Naloga adrievcev je bila predvsem ta, da branijo tretje mesto na društveni lestvici ter da se seveda tudi na posameznih lestvicah čim bolje uvrstijo. Namera se jim je povsem uresničila, saj je na končni lestvici Adria končala na tretjem mestu le za društvi, kot sta S. Giacomo ter Marathon, poleg tega pa je v nedeljo pospravila eno zmago, dve tretji ter eno šesto mesto.

Najprej je na razdalji 2.000 m startal med dečki Daniele Giacomini, istočasno pa sta na isti razdalji med kadeti tekmovala še Marko Saksida ter Maks Viller. Od treh se je najbolje uvrstil Saksida, ki je s časom 7'13" zasedel tretje mesto, medtem ko je bil Viller šesti v času 8'04". Nekoliko slabše je šlo Giacominiju, ki je končal na 11. mestu. Za njimi je med naraščajniki startal na 5 km David Gregori, ki je v lepem taktičnem teku zasedel v močni konkurenci tretje mesto v času 18'05". Poglavje zase pa je predstavljal nastop Fabia Ruzziera v hoji na 5 km med člani. Ta atlet je kljub pozni sezoni še vedno v odlični formi, čeprav je že pričel z zimsko pripravo, saj je pred desetimi dnevi na zadnjem letošnjem tekmovanju na stezi na razdalji 15 km prepričljivo zmagal v rekordnem času 1.19'49"5, in prehitel celo deželnega mladinskega rekorderja Chiarellija. V nedeljo pa je na krajši razdalji 5 km, ki njemu ne preveč prija, dosegel drugi odlični rezultat, saj je poleg zmage dosegel čas 24'28"6, kar je za tri minute boljše kot na isti progi pred letom dni.

NOGOMET

2. ITALIJANSKA LIGA

Šest golov v Cremoni

V derbiju 11. kola drugoligaškega prvenstva sta Milan in Cremonese izenačila. Tekma je bila zelo razburljiva. Cremonese je bil trikrat v vodstvu, Milanu pa je le uspelo iztržiti točko. S tem pa je Lazio, ki je zmagal v Foggii, ostal sam na vrhu lestvice. Na vodilna mesta pa se je ponovno prerinila Catania, ki je visoko premagala Bari.

IZIDI 11. KOLA

Arezzo - Bologna	0:1
Catania - Bari	3:0
Cavese - Campobasso	0:0
Cremonese - Milan	3:3
Foggia - Lazio	0:2
Lecce - Palermo	3:0
Monza - Pistoiese	1:1
Reggiana - Atalanta	0:0
Sambenedettese - Perugia	1:0
Varese - Como	0:0

LESTVICA

Lazio 17; Milan 16; Cremonese 15; Catania 14; Arezzo, Cavese 13; Como 12; Atalanta, Campobasso 11; Lecce, Palermo, Pistoiese, Sambenedettese, Bologna 10; Varese, Foggia 9; Reggiana, Perugia 8; Bari, Monza 7.

PRIHODNJE KOLO (28.11.)

Arezzo - Monza, Atalanta - Varese, Bari - Sambenedettese, Campobasso - Bologna, Cavese - Lecce, Como - Catania, Milan - Perugia, Palermo - Cremonese, Pistoiese - Lazio, Reggiana - Foggia.

NOGOMET — V TRETJI ITALIJANSKI LIGI

Triestina odpravila tudi Modeno

Strukelj in De Falco strelca - Tržačani še na vrhu lestvice

Triestina - Modena 2:0 (0:0)

TRIESTINA: Nieri, Prevedini, Trevisan, Leonarduzzi, Mascheroni, Pasciullo, De Falco (74. min. Mariani), Pedrazzini (88. min. Tolfo), Strukelj, Ruffini, Ascagni.

MODENA: Tortora, Gardiman, Torroni (70. min. Re), Osellame, Bettinelli, Cavazzini, Speggiorin, Tarilli (74. min. Aguzzoni), Messina, Maniero, Rabitti.

SODNIK: Ongaro iz Roviga

STRELCA: v 61. min. Strukelj in 63. min. De Falco

Triestina je po treh kolih ponovno zmagala. Nedeljska zmaga je srednega pomena, saj je Modena ekipa, ki jo verjetno upravičeno prištevajo med favorite saj razpolaga z odlično obrambo, ki je eno uro držala pred silovitimi napadi Tržačanov. Edina krivda Modene je ena verjetno ta, da je preveč osrednotočila svojo igro na neodločen izid in tudi ko je imela možnost, da ogrozila Nierijeva vrata, tega ni storila. Konec koncev je Nieri moral poseči samo enkrat, ko je proti koncu tekme dobro ubranil strel z glave Messine.

Povsem drugače pa je bilo na drugi strani. Triestina je kot po navadi silovito napadala skozi vso tekmo in ustvarila vrsto dobrih priložnosti. V prvem polčasu je imela sicer nekoliko problemov, saj je obramba Modene precej dobro zapirala pot do vrat; v začetku drugega polčasa pa je ustvarila nekaj nevarnih akcij, toda brez uspeha. Ko so gledalci že bili zaskrbljeni, saj se je zdelo, da so vrata Modene začarana, je Strukelj spretno izkoristil strel Pedrazzinija, ki ga je vratar odbil in brez težav spravil žogo v mrežo. Navdušenje gledalcev se ni še poleglo, ko je Ascagni odlično ubranil žogo pred napadom branilca in poslal predložek v sredino kazenskega prostora. De Falco, ko je že kazalo, da mu bo žoga zbežala, jo je z akrobatičnim skokom prestregel in premagal vratarja gostov, ki je od presenečenja ostal negiben. S tem je bilo tekme praktično konec. Modena se je sicer pognala v napad, Tržačani pa so z nekaterimi protinapadi opozorili goste, da bi bilo napadanje ne samo nesmiselno, ampak tudi nevarno. Med Tržačani so tokrat igrali vsi zadovoljivo, posebno pohvalo pa zaslužijo Ascagni, De Falco, Ruffini in Mascheroni. Med gosti pa se je dobro izkazal branilec Gardiman. (Igor Pavletič)

IZIDI 10. KOLA

Brescia - Pro Patria	0:1
Carrarese - Mestre	2:1
Fano - Rondinella	1:1
Vicenza - Rimini	1:0
Parma - Forlì	2:0
Spal - Padova	0:0
Trento - Sanremese	2:1
Treviso - Piacenza	2:0
Triestina - Modena	2:0

LESTVICA

Triestina, Carrarese 15; Vicenza 13; Rimini, Parma, Padova 12; Trento 11; Rondinella, Modena 10; Mestre, Sanremese, Pro Patria, Treviso 9; Spal, Fano 8; Piacenza 7; Brescia 6; Forlì.

PRIHODNJE KOLO (28. 11.)

Modena - Parma, Padova - Triestina, Piacenza - Brescia, Pro Patria - Trento, Rimini - Forlì, Rondenella - Carrarese, Sanremese - Vicenza, Spal - Fano, Treviso - Mestre.

KOŠARKA — V PRVI ITALIJANSKI LIGI

GORIČANI IN TRŽAČANI USPEŠNI

San Benedetto — Honky 81:70 (43:32)

SAN BENEDETTO: Biaggi 3, Valentinsig 14, Vazzoler, La Garde 12, Sfiligoi 6, Cecchetti, Ardessi 8, Pieric 10, Mayfield 28, Bianco.

HONKY: Savio 5, Lasi 15, Valenti 2, Dal Seno 14, Tassi 6, Serafini 2, Crow 14, Servadio, Romano, Beal 12.

SODNIKA: Teofili in Maggiore iz Rima. PON: Beal in Dal Seno v 40. min. PM: San Benedetto 13:17, Honky 8:10. GLEDALCEV: 2800.

Po dalši vrsti neuspešnih nastopov je San Benedetto pred domačim občinstvom premagal Honky iz Fabriana. Goričani so povedli že od vsega začetka in že pred koncem prvega polčasa presegli 10 točk prednosti, potem ko je gostom v sredini polčasa uspelo za trenutek ujeti izenačenje pri stanju 18:18.

Pod pogonom nezadržnega Mayfielda, ki je bil daleč najboljši na igrišču, je San Benedetto v drugem polčasu še povečal prednost. Gostje so skušali nadoknaditi zamujeno predvsem s točnimi meti Lasija, Tassija in Crowa, toda domači so jim vračali udarec za udarcem in tako spravili na varno dragoceno zmago.

Skupaj z Mayfieldom je odlično zaigral tudi Valentinsig, čeprav je moral zaradi posledic poškodbe presedeti precej minut na klopi. Zelo koristen je bil tudi doprinos Pierica, tako v obrambi kot v napadu.

M. M.

Carrera — BIC Trst 72:83 (33:47)

CARRERA BENETKE: Gracis 10, Palumbo 6, Lambert 19, Silvestrin 9, Jackson 20, Grattoni 8, Ceron, Marzinotto, Valentinuzzi in Seebold.

BIC TRST: Robinson 15, A. Tonut 14, Valenti 6, Agostinis 2, Fabbricatore 9, Harper 23, Bertolotti 14, R. Tonut, Floridan in Čuk.

Košarkarji tržaškega Bica so izbojevali v Benetkah dve zlata vredni točki. Gostje so si priigrali izdatno prednost v prvem polčasu. V drugem delu srečanja pa so bili varovanci trenerja Nikolića nekoliko bolj prizadevni in prišli celo v vodstvo, a njihova dobra igra ni trajala dolgo in s tem je bil poroz neizbežen. Pri Bicu so igrali dobro Tonut, Robinson (predvsem v prvem polčasu) ter v nadaljevanju Harper, ki se je odlikoval predvsem pri lovljenju odbitih žog in s 23 točkami je bil najboljši strelec srečanja sploh.

Na splošno lahko rečeno, da je bilo 12. kolo v premoči domačinov, saj je v gosteh zmagal samo Bic. Že v soboto je Scavolini z izrednim Kičanovićem zlahka opravil s Cagivo. Velikih težav ni imel niti Berloni s preslabo Binovo. Za prvake Billyja je obračun z Latte Sole le dober trening. Zmagovite poti presenetljivega Bancoroma ni zmogel zaustaviti niti solidni Peroni. Zamenjava trenerja pri ekipi Sinudyneja je prinesla prvi uspeh.

IZIDI 12. KOLA

Billy - Latte Sole	**77:59**
Scavolini - Cagiva	**105:86**
Berloni - Binova	**107:98**
Sinudyne - Cidneo	**89:77**
Ford - Lebole	**102:80**
San Benedetto - Honky	**81:70**
Bancoroma - Peroni	**83:69**
Carrera - Bic Trst	**72:83**

LESTVICA

Bancoroma 20, Berloni Turin in Billy Milano 18, Ford Cantu in Scavolini Pesaro 16, Sinudyne Bologna, Cidneo Brescia in Cagiva Varese 14, Peroni Livorno 12, Honky Fabriano in Bic Trst 10, Carrera Benetke, Latte Sole Bologna in Lebole Mestre 8, San Benedetto Gorica 6, Binova Rieti 0.

PRIHODNJE KOLO (jutri, 24. 11.)

Berloni - Scavolini; Cidneo - Billy; Honky - Bancoroma; Binova - San Benedetto; Cagiva - Peroni; Latte Sole - Sinudyne; Carrera - Ford; Bic - Lebole.

TENIS

Prvenstvo Italije Švedu

ANCONA — Švedski teniški igralec Jarryd je zmagovalec mednarodnega prvenstva Italije v dvorani. Šved je v finalu premagal presenetljivega Američana Depalmera, ki je stopil med profesionalce šele pred dvema mesecema. Finalni obračun ni bil na veliki tehnični ravni in Jarrydje je z lahkoto zmagal z rezultatom 6:3 in 6:2.

NOGOMET

V 3. AMATERSKI LIGI NA GORIŠKEM

Popoln uspeh naših enajsteric

Štandrežci so vse štiri zadetke dosegli v drugem polčasu - Sovodenjci niso imeli težav z zadjeuvrščeno Romano - Doberdobci pokazali lepo igro

Juventina - Begliano 4:2 (0:2)

JUVENTINA: Wirtritsch, Varacchi, Travagin, Medeot, Furlan, Ligovic, Russo I, Lauri, Marvin (Šturm), Cingerli, Russo II.

STRELCA za Juventino: Marvin (3) in Russo II.

Peta zaporedna zmaga Juventine. Tokratni uspeh pa je za Štandrežce bil povsem zaslužen, še posebno če pomislimo, da so v prvem polčasu gostje vodili z dvema zadetkoma prednosti.

V prvem polčasu smo bili priča zares slabi igri na obeh straneh. Dovolj je, da povemo, da Juventina ni niti enkrat streljala proti vratom, gostje pa so oba gola dosegli bolj po sreči kot zaradi spretnosti svojih napadalcev. K temu je treba dodati še naravnost smešno početje sodnika, ki je s svojimi odločitvami precej razburil tako ene kot druge, izključil je dva igralca Begliana, enega juventinca, oba trenerja, da o rumenih kartonih ne govorimo.

Kljub zaostanku dveh golov, Štandrežci v drugem polčasu niso izgubili glave. Začeli so pravi «forcing», ki je kaj kmalu rodil prve sadove z remijem, ki pa očitno ni zadovoljil domačinov, ki so še naprej izvajali napadalno igro ter še dvakrat zatresli nasprotnikovo mrežo. (PR)

Sovodnje - Romana 2:0 (2:0)

SOVODNJE: Cabas, Florenin, Marson, R. Petejan, Kovic, E. Petejan, Kodrič, Čevdek, Butkovič, Milloch, Radikon.

STRELCA: Butkovič v 7. ter Milloch v 29. minuti.

Sovodenjci so brez večjih težav odpravili zadnjeuvrščeno Romano. Že takoj je treba povedati, da bi izkupiček lahko bil še izdatnejši, če ne bi domačini zapravili številnih priložnosti.

Rezultat so Sovodenjci zapečatili že po 30. minutah, ko so najprej z Butkovičem, potem z Millochom zatresli tržiško mrežo.

V drugem delu srečanja pa so se napake v konici sovodenjskega napada vrstile kot na tekočem traku. Čeprav je bil tokrat uspeh že zagotovljen, treba povedati, da bi morali sovodenjski nogometaši bolj paziti in po nepotrebnem ne zapravljati žog, kajti to se bo znalo v bodočem hudo maščevati.

Mladost - Sagrado 3:1

MLADOST: A. Gergolet, Lakovič, Lavrenčič, Semolič, Ulian, D. Frandolič, Ferfolja, E. Gergolet, H. Kobal (Passon), E. Kobal, Vižintin (Balaminut).

STRELCI: Ferfolja, Vižintin, Semolič.

Doberdobska Mladost se je zavedala, da z malo dobre volje zna prikazati tudi lepo in prijetno igro in z lahkoto zmagati. To se je zgodilo v nedeljo v Doberdobu. Tokrat je bila žrtev Kraševcev ekipa iz Zagraja. Že od vsega začetka je imela Mladost terensko premoč in v 90 minutah si je pripravila približno deset priložnosti za gol, od katerih je konkretizirala tri. V 12. minuti so Uraničevi varovanci povedli s Ferfoljo, ki je spretno izkoristil napako nasprotnega branilca.

V drugem polčasu se slika tekme ni spremenila. Naši igralci so zopet zapravljali priložnosti eno za drugo. Navijače pa je vsekakor pomiril Vižintin v 11. minuti, ko je z glavo zadel mrežo po podaji Kobala. V 24. minuti pa smo videli pravi podvig Vižintina, ki je z osebno akcijo preigral več nasprotnikov in prišel sam pred vratarja, kjer je streljal prepočasi. Takoj zatem je padel še tretji gol. Po lepi akciji na desni strani je Ferfolja streljal proti vratom. Žoga je zadela Semoliča in stresla mrežo (Z.F.)

IZIDI 8. KOLA

San Lorenzo - Vermegliano	1:1
Juventina - Begliano	4:2
Medea - Fogliano	2:0
Italcantieri - Torriana	1:1
Piedimonte - Capriva	0:1
Sovodnje - Romana	2:0
Poggio - Azzurra	1:1
Mladost - Sagrado	3:1

LESTVICA

Capriva 15; Juventina 13; Medea 12; Sovodnje 10; Vermegliano 9; Mladost, Torriana, Fogliano, San Lorenzo in Poggio 8; Begliano 6; Sagrado 5; Azzurra in Italcantieri 4; Piedimonte 3; Romana 0.

PRIHODNJE KOLO

Sovolnje - San Lorenzo, Vermegliano - Azzurra, Begliano - Medea, Sagrado - Capriva, Piedimonte - Mladost, Torriana - JJuventina, Poggio - Fogliano, Romana - Italcantieri.

NAMIZNI TENIS

NA PRVENSTVU JUGOSLAVIJE

Lep uspeh dvojice Šurbek - Kalinić

SPLIT — Dragutin Šurbek in Zoran Kalinić sta najuspešnejša jugoslovanska igralca na 25. mednarodnem prvenstvu SFRJ v namiznem tenisu, ki je bilo v splitski dvorani «Gripa». Zmagala sta v finalu dvojic proti Kitajcema Vang Hui Juanu in Fan Čang Mau z 21:18, 21:15. To je bil tudi edini uspeh Jugoslovanov na tem prvenstvu.

Med posamezniki je zasluženo zmago slavil Kitajec Vang Hui Juan, ki je premagal svojega rojaka Fang Čeng Maua s 3:1 (21:8, 21:13, 17:21, 21:11), med posameznicami je slavila Ki Bao Siang proti Geng Li Juan prav tako s 3:1 (21:19, 20:22, 21:19 in 21:14). V ženskih parih sta Thiriet in Germaine premagali Popovo in Antonianovo z 2:0 (21:16, 21:16), v mešanih parih pa sta slavila Grubba in Vriesekoop proti Fan Čang Mau in Ki Bao Siang z 2:1 (21:17, 14:21 in 21:18).

Turnir v Tokiu

TOKIO — V finalu teniškega ekshibicijskega turnirja je Američanka Chris Evert Lloyd premagala rojakinjo Jaeger s 6:3, 6:2 in za to dobila 100 tisoč dolarjev nagrade. Tretja je bila Hanika (ZRN) z zmago nad rojakinjo Bungejevo s 7:5, 6:2.

NOGOMET

V NEDELJSKEM 10. KOLU 2. AMATERSKE LIGE

Gaja, Primorje in Kras izenačili, Zarja razočarala

Gaja — Domio 0:0

GAJA: Paulin, Križmančič, Kalc, Kralj, M. Rismondo, B. Rismondo, M. Grgič, Zippo, Gabrielli, Pečar, B. Grgič (d.p. Miič).

DOMIO: Barichievic, Ridolfo, Crevatin, Gaeta, Zacchigna, Martin (d.p. Pison), Barnaba, Macoratti, Cafagna (d.p. Metti), Bernabei, Fumani.

OPOMIN: Zacchigna in Gaeta

Tekma je bila vseskozi izenačena. Gaja je tokrat igrala lepo in živahno igro in večkrat spravila v zagato nasprotnikovo obrambo. Zeleno-rumeni so si pripravili veliko ugodnih priložnosti, a so jih vse tudi zapravili. V prvem polčasu je imel najlepšo priložnost M. Grgič, ki je iz kazenskega prostora lepo streljal proti vratom, vendar je nasprotni vratar ubranil.

V drugem polčasu se je izenačena igra nadaljevala. Tudi gostje so imeli nekaj priložnosti, a so jih nerodno zamudili. Omeniti velja Marka Rismonda, ki je s strelom izven kazenskega prostora resno zaposlil Barichievica. Tekma se je tako zaključila brez zadetkov. Morda je bil z remijem bolj zadovoljen Domio, saj bi lahko zeleno-rumeni z malo več sreče zlahka osvojili obe točki, ki bi bili še kako dobrodošli v borbi za obstanek v ligi. (M. M.)

CGS — Primorje 1:1 (1:0)

CGS: Acampora, Riger, Rebez, Cespa, Celigoi, Verona, Škabar, Tezevic, Decalò, Depangher, Abrami.

PRIMORJE: Micor, D. Husu, Angileri, Štoka, Samese, Zaccaria, Bortolotti, Celea (Pesin v 75. min.), Vidali, Di Benedetto, Milič.

STRELCA: Škabar (20. min.), Di Benedetto (53. min. iz 11-metrovke)

V gosteh je proseško Primorje zasluženo remiziralo proti solidni ekipi CGS in tako obdržalo 1. mesto na lestvici, katero deli z Muggesano. Prosečani so nastopili v zelo okrnjeni postavi, toda kljub odsotnosti nekaterih standardnih igralcev so rdeče-rumeni igrali odlično in so s prikazano igro gotovo popolnoma zadovoljili svoje navijače, ki so tokrat v lepem številu sledili svoji ekipi v Ribiško naselje.

Nedeljske tekma je torej dokazala, da obe ekipi zasluženo zasedata prvo oziroma 2. mesto na lestvici, saj smo bili priča res lepi nogometni predstavi. Prosečani so predvsem v 2. polčasu dokazali, da so res temperamentna ekipa in tako še enkrat ugodno presenetili predvsem tiste, ki niso verjeli v to moštvo. Potem ko so v prvem delu srečanja imeli domačini rahlo terensko premoč in tudi zasluženo sredi polčasa povedli, so Prosečani v nadaljevanju takoj reagirali, čeprav so prišli do remija s sicer očitno 11-metrovko, katero je izvedel Di Benedetto. V preostalih minutah srečanja so Prosečani igrali bolje od domačinov in samo odločilni posegi vratarja Acampore so rešili ekipo CGS poraza. V vrstah Prosečanov je tokrat odigral svoje prvo prvenstveno srečanje mladinec Celeo, ki je zelo dobro opravil svojo nalogo. (H. V.)

Kras — Opicina 2:2 (1:2)

KRAS: Coronica, Sugan, Gnezda (v 59. min. Blažina), Škabar, Villalta, Puntar, Olivo, Samec, Ferfolja (v 85. min. Škerk), Klun, Košuta.

OPICINA: Sardi, Gerzil, Bassanese, Borroni, Tulliani, Doz, Volo, Ridolfo (v 73. min. Manzon), Vecchio, Di Stefano (v 89. min. Castriotta), Botteri.

STRELCI: v 26. min. Di Stefano, v 39. min. Košuta, v 40. min. Botteri, v 56. min. Košuta.

SODNIK: Fabrizio iz Krmina.

Tudi 10. kolo ni prineslo kraševcem prve prvenstvene zmage. V petem nastopu pred domačim občinstvom niso «rdeče-beli» dosegli več kot remi, ki je že osmi letos. Edina blesteča plat nedeljskega spopada med Krasom in Opicino je preporod Košute, ki je končno le prebil led in dosegel kakovostna zadetka za svoje moštvo. To sta bila tudi prva zadetka, odkar je Košuta oblekel belo-rdeči dres.

Po izenačenem začetku so gostje prvi povedli v 26. minuti, ko je bil Di Stefano najuspešnejši v gneči pred Krasovimi vrati. Nekaj minut pred koncem prvega polčasa je Kras remiziral: prosti strel na sredini igrišča je izvedel Škabar, ki je natančno podal Olivu, ki je ob robu 16-metrskega prostora poslal predložek v sredino. Branilci so žogo kratko odbili, do nje je prišel Košuta in jo s silovitim strelom poslal za hrbet nemočnega Sardija. Radost v Krasovem taboru je trajala le minuto, ko je Botteri spet povedel Opence v vodstvo.

Tudi drugi polčas je bil precej razgiban, čeprav s prikazano igro enajsterici nista zadovoljili. V 11. minuti je Košuta z diagonalnim strelom iz zelo težkega položaja znova izenačil. Do konca tekme so imeli domačini še nekaj priložnosti, a žal rezultata v svojo korist niso več obrnili. (Z. S.)

Zarja — San Marco Sistiana 1:3 (0:1)

ZARJA: Puzzer, Marc (v d. p. Racman), Tognetti, Grgič, Macor, Križmančič, Udovicich, Benčič, Gatta, Fonda in Ražem.

SAN MARCO: Hervatin, Giraldi, Paolo Stradi, Del Piano, Fabio Stradi, Zangrande, Ruzzier, Roberto Stradi, Clementin, Moratto in Filipac.

SODNIK: Settimo iz Tor Viscosa.

STRELCI: Clementin (v 2. min.), Roberto Stradi (v 60. min.), Filipac (v 62. min.), Gatta (v 72. min.).

Zarja je tudi v tej tekmi razočarala svoje navijače in že tretjič izgubila na lastnem igrišču. Tudi tokrat ne moremo reči, da je Bazovcem sreča obrnila hrbet, saj je San Marco s preudarno igro popolnoma onemogočil domače, ki so bili bleda senca zadnjih nastopov na tujem. Da bo slika popolna, moramo povedati še, da so zarjani prejeli gol že v prvih minutah igre in da so imeli precej časa, da bi lahko nadoknadili zamujeno, toda neučinkovitosti napada se je tokrat pridružil tudi slab dan obrambe, ki je bila v «lepih časih» steber ekipe. Bazovci so res imeli nekaj več od igre, toda ko so se predstavili pred kazenski prostor gostov, so pozabili, kje so vrata.

Kot smo že povedali, se je tekma začela zelo slabo za Bazovce, saj so že v 2. min. prejeli gol. V nadaljevanju so sicer brezglavo navalili na vrata gostov in si ustvarili nekaj lepih priložnosti, ki pa jih niso znali izkoristiti. V drugem polčasu so imeli zarjani edinstveno priložnost, da izenačijo, saj jim je sodnik dosodil enajstmetrovko, ki pa jo je Udovicich zastreljal. Gostje so tedaj dobili še več poleta ter najprej podvojili in nekaj minut kasneje pokopali upe Bazovcev s tretjim zadetkom. Častni gol za Zarjo je dosegel Gatta, ki je lepo izvedel prosti strel. (BIG)

IZIDI 10. KOLA

Kras - Opicina	2:2
Libertas - Giarizzole	1:0
Op. Supercaffè - Isonzo	0:0
CGS - Primorje	1:1
Campi Elisi - Muggesana	0:1
Gaja - Domio	0:0
Zarja - S. M. Sistiana	1:3
Zaule - Campanelle	2:2

LESTVICA

Muggeana in Primorje 15; CGS 14; Isonzo 13, Opicina 12; Campi Elisi Prisco in Libertas 11; Giarizzole in Opicina Supercaffè 10; Zarja 9; Kras 8; Domio in Zaule 7; San Marco Sistiana 5; Campanelle 4; Gaja 3.

PRIHODNJE KOLO (28.11.)

Campanelle - San Marco Sistiana, Kras - Gaja, Giarizzole - Primorje, Opicina - Domio, CGS - Libertas, Campi Elisi Prisco - Opicina Supercaffè, Isonzo - Muggesana, Zarja - Zaule.

NOGOMET

V 10. KOLU 1. AMATERSKE LIGE

Kljub boljši igri Križani ob obe točki

Ena sama napaka v obrambi jih je tudi tokrat predrago stala

Vesna — San Giovanni 0:1 (0:0)

VESNA: Savarin, Purich (v 80. min. Basiacco), Peresutti, Somma, Pribaz, Zucca, Candotti, Ludwig, Starz, Pipan, Kostnapfel.

SAN GIOVANNI: Covi, Stiliani, Nicotera, Punis, Francini, Zacchigna, Favento, Canazza, Piccolo, Romano, Visintin.

STRELEC: v 16. min. d.p. Piccolo.

Poraza si Križani tokrat vsekakor niso zaslužili, saj so bili skozi vso tekmo boljše moštvo. Toda v tem delu prvenstva je sreča očitno obrnila hrbet «plavim». Že takoj v prvem polčasu je Vesna prevzela vajeti igre v svoje roke. San Giovanni ni niti enkrat uspel zaposliti Saravina, predvsem zato, ker je Vesna zaigrala odločno in ni dovolila niti najmanjše napake. Na drugi strani sta se lepi priložnosti ponudili Zucchi in pa Starzu.

Proti koncu prvega polčasa je Starz spet imel stoodstotno priložnost, toda zakasnil je in vratar je lahko rešil.

V drugem polčasu se stvari niso bistveno spremenile. Vesna je lepo igrala in večkrat spravila v težave nasprotnika. Toda na žalost so v 16. min. Križani napravili napako, zaradi katere so gostje povedli. Canazza je podal žogo Visentinu, ki je bil neverjetno sam na sredini kazenskega prostora. Njegov strel je Savarin sicer odbil, toda kot vsakokrat je do kratko odbite žoge prišel prej nasprotnik in Piccolo je tako povedel. Po golu so se Križani požrtvovalno podali v napad in potisnili nasprotnika na njegovo polovico igrišča. Ustvarili so tudi nekaj zrelih priložnosti, toda sreča se Vesni ni nasmehnila. Najprej je Ludwig močno streljal, toda vratar gostov je z neverjetnim posegom ubranil. Prav vratar San Giovannija je bil glavni protagonist drugega polčasa, saj je večkrat rešil rezultat. V 32. min. ga je Candotti le premagal, toda branilec je na sami gol-črti rešil in s tem pokopal še zadnji up Vesne. Res škoda, da Križani vsako nedeljo naredijo kakšno napako, ki jih na koncu drago stane, saj so po prikazani igri enakovredni vsakemu nasprotniku. (Fabio)

IZIDI 10. KOLA

Fortitudo - Costalunga	1:3
Percoto - Corno Rosazzo	1:0
Cima Adv. - Pro Fiumicello	1:1
Sangiorgina - San Canzian	0:0
Stock - Palmanova	0:1
Vesna - San Giovanni	0:1
Pieris - Torviscosa	2:1
Ronchi - Portuale	1:2

LESTVICA

Percoto, Pro Fiumicello, Portuale 15, San Giovanni, Costalunga 13, Torviscosa, Pieris 11, Sangiorgina 10, Ronchi, San Canzian 9, Fortitudo 8, Cima Adviser, Corno Rosazzo 7, Vesna 6, Palmanova 5, Stock 4.

PRIHODNJE KOLO (28.11.)

Portuale - Torviscosa, Fortitudo - Vesna, Corno Rosazzo - San Canzian, Costalunga - San Giovanni, Sangiorgina - Percoto, Stock - Cima Advier, Pro Fiumicello - Palmanova, Pieris - Ronchi.

RIO DE JANEIRO — Znameniti brazilski nogometaš Roberto «Dinamite» je v četrtek na prvenstveni tekmi med Vascom de Gama (kjer nastopa) in Voto Redonda dosegel svej petstoti gol.

NOGOMET

3. AL NA TRŽAŠKEM

Breg srečno rešil točko Primorec zlahka do obeh

Chiarbola — Primorec 0:3 (0:1)

PRIMOREC: Leone, Marko Kralj, Modesti (v 75. minuti Valter Milkovič), Križmančič, Lugnan, Finessi, Edvin Kralj, Dettori, Mulè, Igor Milkovič (v 46. minuti Mauro Kralj), Ritossa, 12 Maglica, 15 Bruni.

STRELCI: v 40. minuti Igor Milkovič, v 70. minuti Mulè, v 78. minuti Edvin Kralj.

Primorec je gladko in brez velikih težav slavil visoko zmago v gosteh pri Chiarboli. Domačini so sicer nudili enakovreden odpor in prve pol ure so bili nekajkrat tudi nevarni v napadu. Potem pa je sledil pravi monolog Trebencev, ki so do konca tekme stalno oblegali njihova vrata.

Prvi gol je dosegel Igor Milkovič v 40. minuti s strelom od daleč. V drugem polčasu je Primorec v 60. minuti imel priložnost, da podvoji z enajstmetrovko, a Mulejev strel se je odbil od droga. V 70. minuti pa je napako popravil in le zadel mrežo. Stalni trebenski napadi so prinesli še tretji gol Edvina Kralja. Do konca tekme je imel Primorec še številne priložnosti, a so jih napadalci zapravili predvsem zaradi prenagljenosti. (Bruno)

Sant'Andrea — Breg 2:2 (2:1)

BREG: Paniconi, Tul, Rodela, Pavletič, Dazzara, Pinzin, Albertini, Peroša, Jež, Lovriha (v 83. min. Strnad), Zonta.

STRELCA za Breg: Peroša in Zonta.

Brežani so dobro začeli, vendar so že po desetih minutah nepričakovano popustili, zlasti na sredini. Domačini so to medlo igro izkoristili in dosegli dva zadetka. Proti koncu je Peroša z lepo izvedenim strelom zmanjšal zaostanek.

V drugem polčasu je Breg pokazal večjo zagrizenost in najprej zamudil lepo priložnost s Perošo, ki je nekaj minut zatem vendarle izenačil. Potem so Brežani povsem potisnili domačine v njihov kazenski prostor, vendar napadalci niso izkoristiti nekaterih izredno ugodnih priložnosti. Prav v zadnji minuti pa prava hladna prha: Pavletič je v kazenskem prostoru zrušil domačega napadalca in sodnik je pokazal na belo točko: tedaj pa se je izkazal vratar Paniconi, ki je najprej ubranil 11-metrovko, nato pa še odlično posredoval po strelu iz neposredne bližini in tako rešil neodločen izid.

IZIDI 8. KOLA

Union - Rabuiese	0:0
Chiarbola - Primorec	0:3
Ba barians - San Vito	0:6
Olimpia - Sant'Anna	4:1
San Luigi - Aurisina	2:2
San Sergio - Roianese	0:2
Sant'Andrea - Breg	2:2

LESTVICA

Aurisina in Roianese 13; San Sergio in Primorec 10; Olimpia in Breg 9; San Luigi For You in San Vito 7; Sant'Andrea in Rabuiese 6; Union 5; Chiarbola 3; Grandi Motori in Sant'Anna 2; Barbarian 0.

PRIHODNJE KOLO (28.11.)

Breg - Grandi Motori, Roianese - Sant'Andrea, Aurisina - San Sergio, Sant'Anna - San Luigi For You, San Vito - Olimpia, Primorec - Barbarians, Rabuiee - Chiarbola, počiva : Union.

TOTIP

1. —	1. Ideal Du Gazeau	1
	2. Speed Circuit	1
2. —	1. Armal	1
	2. Ado	X
3. —	1. Provence	2
	2. Achuan	2
4. —	1. Dec	X
	2. Codogno	1
5. —	1. Innario	2
	2. Fayret	2
6. —	1. Blu Jean's	X
	2. Sisma	X

KVOTE

12 — 10.887.400 lir
11 — 815.000 lir
10 — 63.000 lir

ZSŠDI

SMUČARSKA KOMISIJA

obvešča, da bodo imeli udeleženci tečaja za smučarske sodnike

ZAKLJUČNI IZPIT

jutri, 24. novembra, ob 20. uri v mali dvorani doma A. Sirk v Križu.

Totocalcio

Cesena - Udinese	1
Inter - Genoa	1
Juventus - Torino	1
Napoli - Ascoli	X
Pisa - Catanzaro	X
Roma - Fiorentina	1
Sampdoria - Avellino	X
Verona - Cagliari	X
Arezzo - Bologna	2
Foggia - Lazio	2
Sambenedettese - Perugia	1
Pescara - Empoli	1
Messina - Latina	X

KVOTE

13 — 33.488.000 lir
12 — 1.313.000 lir

Poletovci so zamudili priložnost, da proti oslabljenemu Ferroviariu osvojijo drugi par točk v promocijskem prvenstvu

KOŠARKA

V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Neroden spodrsljaj domovcev v gosteh

Poletovci ostali praznih rok proti poprečnemu Ferroviariu
Kontovelci se niso mogli enakovredno upirati Don Boscu

NA GORIŠKEM

Pall. Monfalcone «Buffetti» — Dom 52:49 (34:29)

DOM: Sancin 4, M. Dornik 11 (3:5), Košuta, Nanut, Semolič, Ziani 4 (0:1), Cej 20 (0:1), U. Dornik 6 (2:3), Coretti 6.

SODNIKA: Longo in Annunziata

PON: Sancin v 29. min., M. Dornik v 39. min.

Domovci so v svoji prvi tekmi nerodno izgubili v gosteh. V prvem polčasu sta si bili ekipi precej enakovredni, le v začetku so domačini izkoristili zmedenost domovcev v napadu in povedli s petimi točkami, ki so jih obdržali do konca polčasa.

V drugem delu so Bergočevi varovanci z zelo agresivno obrambo dohiteli nasprotnike in povedli s sedmimi točkami razlike (v 14. minuti je bil rezultat 49:42 za domovce). Od tega trenutka dalje niso naši fantje dosegli niti koša, tako da so jih domačini dohiteli in minuto pred koncem dokončno povedli. Kot je razvidno iz samega rezultata, je bil Domov napad (z izjemo natančnega Ceja) neučinkovit in v zadnjih šestih minutah celo katastrofalen. Moramo pa pohvaliti vso ekipo zaradi izredne borbenosti in zelo dobre obrambe, v kateri se je še posebno izkazal Ugo Dornik.

IZIDI 1. KOLA

Corridoni - Begliano	88:80
Casa del Carrozziere - POM	77:75
Buffetti - Dom	52:49
Erbasol - Arte A	57:92
Goriziana - Edera	69:63
Polisontina - Arte B	99:67

Livio Semolič

NA TRŽAŠKEM

Ferroviario — Polet 77:64 (39:35)

POLET: Ferluga 5 (3:5), Sedmak 6, Kerpan 6 (2:2), Gantar, Pisani 4, Edi Sosič 4, Vitez 8 (2:2), Adrijan Sosič (k) 29 (5:6), Tavčar, Danev 2.

SODNIKA: Pittana in Gilleri.

Poletovi košarkarji so v 3. kolu nerodno izgubili. Z nedeljsko oslabljeno postavo se je namreč Ferroviario predstavil kot povsem poprečna peterka, ki ni prav v ničemer izstopala. Poletovci so bili večji del tekme enakovreden nasprotnik, kljub vse prej kot blesteči igri. Le v zadnjem delu tekme se je Ferroviariu posrečilo, da je odločilno pustil za sabo Opence, ki so prav takrat zapadli v zanje žal običajne nerazumljive napake pri najbolj enostavnih podajah in pri metih na koš iz neposredne bližine.

Od poletovcev bi pohvalili le kapetana Adrijana Sosiča, medtem ko so vsi ostali krepko odpovedali predvsem glede borbenosti in športnega zanosa, brez katerih si res ni mogoče zamisliti uspeha.

Sergij Tavčar

Don Bosco — Kontovel 96:60 (49:24)

KONTOVEL: Ban 23, Štoka 5, Kneipp 2, Čuk 20, Lisjak 6, Perini 2, Bukavec, Volpi, Udovič 2.

SODNIKA: Lenardon in Redivo iz Trsta.

Tokratni Kontovelov nasprotnik je bil objektivno boljši in se mu ni mogel enakovredno upirati: prekašal je Kontovelce tako glede višine kot hitrosti in natančnosti pri metih.

Vsaj v prvem delu drugega polčasa so Kontovelci sicer nekoliko nadoknadili zaostanek, kaj več pa niso zmogli. Tokrat je zlasti zadovoljil Čuk. (H. L.)

IZIDI

Casa del Frigo - Grandi motori	78:89
Stella Az. - Radiograf Kontrol	68:59
Bor Radenska - SGT	79:89
Ferroviario - Polet	77:64
CUS - Saba	77:70
Don Bosco - Kontovel	96:60
Libertas - Scoglietto	77:71

LESTVICA: Stella Azzurra 6, Grandi Motori, Ginnastica, Ferroviario in Don Bosco 4, Casa del Frigo, Radiograf Kontrol, Bor Radenska, Polet, CUS, Kontovel, Libertas in Scoglietto 2, Saba 0.

Tekmo manj imajo: Bor Radenska, Casa del Frigo, Scoglietto in Saba.

PRIHODNJE KOLO: SGT - CUS, Grandi Motori - Stella Azzurra, Casa del Frigo - Bor Radenska (ob 11.00), Polet - Scoglietto (ob 11.00), Kontovel - Ferroviario (ob 11.00), Saba - CGI, Don Bosco - Libertas.

M. R.

Naše odbojkarske šesterke v raznih prvenstvih

ŽENSKA B LIGA

1. podskupina

IZIDI 3. KOLA: CUS Padova - Sermet Conegliano 3:2, Il Pellicano Fratte - Viaggi Leonardi 3:1.

LESTVICA: Spinea in Il Pellicano Fratte 4, Viaggi Leonardi in CUS Padova 2, Sermet Conegliano 0.

PRIHODNJE KOLO (27.11): CUS Padova -Viaggi Leonardi, Spinea - Il Pellicano Fratte.

2. podskupina

IZIDI 3. KOLA: Mogliano Veneto - Albatros 2:3, Sokol - Itas Fiume Veneto 3:0, Pallavolo Nervesa - Bor Intereuropa 3:0.

LESTVICA: Albatros Treviso 6, Sokol in Pallavolo Nervesa 4, Bor Intereuropa in Mogliano Veneto 2, Itas Fiume Veneto 0.

PRIHODNJE KOLO (27.11.): Itas Fiume Veneto - Mogliano Veneto, Sokol - Bor Intereuropa, Albatros - Nervesa.

ŽENSKA C-1 LIGA

1. podskupina

IZIDI 3. KOLA: CUS Trst - Oma Olympic 3:0, Fiat Comolli - Nuove Ceramiche 3:1, Sloga - Libertas Krmin 2:3.

LESTVICA: Oma Olympic Trst, Fiat Comolli Gorica, CUS Trst in Libertas Krmin 4, Sloga 2, Nuove Ceramiche Videm 0.

PRIHODNJE KOLO (27.11.): Nuove Ceramiche - CUS Trst, Fiat Comolli - Libertas Krmin, Oma Olympic - Sloga.

2. podskupina

IZIDI 3. KOLA: Virtus - Volpe 3:1, Portuali - International Monselice 3:2, Rinascita Santerno - Olimpia Teodora 0:3.

LESTVICA: Olimpia Teodora Ravenna 6, Virtus Taglio Di Po 4, Volpe Fiesso, Rinascita Ravenna, International Monselice in Portuali Ravenna 2.

PRIHODNJE KOLO (27.11.): International - Virtus, Portuali - Teodora, Volpe - Rinascita.

MLADINCI

Olympia Košič — C.P. Pieris 3:0 (15:9, 15:1, 15:3)

OLYMPIA KOŠIČ: A. in S. Terpin, B. in H. Košič, R in I. Cotič, Podveršič, Komjanc, Špacapan.

Olympia Košič je s čistim 3:0 odpravila goste iz Pierisa. V prvem setu slovenski fantje niso bili še uigrani in so prepustili gostom devet točk. V drugem in tretjem nizu je trener poslal na igrišče vse rezerve, ki so se zelo dobro izkazale.

Sedaj se mladi olympijci že pripravljajo na deželno fazo mladinskega prvenstva. V torek bo v štandreški telovadnici tekma med Olympio in Juventino. Ta bo že drugi letošnji slovenski derbi. V prvem je Olympia zmagala z rezultatom 3:0. (ROBY)

«TURNIR PRIJATELJSTVA»

Tudi Juventina v Kamniku

Članska odbojkarska ekipa športnega društva Juventina se je v nedeljo udeležila «Turnirja prijateljstva», ki ga je v Kamniku organiziral domači odbojkarski klub Kamnik in na katerem sta sodelovali še moštvi iz Ljubljane, odbojkarski klub Brezovica in odbojkarski klub Partizan Vič.

Tokrat je zmagala domača šesterka, ki je bila premočna za vse nastopajoče ekipe. Juventina si je zapravilo možnost osvojitve 2. mesta že v prvem srečanju proti šibki ekipi Partizana: verjetno so bili naši igralci utrujeni zaradi vožnje, slabo je bilo tudi, ker je bil turnir v jutranjih urah. Gotovo pa je to, da so naši igralci igrali pod svojimi sposobnosti. Ob koncu tekme je trener Igor Orel poudaril važnost tega triletnega sodelovanja s kamnikom in izjavil, da končni izidi turnirja niso važni, saj so tekme služile kot priprava za prvenstvo, ki se bo pričelo 27. novembra.

IZIDI

Polfinale

Odboj. klub. Kamnik - Brezovica (15:8, 15:10)	2:0
Partizan Vič - Juventina (13:15, 17:15, 15:12)	2:1

Finale za tretje mesto

Brezovica - Juventina (15:10, 15:8)	2:0

Finale za prvo mesto

O. K. Kamnik - Partizan Vič (15:5, 12:15, 15:7)	2:1

Končni vrstni red

1. O. K. Kamnik, 2. Partizan Vič, 3. Brezovica, 4. Juventina.

JUVENTINA: Igor Orel, Ivan Plesničar, Lucijan Černic, Rajko Petejan, Mauricij Černic, Renzo Faganel, David Mučič, Rado Lavrenčič, Adrijan Malič, Igor Jurent.

Ivan Plesničar

OBVESTILA

SK Devin

organizira smučarski tečaj, in sicer za alpsko disciplino na Trbižu, za nordijsko pa v Žabnicah. Tečaj bo 5., 8., 12. in 19. decembra (pogojno s snežnimi razmerami). Cene: tečaj in prevoz 55.000 lir, samo tečaj 20.000, samo prevoz 35.000 lir, enkratni prevoz 10.000 lir. Vpisujejo odborniki: Lucijan Sosič - Devin, tel. 208-551; Bruno Škerk - Praprot, tel. 200-236 in Ruggero Pieri - Opčine, tel. 212-571 od 18. do 20. ure, ali pa na sedežu društva vsak torek od 20. ure dalje. Vpisovanje se zaključi 30. t.m. Do tedaj morajo interesenti poravnati celotno vsoto. Avtobus bo vozil od Bazovice, preko Opčin, Proseka, Saleža, Praprota, Mavhinj, Nabrežine in Sesljana na Trbiž.

* * *

Športna šola Trst

sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 25. t.m., ob 20. uri v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

* * *

ŠD Kontovel

prireja tečaj rekreacijske in predsmučarske telovadbe za odrasle. Kdor bi se rad udeležil tečaja, naj se v tem tednu zglasi na telefonsko številko 225-769 po 13. uri.

Urnik tečaja in druge informacije bodo naknadno sporočili.

* * *

ZSŠDI

obvešča, da bo danes, 23. novembra, ob 19.30 na sedežu ZSŠDI v Ul. sv. Frančiška 20 seja odbojkarske komisije. Dnevni red: občni zbor FIPAV.

Delegacija ZTKO na obisku v Trstu

V prejšnjih dneh se je v našem mestu kot gost deželnega olimpijskega komiteja (CONI) mudila delegacija Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije, ki so jo sestavljali predsednik Ljubo Jasnič ter Evgen Bergant in Marjan Lemec. Goste je sprejel delegat CONI Enzo Civelli, na srečanju pa sta bila med drugimi prisotna še člana deželnega odbora Gregoret in Zafred.

V pogovorih sta obe delegaciji obravnavali možnost še tesnejšega sodelovanja in razširitve stikov med obema organizacijama. Gostje iz Slovenije so nato obiskali še nekaj športnih objektov

ZIT TRIESTE

BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA

ORGANIZACIJ, TRGOVIN IN PODJETIJ ZA OBJAVO V PRIMORSKEM DNEVNIKU

sprejemamo

na oglasnem oddelku, Ulica Montecchi 6 — tel. 794-672 int. 57

do 6. decembra 1982

Za naročila po tem datumu ne moremo jamčiti objave

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečno 8.000 lir — celoletno 59.000
V SFRJ številka 6,00 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 90,00, letno 900,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 120,00 letno 1200,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 32.400 lir. Finančni 1.100, legalni 1.000, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 8 23. novembra 1982 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

MANJŠINE V ODNOSIH MED ITALIJO IN SFRJ PO RATIFIKACIJI OSIMSKIH SPORAZUMOV

(V celoti ponatiskujemo zapis članice Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane Vere Klopčič, objavljen v predzadnji številki jugoslovanske revije Medjunarodna politika)

Določilom o zaščiti manjšin v osimskih sporazumih so ob priliki ratifikacije posvetili v obeh državah posebno pozornost. Kasneje je to vprašanje postalo predmet vseh uradnih srečanj na najširši ravni med predstavniki Jugoslavije in Italije.

Pri tem mislimo na naslednja srečanja:
Forlani - Minić, Beograd, 6.-7. junij 1977
Minić - Forlani, Rim 14.-16. november 1977
Forlani - Vrhovec, Beograd, 11.-13. januar 1979
Pertini - Tito, Beograd, 11.-14. oktober 1979
Vrhovec - Colombo, Rim, 10.-11. julij 1980
Mijatović - Pertini, Rim, 17.-19. december 1980
Colombo - Vrhovec, Beograd, 13. - 14. november 1981

Za analizo teh srečanj, s stališča problematike manjšin, so pomembni predvsem ti elementi:
— vloga manjšin v dvostranskih odnosih,
— priznavanje mednarodnih obvez glede zagotavljanja zaščite manjšin (obveza spoštovanja tako preambule, kot tudi člena 8),
— pripravljenost za izboljšanje položaja manjšin z notranjimi ukrepi,
— priznavanje manjšine kot subjekta,
— teritorialni obseg zaščite,
— pomen stikov manjšine z matičnim narodom.

Kot je znano se določila o zaščiti manjšin nahajajo v preambuli (četrti odstavek) in v 8. členu osimskih sporazumov. Že samo dejstvo, da so določila o manjšinah prešla v preambulo je zelo pomembno, ker dokazuje, da sta se obe državi zavedali pomena reševanja tega vprašanja za uresničenje celotnega sporazuma.

To istočasno pomeni dopolnitev klavzule o najvišji zaščiti državljanov — pripadnikov manjšin, ker so navedeni praktično vsi doslej sprejeti dokumenti, ki so v mednarodnem merilu pomembni za zaščito manjšin.

V preambuli je, prav tako, izraženo prepričanje, da bo to «doprineslo k jačanju miru in varnosti v Evropi», kar pomeni, da sta se pogajajoči se strani ravnali tudi po načelih sklepne listine iz Helsinkov. Lahko rečemo, da sta se obe strani obvezali, da zagotovita zaščito manjšin, tako na osnovi sprejetih mednarodnih aktov, kot tudi na notranji ravni in da bosta v tem duhu ustvarili možnost za realiziranje «najvišje možne zaščite državljanov - pripadnikov manjšin».

Ob ratifikaciji sta obe stranki zagotovili spoštovanje manjšinskih pravic in izrazili pripravljenost za nadaljnje izboljšanje njihovega položaja.

A) V ZVEZNI SKUPŠČINI SFRJ:

Miloš Minić, podpredsednik zveznega izvršnega sveta in zvezni sekretar za zunanje zadeve je v svojem poročilu, na seji zvezne skupščine 1. marca 1977, med drugim rekel:

...«Pravice in zaščito jugoslovanske manjšine v Italiji in italijanske narodnosti v SFR Jugoslaviji zagotavlja, skupaj s preambulo, 8. člen pogodbe.»

...«S tem se pozitivno ureja vprašanje, ki mu v odnosih med državama SFR Jugoslavije pripisuje izreden pomen.»

...«Obveznost v zvezi z obranitvijo stopnje zaščite, predvidene s statutom, pa je natančno določena mednarodna obveznost obeh držav.»

...«Cenimo pripravljenost italijanske strani, da pozitivno uredi vprašanja, ki so v zvezi s položajem, enakimi pravicami in globalno zaščito slovenske narodnostne manjšine na vsem območju avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine.»

...«Obe strani bosta vzdrževali stike za izboljševanje položaja in pravic pripadnikov odgovarjajočih narodnostnih manjšin.»

V teku postopka za ratifikacijo je zvezni zbor skupščine SFRJ sprejel tudi resolucijo, s katero je obvezal zvezni izvršni svet, da...

— «spremlja in zagotavlja uveljavljanje pravic italijanske narodnosti v Jugoslaviji v skladu z načeli in določbami ustave SFR Jugoslavije in ustav socialističnih republik Slovenije in Hrvaške ter v skladu s tem dogovorom, ki narodnosti in njenim pripadnikom, po načelu o največjem varstvu, jamči popolno enakopravnost z drugimi narodi, narodnostmi in delovnimi ljudmi SFR Jugoslavije glede ekonomsko-socialnega in kulturnega razvoja, kar vključuje tudi pravico do obranitve in razvoja kulturne dediščine in pravico do lastne kulturne institucije ter navezovanja kulturnih stikov z matičnim narodom;

— da zlasti spodbujajo vse oblike sodelovanja med SFR Jugoslavijo in republiko Italijo, ki prispeva k ekonomskemu, socialnemu in kulturnemu razvoju slovenske manjšine v Italiji ter k varstvu njenih pravic, ohranitvi in razvoju njene kulturne dediščine, kulturnih institucij ter navezovanju kulturnih stikov z matičnim narodom.»

B) NA ITALIJANSKI STRANI:

Minister za zunanje zadeve Arnaldo Forlani je v ekspozeju ob priliki predloga zakona o ratifikaciji osimskih sporazumov v parlamentu 17. decembra 1976, ko je pojasnjeval četrti odstavek preambule, podčrtal, da «se na ta način soočata dva vidika te teme: — v prvi vrsti je ustavni temelj in notranje pravo, ki vsebuje načelo kar najširše možne zaščite državljanov, pripadnikov manjšinskih etničnih skupin,... v drugi vrsti je usklajenost notranjega pravnega reda, ki se uporablja za navedeni skupini z različnimi akti ter mednarodnimi viri z območja človeških pravic, ki navdihujejo vsako od pogodbenih strani...».

V svojem govoru v senatu 24. februarja 1977 je Forlani med drugim rekel:

...«Ustava naše republike predpisuje, da je treba načelo varstva etničnih skupin uveljaviti z normami notranjega pravnega reda. In ker ustava SRFJ vsebuje analogno načelo... je bilo skupno načelo obeh ustav slovesno omenjeno tudi v preambuli pogodbe.»

...«Odredba o zaščiti skupnih manjšin, predvidena v 6. členu italijanske ustave, zagotavlja neko podrobnejšo normo... ker pomeni zavračanje vsakršne raznarodovalne politike.»

...«V TEJ PERSPEKTIVI... izjavljam, da bo v Italiji še naprej zagotovljena vsem državljanom, pripadnikom slovenske etnične skupine, v kar največji možni meri, uporaba ustavnega načela varstva jezikovnih manjšin...

...«Takšno ravnanje je tudi v skladu z načeli in normami o človeških pravicah, sprejetih v OZN, ki jih je Italija podpisala.»

...«Prav tako bo z ustreznimi ukrepi še vnaprej zagotovljen razvoj kulture in svojstvenih značilnosti slovenske etnične skupine.»

...«Prepričani smo, da bo jugoslovanska stran zavzela enako stališče glede uporabe ukrepov... povsod tam, kjer v sosednji republiki živijo državljani italijanske etnične skupine.»

V italijanskem parlamentu so ob priliki ratifikacije sprejeli več resolucij, ki vsebujejo tudi določila, ki se nanašajo na zaščito manjšin. Tako je bila 17. decembra 1976 v poslanski zbornici sprejeta resolucija, s katero je poslanska zbornica obvezala vlado, da...

— «poskrbi za ustrezne instrumente za zagotovitev popolne enakopravnosti svobodnega razvoja in globalne zaščite slovenske narodnostne manjšine, ki živi v deželi Furlaniji - Julijski krajini;

— da s poživitvijo kulturne izmenjave pospešuje kar najširši razvoj stikov med pripadniki italijanske etnične skupnosti v Istri in matično deželo».

Senat je 24. februarja 1977 odobril resolucijo, s katero poziva vlado da:

— «pomaga širšemu razvoju odnosov med italijansko etnično skupnostjo v Istri in matičnim narodom s poživitvijo kulturne izmenjave»;

— «ustvari ugodnejše pogoje za popolno enakost v pravicah in za globalno zaščito slovenske manjšine, ki živi v deželi Furlaniji - Julijski krajini...».

Resolucija, katero je italijanska vlada sprejela kot priporočilo 24. februarja 1977, obvezuje vlado da:

— «čimprej, vendar pa najkasneje v 18 mesecih pripravi globalni zakon, ki naj slovenski manjšini v Italiji zagotovi popolno varstvo, vse možnosti razvoja, njeno popolno izražanje in njeno polno priznanje».

Iz citiranih izjav in resolucij ob priliki ratifikacije osimskih sporazumov v obeh državah lahko potegnemo naslednje skupne ugotovitve:

1. Obe državi sta potrdili pomen ureditve zaščite manjšin;
2. Obe državi sta priznali, da je to tudi mednarodna obveza;
3. Poudarjen je interes obeh držav za vzdrževanje stikov z manjšino v sosednji državi, kot tudi pomen stikov med matičnim narodom in manjšino za ohranitev identitete manjšine;
4. Ker se zaščita manjšin ureja z notranjimi pravnimi normami sta obe strani poudarili, da je neizbežna globalna zaščita slovenske manjšine v Furlaniji - Julijski krajini, kot tudi italijanske narodnosti v SFRJ na vsem področju kjer živi;
5. Vladi obeh držav sta prevzeli obvezo in odgovornost za sprejetje ukrepov za zagotovitev zaščite manjšin.

V obdobju po ratifikaciji osimskih sporazumov je bilo vprašanje zaščite manjšin predmet vseh pogovorov na najvišji ravni med Jugoslavijo in Italijo, prisotno pa je tudi v vseh skupnih tiskovnih sporočilih, ki so bila objavljena ob priliki teh obiskov.

Eden od elementov, o katerem govorijo vsa skupna sporočila, je vloga manjšin v dvostranskih odnosih. Ob priliki obiska zveznega sekretarja za zunanje zadeve Minića v Rimu (14. - 16. novembra 1976) sta ministra Forlani in Minić v skupnem sporočilu obeh držav «izrazila prepričanje, da politika do slovenske narodnostne manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji v duhu osimskih sporazumov predstavlja in bo vse bolj predstavljala dinamičen faktor za razvoj jugoslovansko - italijanskega sodelovanja in prijateljstva».

Ob priliki Forlanijevega obiska v Jugoslaviji (11. - 13. januarja 1979) sta ministra Forlani in Vrhovec v skupnem sporočilu «ugotovila pozitivno vlogo manjšin v razvijanju dobrososedskih odnosov obeh držav».

V ostalih skupnih poročilih je «potrjena pomembnost njihove pozitivne vloge pri krepitvi vezi med obema državama».

O sodelovanju na področju kulture, izobraževanja in šolstva, ki je v interesu obeh narodnostnih manjšin, govorijo skupna poročila, ki so bila izdana ob priliki Minićevega obiska v Rimu (14. - 16. novembra 1977) in Forlanijevega obiska v Jugoslaviji (11. - 13. januarja 1979), v katerih so «ugotovili načelno pozitivno soglasnost stališč na področju jačanja tega sodelovanja».

V skupnih poročilih so prišla do izraza tudi stališča o nadaljnjih prizadevanjih za izboljšanje položaja manjšin in sicer:

...«Ministra sta potrdila pripravljenost obeh strani za nadaljevanje politike izboljševanja položaja narodnostnih manjšin v duhu osimskih sporazumov». (Skupno sporočilo ob Forlanijevem obisku v Jugoslaviji od 11. do 13. januarja 1979).

Ob priliki obiska predsednika Pertinija v Jugoslaviji, od 11. do 14. oktobra 1979, so izdali skupno poročilo o pogovorih s predsednikom Titom, v katerem sta «obe strani potrdili pripravljenost, da v duhu Osima in v okviru ustavnega reda obeh držav, v sodelovanju s predstavniki manjšin, uresničijo politiko in podvzamejo učinkovite mere za izboljšanje njihovega položaja in razvoja».

V skupnem poročilu ob obisku Vrhovca v Rimu 10. in 11. julija 1980 je o pogovorih Vrhovec - Colombo rečeno: «Ministra sta potrdila polno pripravljenost obeh strani, da v duhu Osima in v okviru lastnih ustavnih ureditev, v sodelovanju s predstavniki manjšin, uresničijo politiko in podvzamejo učinkovite mere za njihov vsestranski razvoj».

V skupnem poročilu o pogovorih Mijatović - Pertini ob priliki obiska predsednika predsedstva SFRJ, od 17. do 19. decembra 1980, je rečeno, da sta: «obe strani potrdili trdno odločenost, da v skladu z duhom Osima, v okviru svojih ustavnih ureditev in v sodelovanju s predstavniki manjšin, uresničita politiko vsestranskega razvoja in podvzameta učinkovite mere z namenom, da se izboljšajo pravice pripadnikov slovenske narodnostne manjšine v Italiji in italijanske narodnosti v Jugoslaviji».

V skupnem poročilu o pogovorih Colombo - Vrhovec, ob priliki obiska ministra Colomba v Jugoslaviji 13. in 14. novembra 1981, so med pogovori o manjšinski problematiki prvič izpostavili jugoslovansko stališče: «Ponovno je potrjena pripravljenost obeh strani, da v skladu z manjšinskimi določili osimskih sporazumov, v sodelovanju s predstavniki manjšin, uresničijo izboljšanje pravic, položaja in vsestranskega razvoja manjšin. V tem smislu so na jugoslovanski strani izrazili pričakovanje za sprejetje adekvatnega zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine, ki bo upošteval njeno manjšinsko celovitost in zagotovil uresničenje vseh njenih pravic». Če pogledamo formulacije v skupnih poročilih s stališča sprejemanja mednarodnih obvez, tako člena 8, kot tudi preambule osimskih sporazumov na področju zagotavljanja zaščite manjšin, je treba podčrtati, da so edino ob priliki Mijatovićevega obiska v Rimu (17. - 19. decembra 1980) v uradnem poročilu o pogovorih Mijatović - Pertini «v tem kontekstu še posebno opozorili na četrto določilo preambule in 8. člen osimskega sporazuma».

V ostalih poročilih se posebej ne navaja preambula (četrti odstavek), ampak se uporablja izraz «manjšinska določila».

* * *

Na osnovi tega pregleda lahko sklepamo, da je skupna značilnost poročil — kontinuiteta priznavanja obvez, ki jih obe strani sprejemata na področju zaščite manjšin. Razumljivo je, da so te obveze, navedene v uradnih poročilih za tisk ostale na ravni splošnosti in niso bolj konkretno posegale v ugotovitve, kako se uresničujejo določila osimskih sporazumov, z ozirom na značaj teh sporočil. Vendar je pa ta splošnost tudi odraz dejstva, da konkretno uresničevanje in sprejemanje obvezujočih ukrepov na notranji ravni zaostaja in se poglablja razlika med deklariranim priznavanjem obvez in njihovim uresničevanjem. Znano je namreč, da doslej še ni bil dosežen napredek na področju sprejemanja zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v Furlaniji - Julijski krajini in da celo nekateri predlogi za rešitev tega vprašanja ne ustrezajo načelom, ki so bila sprejeta v Osimu. To dokazuje, da je uresničevanje osimskih sporazumov prišlo na italijanski strani v krizo in bo reševanje tega vprašanja terjalo v bodoče posebne napore obeh strani.

Poudariti moramo tudi dejstvo, da sta obe strani pripisovali velik pomen uresničevanju osimskih sporazumov, kot primeru konkretnega uresničevanja Helsinške listine, in v tem kontekstu tudi njenim manjšinskim določilom. Vsiljuje se vtis, da so težave, v katerih se nahaja uveljavljenje helsinške listine v sedanjih evropskih odnosih, oslabile na italijanski strani tudi polet za uveljavljenje osimskih sporazumov, kot tudi zavest o mednarodni dimenziji zaščite manjšin v procesu ustvarjanja in jačanja varnosti ter sodelovanja v Evropi.

PO NEUSPEHU PRIZADEVANJ AFRIŠKIH ZUNANJIH MINISTROV

SPOR V OAD O URADNEM ZASTOPSTVU ČADA BODO SKUŠALI REŠITI NAJVIŠJI VODITELJI

Vrhunska konferenca OAD v dvomu zaradi nasprotujočih si stališč med Libijo, ki podpira staro, in drugimi afriškimi državami, ki zagovarjajo prisotnost nove čadske vlade

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

NAIROBI — Afriški državni in vladni voditelji, med njimi kot prvi predsedniki Kenije, Daniel Arap Moi, Nigerije, Sheku Sagari in Etiopije Mengistu Haile Mariam, se zbirajo v libijski prestolnici Tripoliju kjer se bo danes začela, znova po treh in pol mesecih, letošnja 19. vrhunska konferenca Organizacije afriške enotnosti (AOE). Ministrsko konferenco, ki naj bi pripravila dnevni red za vrhunsko srečanje, so predsinočnjim zaradi spora o čadskem zastopstvu dokončno odpovedali.

To je povedal na tiskovni konferenci predstavnik OAE Peter Onu, ki je hkrati rekel, da preostaja zdaj afriškim voditeljem dokončna rešitev spora, ki je ves minuli teden zaposloval zunanje ministre, ne da bi zmogli najti ustreznega kompromisa. Spor je nastal zaradi vprašanja, ali naj Čad zastopa na konferenci nova vlada pod vodstom Hisena Habreja ali pa prejšnja pod vodstvom Gukunija Wedfeya, ki je bil strmoglavljen junija, a ki je nedavno z očitno libijsko podporo obnovil dejavnost na severu dežele. Novo vlado je povabil v Tripoli sekretariat OAE, prejšnjo pa gostiteljica Libija.

Iz protesta, ker Habrejevi delegaciji niso dovolili zasesti čadskega sedeža v dvorani, je ministrsko srečanje zapustilo 14 delegacij, tako da zaradi 5 že prej odsotnih delegacij znova ni bilo potrebnega dvotretjinskega kvoruma za nadaljevanje dela. Še predvčerajšnjim so zunanji ministri 5 držav, Konga, Lesota, Nigerije, Tanzanije in Tunizije, na lastno pest ustanovili odbor za dobre usluge, ki je hotel prepričati libijskega voditelja Gadafija, naj se odpove svojemu odkloniln mu stališču do Habrejeve delegacije.

Toda Gadafi tega odbora ni maral sprejeti, češ da nima ustreznih pooblastil. V pogovoru z njegovim namestnikom, majorjem Džaludom, pa spora niso mogli razrešiti. Tako je spor ostal afriškim voditeljem, ki jih je kenijski predsednik Moi še zmerom predsedujoči v OAE pozval, naj se po noštevilno udeležijo vrha, ne glede na izid ministrske konference. Libijski predstavnik je izjavil, da se bo vrhunsko srečanje začelo, kot predvideno, to je danes.

Preden se bodo afriški voditelji uradno sestali na svojem ponovno sklicanem 19. vrhunskem srečanju OAE, bodo najprej skušali z neformalnimi posveti razrešiti čadski spor in kot pričakujejo, bosta kenijski in nigerijski voditelj v prvi vrsti poskušala pregovoriti polkovnika Gadafija, naj prispeva k odpravljanju krize. Tako Kenija kot Nigerija sta sicer priznali Hisena Habreja, s katerim se je Shagari nedavno tudi osebno sestal, kar pomeni, da bosta Shagari in Moi terjala sedež za novo vlado v N'Djameni.

Tako se zdi, da je zdaj vse odvisno od dobre volje gostitelja Gadafija, prihodnjega predsednika OAE, ki pa zaradi dolgoletne vpletenosti v čadsko državljansko vojno, ne more biti docela nepristranski. To je pa očitno tisto, česar se boje tiste «zmerne» države, ki so zapustile ministrsko konferenco.

Dokončno so Tripoli zapustile delegacije Senegala, Gambije, Slonokoščene obale, Maroka, Liberije, Komorske republike in Džibutija. Če bo čadski spor zanje ugodno razrešen, se bodo vrnile v Tripoli.

Ali se bo danes na vrhunskem srečanju zbralo zadostno število voditeljev, je težko reči. Vendar na splošno menijo, da bo potrebni dvotretjinski kvorum zagotovljen, poleg voditeljev Etiopije, Kenije in Nigerije pričakujejo v Tripoliju še Nyerereja iz Tanzanije, Mugabeja iz Zimbabveja in druge. A lahko se zgodi, da bodo nekateri izmed voditeljev, ki bodo prišli v Tripoli, zapustili vrh, v kolikor ne bo ustrezne rešitve spora, zaradi česar bi — kot napovedujejo pesimisti — vrh še v drugo odpovedali, to pa bi lahko pripeljalo do razpada OAE. Čeprav ta «tragična drama», kot označuje sedanjo krizo v OAE kenijski tisk, še zmerom čaka na dokončni razplet.

TIT DOBERŠEK

Spet preusmeritev poljskega letala

BONN — Na ameriškem letališču Tempelhof v Zahodnem Berlinu je včeraj pristalo poljsko linijsko letalo na relaciji Wroclaw - Gdansk, ki jo je preusmeril pripadnik poljske varnostne službe. Zračni gusar je zaprosil za političnо zatočišče, njemu pa so se še pridružili še štirje izmed 29 potnikov, ki so bili na letalu skupaj s štirimi člani posadke in drugima dvema pripadnikoma varnostne službe. Gusar, čigar ime še niso sporočili, je s seboj imel dve pištoli in dve bombi.

Včerajšnja je že deveta letalska preusmeritev proti Tempelhofu, sedma, ki so jo izvedli poljski državljani in tretja po uvedbi vojnega stanja na Poljskem. Vse dosedanje gusarje so zahodnonemške oblasti obsodile na eno do pet let zapora.

ARGENTINA ŽELI SAMA REŠITI VPRAŠANJE «DESAPARECIDOSOV»

V Buenos Airesu nasprotujejo obisku italijanske parlamentarne komisije

Farnesina je rimskim sodnikom izročila dokumentacijo o 410 izginulih Italijanih

BUENOS AIRES — Tragična zadeva okrog «desaparecidosov» ni sprožila vala polemik in ogorčenja samo v Italiji, temveč je predmet ostrih razprav tudi v sami Argentini. Bivši predsednik Arturo Frondizi je včeraj pozval predsednika argentinske hunte Bignoneja in poveljnika oboroženih sil generala Nicolaidesa, naj pojasnita «strategijo» vojske pri zatiranju terorizma in naj objavita seznam mrtvih, ki jih uvrščajo med izginule.

Frondizi ni hotel komentirati nedavne pobude italijanskega parlamenta, da pošlje v Argentino komisijo, ki naj bi ugotovila usodo izginulih italijanskih državljanov in Argentincev italijanskega porekla. Ta tema je v Buenos Airesu zelo aktualna, velik del argentinskega tiska pa je pobudo italijanskega parlamenta ocenil zelo negativno.

Dnevnik «La Nacion» v uvodniku piše, da je napovedan obisk italijanskih parlamentarcev «nedopustno vmešavanje» in da je «krvna povezanost» z izginulimi, na katero se sklicuje Italija, povsem nesprejemljiva za Argentino. «La Nacion» sicer ne zanika nujnosti, da je treba vprašanje «desaparecidosov» rešiti, a odločno poziva oblasti, naj «tako izoblikovane komisije ne sprejme».

V Rimu se medtem nadaljuje delo preiskovalcev. Zunanje ministrstvo jim je včeraj izročilo 410 svežnjev dokumentov o italijanskih državljanih, izginotje katerih je bilo prijavljeno italijanskim oblastem od leta 1975 do danes. Med njimi so tudi primeri oseb z dvojnim državljanstvom in pa političnih jetnikov. Dokumente je Farnesina izročila na zahtevo namestnika državnega pravdnika Antonia Marinija. Italijansko zunanje ministrstvo se je tudi obvezalo, da bo brž po rešitvi vladne krize v parlamentu odgovorilo na vsa vprašanja in obtožbe, zakaj ni celotna zadeva prišla pravočasno v javnost in niso bili podvzeti potrebni ukrepi.

Svojci italijanskih «desaparecidosov» pa so sinoči ustanovili združenje, ki jih bo pravno zastopalo. Namen organizacije je dvojen: z okrepljenimi silami pritiskati na italijanske oblasti, da se s konkretnimi pobudami zavzamejo za zaščito v Argentini izginulih Italijanov in združiti preveč razpršene pritožbe in pričevanja, ki so jih zbrali posamezni svojci. Združenje «Ubi sunt?» — kot se bo imenovala organizacija svojcev — bo že danes zahtevalo, naj italijansko veleposlaništvo v Buenos Airesu uvede preiskavo o usodi izginulih otrok, ki so jih pripadniki hunte baje izročevali premožnim argentinskim družinam brez sinov.

NEPRIČAKOVANO KESANJE PRED TURINSKIMI SODNIKI

Terorist Lanzoni zavrača oboroženi boj

TURIN — Na turinskem procesu proti 47 pripadnikom tako imenovane «druge generacije» skrajnolevičarske prevratniške skupine «Prima linea» je Daniele Sacco Lanzoni, eden od «neomajnih», zavrgel logiko oboroženega boja in pričel sodelovati s preiskovalci. Lanzonija so skupaj z Ronconijevo in drugimi teroristi aretirali 27. oktobra, po prvi razpravi ni prisostvoval procesu iz protesta, ker mu niso sodniki dovolili v kletko «neomajnih». Bržkone pa se mora Lanzoni prav temu dejstvu zahvaliti, da se sedaj kesa svojih dejanj in je pripravljen izpraznili malho.

Daniele Sacco Lanzoni

Na včerajšnji razpravi je v glavnem povedal, kar so navajali že drugi skesanci. Bolj podroben in izčrpen je bil v prikazovanju obnavljanja «Prime linee» po letu 1980, ko je doživela teroristična organizacija zaradi izpovedi Roberta Sandala, hude poraze. Položaj je bil že tak, da je bilo na begu le kakih 40 teroristov, ki so se skrivali po Umbriji, Laciju in Markah v stanovanjih, ki so jih najemali za krajša obdobja. Take najemnine pa so bile izredno visoke, da se je morala organizacija z neprestanimi ropi samofinansirati. Lanzoni je omenil več takih ropov, v Ravenni, Riminiju, Follonici in v drugih mestih. Pobliže se je zaustavil pri ropu v Sieni, v katerem sta bila ubita dva karabinjerja, življenje pa je izgubil tudi terorist Lucio Di Giacomo, medtem ko je bila Giulia Borelli le ranjena.

Na nenadno in povsem nepričakovano kesanje. («Dejavnost Prime linee je bila prava politična norost, zato sem dokončno prekinil z oboroženim bojem,» je včeraj poudaril Lanzoni) je bržkone vplivala osvoboditev Roberta Sandala. Sandalo je tako postal živ primer, kako lahko sodstvo do skrajnosti zniža kazen vsem tistim, ki aktivno sodelujejo s preiskovalci.

RIM — Zavarovalnice so lani vnovčile 3.321 milijard lir premij za avtomobilsko zavarovanje, kar 24,5 odstotka več kot predlanskim, za prihodnje leto pa zahtevajo od vlade še 24,7-odstotni povišek tarif.

Podatki o povratku Jugoslovanov iz tujine

BEOGRAD — Najnovejši podatki zveznega komiteja za delo, zdravstvo in socialno varstvo kažejo, da se je lani z začasnega dela v tujini v domovino vrnilo približno 40.000 Jugoslovanov, v zahodnoevropske države pa jih je odšlo blizu 25.000. Po vrnitvi se je skupnostim za zaposlovanje prijavilo nekaj več kot 13.000 delavcev, delo pa jih je dobilo več kot 4.600.

Od leta 1976 do konca lanskega leta se je z dela iz zahodne Evrope vrnilo približno 344.000 Jugoslovanov, od tega se jih je 115.000 prijavilo uradom za zaposlovanje, blizu 45.000 pa jih je dobilo delo.

Analitiki so ugotovili, da brez posredovanja SIS za zaposlovanje delo najdejo predvsem tisti povratniki z dela v tujini, ki imajo najvišjo raven izobrazbe in tisti, ki so brez kvalifikacij. (dd)

Cremcaffè PRIMO ROVIS
Nudi pravim ljubiteljem kave
1. široko izbiro najboljše kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene SKODELICA KAVE 300 lir
Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah.

samo 250.000 lir za AVTOMOBILSKE PLINSKE INŠTALACIJE Z MONTAŽO
▪ GARANCIJA 1 LETO ▪
BEDINI LANDI LOVATO
A. M. A. R.
UL. DEL BOSCO 6 - TRST - TEL. 040/741946

MOBIL MARKET
Zadnji dnevi reklamne prodaje z velikimi prihranki
TRST - ULICA LIMITANEA 4
TELEFON 764126
PRAVI
FESTIVAL POHIŠTVA
garderobne omare 360.000
dnevne sobe 980.000
sedežne garniture 513.000
(luksuzne) spalnice 1.600.000
otroške sobe vseh cen spalnice 1.000.000
posamezni divani 255.000
dnevne sobe (nizke) 860.000
mize za dnevne sobe 150.000
naslanjači-postelje 300.000
Dostava brezplačna - Plačilo na obroke - IVA vključena
(OBVESTILO OBČINI DO 30/11)